"Bir ölümsüzü kendisi dışında kim efsaneleştirebilir?"

Vorace'nin Yeteneği

Félix Francisco Casanova

Seda Ersavcı çevirisiyle

ithaki

FÉLIX FRANCISCO CASANOVA (Santa Cruz de la Palma, 28 Eylül 1956 - Santa Cruz de Tenerife, 14 Ocak 1976) Şair ve doktor Félix Casanova de Ayala'nın oğludur. Babası genç yazarı şöyle tanımlar: "Küçük yaşlardan itibaren –yedi veya sekiz yaşındayken– kendi kendime nerede okumuş olduğunu düşündüğüm sıradışı sözcüklerle beni şaşırtırdı. Kaynağının kütüphanemden ele geçirdiği kitaplar olamayacağı münferit, neredeyse sürrealist ve ezoterik sözcüklerdi bunlar." Daha sonra Félix Francisco *Equipo Hovno* [Bok Takımı] adlı bir Rock grubu ve edebiyat hareketi kurdu. 1973 yılında, on yedi yaşındayken, *El invernadero* [Sera] adlı kitabıyla Kanarya Adaları'nın en önemli şiir ödüllerinden biri olan *Julio Tovar*'ı kazandı. 1974 yılında *Vorace'nin Yeteneği* adlı romanıyla *Pérez Armas* Ödülü'nü kazandı. Ölümünden bir ay önce *Una maleta llena de hojas* [Yapraklarla Dolu Bir Bavul] adlı şiir kitabıyla *La Tarde* gazetesinin düzenlediği yarışmayı kazandı. Félix Francisco aynı zamanda 1974 yılında *Yo hubiera o hubiese amado* [Sevseydim ya da Sevdiysem] adlı bir günlük yazdı. Gaz kaçağı nedeniyle öldü.

Günlüğünde yazılanlara göre *Vorace'nin Yeteneği*'ni kırk dört günde yazdı. 9 Haziran 1974'te başlayıp 23 Temmuz'da bitirdi. Yazar, o zaman on yedi yaşındaydı.

Félix Francisco Casanova

VORACE'NİN YETENEĞİ

İspanyolcadan çeviren: Seda Ersavcı

Vorace'nin Yeteneği
Félix Francisco Casanova

Orijinal Adı: *El don de Vorace*
Fransızca Baskı: *Le don de Vorace*

İthaki Yayınları - 842

Yayına Hazırlayan: *Yanki Enki*
Kapak Tasarımı: *Şükrü Karakoç*
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: *Özge* Kılıç
1. Baskı, Mart 2013, İstanbul

ISBN: 978-605-375-271-4

Sertifika No: 11407

© Editorial Demipage (Spain), 2010
Türkçe Çeviri © Seda Ersavcı, 2013
Kapak İllüstrasyonu © Seda Ersavcı, 2013
© İthaki, 2013

Bu eserin tüm hakları Kalem Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.
Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.
Bahariye Cad. Dr. İhsan Ünlüer Sok. Ersoy Apt. A Blok No: 16/15 Kadıköy - İstanbul
Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
ithaki@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık
Gümüşsuyu Cad. Topkapı Center, Odin İş Merkezi No: 403/2 Topkapı-İstanbul
Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97
Sertifika No: 25001

ÖNSÖZ

Şayet talihli ve cüretkar olaylarla dolu bir hayat yaşayan bir adamı dahi olarak adlandırabilirsek Félix Francisco Casanova (1956-1976) bu tanımın içinde yer alır. Erken ölümü kelimeleri şiirsel içgüdüyle yönetme konusundaki muhteşem yeteneğini gençliğinin ötesine taşımasına engel oldu. Rimbaud ile karşılaştırılmasının tek nedeni bu değil elbet. Her iki yazar da, her ne kadar başka açılardan oldukça farklı olsalar da, vahşi doğaya olan ilgileri ve eserlerindeki düşsel tavırlarda birleşir. Arthur Rimbaud pek de örnek teşkil etmeyen kısacık hayatıyla Fransa'nın mermer mezar taşlarında bir yer edindi kendine. İspanya alışageldiği üzere yine geç tanıdı kendi dahi çocuğunu.

Erken ölen bir yazarın gizli başarılarının yasını tutmak faydasız bir iş muhakkak. Edebi yaratım yeteneği sürekli ya da birikerek çoğalan bir süreç değildir, erken gelişimin meyvelerini toplamanın garantisi de yoktur. Kısacık bir hayat yaşamış, uzun yıllar önce ölmüştür Casanova. Bu ölümün, yazdıklarının (*La memoria olvidada** adı altında topladığı şiirleri, yabancısı olduğum günlüğü ve düzyazıda eşsiz bir deney olan, sırf bölümler ve karakterler içerdiğinden bir roman profili çizen *Vorace'nin*** *Yeteneği*) başarıya ulaşmasında etkili olup olmadığını bile bilmeyiz.

Bir şairin ölümünü haykırıp sonra gerçekten ölüşü karşısında duyulan şaşkınlığa bir direnç gösterdiğimi itiraf etmem lazım. Ölüm kehanetleri gerçek kılıyor. Her koşulda, edebi bir

* Unutulmuş Bir Anı. -çn

** Açgözlü, doymak bilmez anlamına gelir. -çn

değeri değil, bir talihsizliği gösteriyor. Casanova sıklıkla suyla birleştiriyor onu (ki kendisi de yıkanırken ölüyor) ve bu durum, kaçınılmaz olarak, kafaları karıştırıyor. Tuhaf bir şekilde keşfettiğim bu çocuk, şiire olağan şeyleri ifade etmek için başvurmuyordu; sıradışı kelimeler, egzotik duygular, kimi zamansa durum gereği uydurma ifadelerle dolup taşıyordu bu şiirler.

Casanova'da inayet, özgüven, şeytani özellikler taşıyan bir meleğin cilveli tavırları ön plana çıkıyor ve tüm bunlar sanatını geleneklerin dışına yerleştiriyor. Yine de asıl şaşırtıcı olan, on yedi yaşında bir gencin şiirin öykünmelerine başvurmadan şiir yazmasıdır. Hece sayımına dikkat ettiği zamanlarda bile bilinen vezinleri kullanmaktan kaçınmıştır. Gözü açık erişkinlerin şüpheci yaklaşımıyla ağırbaşlı şiirleri alaya almıştır ve en ufak bir müsamaha göstermemiştir kendi yazdıklarına bile.

Tıpkı çok sevdiği müzik gibi şiirleri de onlardan haz alınabilmesi için mantığa ihtiyaç duymaz. Çoğunlukla şairin yazarken dinlediği bir melodiye eşlik etmek için yazılmışlardır sanki. Bunun sonucunda bir söylevin çizgisel mantığını oluşturmaktan çok bir ritme cevap vermek yahut ona uygun bir atmosfer yaratmak kaygısı taşıyan dizeler çıkar ortaya. Üstelik tüm bunlar sürrealist latifeler, kara mizah ve yenilikçi ayrıntılar aracılığıyla gerçekliğin eşi benzeri olmayan bir yetenekle yabancılaştırılmasıyla bezenmiştir. Dizeleri, yıllar sonra bile hâlâ okuyucunun nefesini kesen dâhiyane fikirlerle donatılmıştır ki bu, Félix Francisco Casanova'yı örnek gösterilecek bir şaire dönüştürür.

Kitabı yeniden okumam *Vorace'nin Yeteneği*'nin, içeriğindeki küçük öykülerin anlatıldığı şiirlerle beraber, yazdığı en cesur eser olduğuna bir kez daha inanmamı sağladı. Kelimenin tam anlamıyla akla hayale sığmayan bu kitap baştan sona bir parodidir. Karşılıklı konuşmalara olanak sağlayan bir monolog üzerine kurulmuş olan bu eser, sayfalarında ölümcül olaylara, şiddet içeren sahnelere, mantık dışı davranışlara, kâbuslara ve

kaynağı alışılmışın dışında bir hayal gücü olan tasavvurlara yer verir.

Yazarın kitabın redaksiyonuna daktilocu olarak katkıda bulunan babasından öğrendiğimize göre pek çok bölümü, katılacağı –bir dolusunu kazandığı– yarışmalardan birinin yakınlığından dolayı telaş halinde olan Casanova dikte ettirmiştir. Plansız bir kitaptır bu. Trans halinde yazılmıştır, canlı bir yaratıcılık doğaçlamasıdır.

Başkahramanı Bernardo Vorace, sayısız intihar girişiminin ardından, ölümsüzlüğünü ilan eder. Bu keşif daha ilk sayfalarda sunulur; Vorace şakağındaki bir mermi deliğiyle uyanır. Hikâyenin geri kalanı ölmenin imkânsızlığının temel ahlak değerlerini çürüttüğü bir adamın suçlar arasında sürüklenişini anlatır. Çabalarının meyve vermemesinin ardından her tür bedele razıdır. Araya başka bir yüzyılda yaşamış ahlaksız bir şaire ait düşsel kurgular girer, kahramanımız kendini camdan aşağı atar veya tanıdıklarını ortadan kaldırmaya çalışır, bunun için onları bir maskeli baloya davet eder, tabii ki kendisi şeytan kılığına bürünüp iblis rolünü oynar. Okuyucu çözümsüz bir şüpheye boyun eğmek zorundadır, ne de olsa eser sonunda Bernardo Vorace cellat tarafından gerçekten idam mı edildi yoksa bu kahkahaları ve idamını düşledi mi, bilinmez.

Fernando ARAMBURU

1

Gerçekten daha iyiyim. Penceredeki su damlaları manzarayı bulanıklaştırıyor ya da belki de gözlerim çevreme bir yağmur perdesi yayıyor. Sanırım ölüm döşeğindeki neşeli tipler gibi tıpkı, gülümsedim az önce ama yine ölmeyi beceremedim. Anlamsızlığın son noktasına varmak üzereyim.

Ona kadar sayıyor ve kendimi ileri atıyorum. Sırtım sanki yatağa zamkla yapıştırılmış gibi; çarşaflar derimin bir uzantısı ve bu hasta hayvan teri bedenimde bir günah gibi dolanıyor. Beynimdeki canavarı dizginlemeye başlıyorum: Mantığa eyer vuruyor, düşüncelere ayaklarımı yerleştiriyorum. Sanki üzerimden bir ölüyü atıyormuşum gibi kurtuluyorum pijamamdan. Ayaklarımı sürüklüyorum yataktan; düşünmemiştim hiç bu kadar ağır olabileceklerini. Tabutunda terk edilmiş bir zombiyle karıştırılacağıma dair yok en ufak bir şüphem. Nefes darlığı azalıyor. Birden kendimi ayakta buluyorum, rahata erebilmek için bile bile titriyorum ama artık yok rahat diye bir şey, sadece küçük bir tabure var ilaç şişeleriyle dolu. İçlerinden birini alıp göz hizama doğru kaldırıyorum ama iki heceden daha fazlasını bir araya getiremiyorum. Okunması imkânsız bunun! (Bunu aklımdan mı geçirdim yoksa yüksek sesle dile mi getirdim, bilmiyorum.) Belki de okumayı unuttum; bütün bir bellek yitimi. Bir an için bunun harika olduğunu düşünüyorum: Hiçbir şey bilmemek ve her şeye sıfırdan başlamak. Ama boş bir hayal bu, hafıza her şeyin, imgelerin, seslerin, bir

sinema çıkışındaki insanlar gibi zihnime nüfuz eden isimlerin izini sürmeye başlıyor. Sonunda başarıyorum o lanet etiketi okumayı ama ilk heceleri unuttum bile ve mecalim yok baştan başlamaya. Azimli bir çabayla şişeyi taburenin üzerine geri koyuyorum ve hiçbir şeye dayanmadığım halde dimdik olduğumu fark ediyorum. Bir hamamböceği çıplak ayağıma tırmanıyor, neşeyle boğuyorum onu, tam bu esnada mobilyalar her zamanki renklerine bürünüyorlar yeniden ve anında fark ediyorum yer değiştirdiklerini. Neredeyse el yordamıyla buluyorum maun ağacı konsolu. Daha önce durduğu duvarın tam karşısında şimdi; hiç düşünmeden 'Ne saçma bir değişim,' diyorum (yahut aklımdan geçiriyorum sadece). Çekmeceyi açıyor ve iç geçirerek ajandamı alıyorum elime. Bu rezil yatak müsveddesinde ne zamandır kendimden geçmiş bir halde yattığımı bilmek şart, dolayısıyla yazılı son sayfayı açıyorum. Bir tarih var: 2 Aralık ve herhangi bir el yazısı uzmanının melankolik ve pesimist olarak yorumlayacağı bir yazı karakteriyle karalanmış sözcükler: "Bugün hayattaki son günüm (umarım). Bu gece perdeyi indireceğim... Şeytan yeniden açılmamasını istiyor." Ardından intiharımı gerçekleştirdiğim tabancayla ilgili bir yığın ayrıntı ve aslında neredeyse kendimden emin bir şekilde öngördüğüm üzere gerçekte olanlarla ilgili alaycı dizeler geliyor. Daha ileride kötü bir şekilde bir araya getirilmiş anılar, kitaplarım, ailem, çocukluğum yer alıyor... Marta'ya son bir öpücük ve kusursuz bir şekilde atılmış bir imza: BERNARDO VORACE MARTÍN.

Bu başarısız girişime kahkahalarla gülmekten yahut yalnızlığımda ağladığım gibi ağlamaktan başka bir şey yapamam. Düşüncelerimi bastırıp uyurgezerliği seçiyorum. Şeytan perdeyi kaldırıyor.

Oturma odasına gidiyorum. Şu anda bu ismi gerçekten hak ediyor; daha önce burası düzinelerce kitap, halı görevini gören plaklarla tavanda ve duvarda kötü huylarımın izleriyle tam bir

oturmama odasıydı çünkü. Şimdi her şeyden temizlik sızıyor; plaklar tertipli ve düzenli bir insan onları nasıl yerleştirirse öyle duruyor; kitaplar yayınevine yahut yazara göre dizilmiş durumda. Büyük divan yatak olarak hazırlanmış: Çarşaf geçirilmiş, battaniye ve yastıklar yerleştirilmiş üzerine. Yanında üstünde son intiharımdan önce okumaya başladığım *Kötülük Çiçekleri* duran şifonyer var. Sayfaları karıştırıyor ve bir rujla altı çizili, bir şairle albatrosun karşılaştırıldığı çeşitli dizeler buluyorum: "Ozan, ey bulutlardan toprağa sürgün ece / Oklara göğüs geren, dostu fırtınaların / Yuhlarlar yeryüzünde, seni de, gündüz gece / Uçmana engel olur, ağır dev kanatların."* Yine de benim durumumun daha acıklı olduğunu düşünüyorum. Baudelaire'in yanında bir bardak su ve bir tüp kırmızı kapsül var. Kapının açıldığını duyup başımı çeviriyorum... İşte orada, kot pantolonu ve elinde market poşetiyle.

"Benim küçük ölümsüzüm!" diyor Marta ıslak gözlerle. "Hiçbir zaman başaramayacaksın, sen Tanrı'sın, Tanrı'sın!"

Kollarıma alıyorum onu, birbirine dolanan bedenler, kulaklarımda çığlıklar. "Benim sevgili kana bulanmış canavarım, sen Şeytan'sın!"

Bana tekrar tekrar hatırlatırken ayakkabının altında bir örümcek gibi ezilemeyeceğimi, yüzüm dizlerine gömülü boşalıyorum... Sarsakça ağlıyorum, sanki ilk kez ölmeyi beceremiyormuşum gibi.

---

* Charles Baudelaire, *Kötülük Çiçekleri*, çeviren: Erdoğan Alkan, Varlık Yayınları, İstanbul, 1999 -çn

2

Öğle yemeği olarak Marta'nın süpermarketten aldığı konserve böcekleri yedik. Az önce duş aldım; bir bant sağ şakağımdaki kara deliği örtüyor. Atkuyruğu yapılmış ıslak saçım bana annemi anımsatıyor. Marta durmaksızın bu benzerliği dile getiriyor.

"Salyangoz yemek bir sürü insanın midesini bulandırıyor," diyor gözlerine bile salça bulaşmış olan Marta, "zavallılar!"

"İnsan eti yemek ise daha fazlasının midesini bulandırıyor," diyorum boynundaki ısırığa bakarken.

"Ama senin bulandırmıyor tatlı Bernardo'm, sevgili yamyamım."

Birden ifadem değişiyor.

"Günlüğümü okudun mu?"

"Bu deliliğe başladığından beri okuyorum. Seni hiç çözemiyorum. Yaşayan bir gizemsin. Ve ağzı kulaklarında ölüm hakkında konuşabildiğim tek kişisin."

Kötü bir fıkraya güler gibi gülümsüyorum ve bu mutsuz kızın benim sorunumun ciddiyetini fark etmediğini düşünüyorum (dile getirmiyorum).

"Pisi balığı, sen beni bir sirk eğlencesi olarak görüyorsun. Aslında istediğimin tam tersi olduğunu bilmene rağmen hayatta kalmama yardım ediyorsun."

"Çünkü seni seviyorum," diyor bir salyangozun karnını ısıran Marta.

"Üstüne bir de herhangi bir adama âşık herhangi bir kadın gibi bunu söylüyorsun."

"Hayır! Herhangi bir canavara âşık bir kadın gibi söylüyorum."

Kalan sosa ekmek banarak birkaç dakika sessiz kalıyoruz.

"Baudelaire'i sevdin mi?" diye soruyorum, oysa biliyorum tüm şairlere bayıldığını.

"Çok. Charles ve sevgili Jeanne'ının nasıl seviştiklerini resmettim hatta..."

"Bizim gibi mi?" diyerek araya giriyorum, ona fiziksel enerjimi anımsatmaya hevesli.

"Hayır, onlar gerçekten sevişiyorlardı," diyor Marta gülerek.

Ben rutinin, en azından benim durumumda, korkunç bir şey olduğunu düşünürken o çizimleri bulmaya gidiyor.

Gözlerim karakalem çizimlerde şimdi: Şehvetli kalem darbeleri, kilit noktalarda yoğun kara lekeler, eski ahşap yataklar, pencerelerde solgun bir ışık, alkol şişeleri, yerlerde dizelerin yazılı olduğu sayfalar.

"Evet, bizim sevişmelerimize hiç benzemiyor," diyorum (düşünmeden).

"Yine yanıldın Bernardo, bu çizimler bizim sevişen otoportrelerimiz."

Bayan kahır beni yine yakaladı. İşin aslı çizimlerde tarih ve yaşananlardan esinlenilerek kaleme alınmış kötü erotik şiirler yazılıydı.

"Yılan! Charles ve Duval'inkileri göster."

"Çizme ihtiyacı duymadım," diyor Marta, diyalektik bir tartışmayı sonlandırmak ister gibi, "bizimkinin aynısıydı."

Ezilmiş hissediyorum. Her şey saçma geliyor. Tutmuş aşk üzerine konuşuyorum. Birden ayağa kalkıyorum. Sendeliyorum. Geri oturuyorum.

"Marta, canım, benimle oynama."

"Sence kötülük çiçekleri hangileri?" diye soruyor Marta

yeni bir uyduruk konu açma çabasıyla.

"Düşünce filizleri, devasa taç yaprakları ormanları kaplıyor ve zamanın değişimlerine direniyor. İnsan ruhu gibi: Korkunçlar! Ve lotus, petunya, orkide, gül, yıldızçiçeği, aslanağzı... Hepsi Marta. Tüm çiçekler tabutlara layıktır."

Marta keyifsizliğin sınırında dolandığımı anlıyor, parmaklarını alnıma götürüyor ve saçımın lülesiyle oynuyor.

"Terliyorsun Bernardo. Sakin ol. İyi yanından bak. Bu gezegenin her köşesini görebilirsin, yeryüzündeki tüm kadınları sevebilirsin, düşmanlarının cenazelerine katılabilirsin..."

"Ve arkadaşlarımın!" diye vahşi bir şekilde haykırıyorum.

Marta başını öne eğiyor, pot kırdığının farkında. Açıklamaları beni sakinleştirmiyor, aksine, her şeyi daha da zorlaştırıyor.

3

Marta yanımda uyuyor. Guguk kuşu gecenin üçü olduğunu duyurdu az önce. Her şeyi açıkladı bana: Ona gönderdiğim telgraftan rahatsız olarak 3 Aralık şafağında daireme geldi ("defin işlerimle ilgilenmek sana kalıyor"). David'in kır evini bırakıp yüreği ağzında bana dönüyordu. Beni şakağımda yara, elimde Lama model tabanca, yerde titrerken görünce tüm binayı ayağa kaldıran bir çığlık kopartıyor. Ki duygularını çok iyi kontrol edebildiğinden bu ondan beklemediğim bir davranış. Kafatasımı temizliyor, bana morfin enjekte ediyor ve sanki kabakulak olmuş bir çocukmuşum gibi yatağa yatırıyor. Sonra rutin kontroller geliyor ve ardından normale dönüş. Bugün 10 Aralık: Sekiz gün. Diğer seferlerde iyileşme süreci daha kısa sürmüştü. Mesela pek çok intiharda parmağı bulunan o meşhur kırmızı kapsüllerde. Onlardan sonra bile hayata dönmek gülünesiydi. Korkunç! Gözlerimi kapıyorum.

4

Kelimenin tam anlamıyla düş görüyorum: İzi bulunamaz iki eyaletin sınırındaki bir köyde, her on yılda bir Büyük Mojiganga kutlanıyor. Katılanların hem eğlendiği hem de acı çektiği bir festival. Kış ortasında hayvan kılıkları bedenleri terk ediyor; aslan yeleleri, telli turna süsleri ve kızılgerdan tüyleri. Olaydan üç gün önce, sembolik bir şekilde, meydandaki kuyunun dibine safir su renginde ok atılıyordu; Şeytan'a bir çağrıydı bu, kullanması için erkek bir keçi maskesi de bulunuyordu üstelik. Tüm festivallerde tarifsiz bir iblis bulunur (genelde Belediye Başkanı'dır gelen, bazen de doktor). Bir seferinde iki şeytan belirdi hatta; pek rastlanan bir durum değildir bu, ne de olsa o kostüm kötü talihi getirir beraberinde (Mojiganga'dan günler sonra, doktorun elinde parçalanmış maskeyle ölü bulunduğu anlatılır). Şenlik ateşleri, yaban domuzu eti, kadınların ormanların çetin topraklarından topladığı kirazlar hazır. Belediye Başkanı'nın kızı Marta oku atmak üzere seçildi, bu yüzden yirmi dört saatlik festival boyunca iblisin yoldaşı olacak. Kar beyazı elleriyle yayı gerdikten sonra ayin sözcüklerini söylüyor. Halk zevk ve dehşet içinde izliyor, (Marta'nın bir semender öldürme ihtimali karşısında) yaşlıların nutku tutuluyor, gençler kıkırdaşıyor. Ok karanlığın içine işliyor, etrafa devasa bir sessizlik yayılıyor: Ok tabana değmiyor. Yüzlerde şaşkınlık ifadesi beliriyor, Marta'nın dişleri birbirine vuruyor. Ellerini kızının omuzlarına götüren babası okun kuyunun duvarlarındaki ça-

lılara takılmış olabileceğini fısıldıyor. Genç kız derin bir nefes alıyor, toprak rengi bir ihtiyar yavaşça haç çıkarıyor.

Büyük Mojiganga günü gelip çattığında sıcak güneş aslanların, kargaların, iki başlı canavarların (yeni evli çiftler birlikte hareket etmeyi seviyorlardı) odalarından içeri süzülüyordu. Meydanda, kuyunun etrafında sabahlayan maskeliler koro halinde şarkı söylüyorlardı. Kuyunun dibine uzun bir ip attılar; eylemin başını yeşil bir köpek çekiyordu. Derken erkek keçinin kafası kuyudan dışarı çıktı. İnce ve uzun bir şeytandı, diğerlerine oranla daha iyi karakterize edilmişti (Belediye Başkanı çok şişmanlamıştı ve ondan ancak budala bir Lucifer olurdu). Kemanlar ve obualar, kurt derisi davullar çalmaya, ayakkabıların tahta topuklarının sesi duyulmaya başladı. Dev çekirgeler cüce fillerle, sülünler kaplanlarla ve fare kılığındaki Marta erkek keçiyle dans ediyordu. Gece olduğunda şenlik ateşleri yakıldı, hayvanların ağızlarında kiraz tadı oluştu, bir panterin göğsünde yaban domuzu parçaları belirdi, sarhoş kediler yeşil köpekle öpüştü, gizemli yaşlılar leş kokulu baykuşlardan ibaretti. Marta'nın yaralı ve mutlu fare bedeni bitkin düşmüştü, şeytanın gözleri tüm hayvanların üzerindeydi. Hüzünlü bir rüzgâr meydanın köşelerini süpürüyordu, bulanık gölgeler kuyuya giriyorlardı, sönen ateş ağlıyordu... Gün doğuyordu, terk edilmiş giysilerle doluydu köy ve bu son büyük törendi: Özgün Mojiganga.

5

Yeni uyandım. Acayip iyi hissediyorum, şakağım neredeyse hiç acı vermiyor. Guguk kuşu on kez ötüyor, nasıl bu kadar uyuyabildiğimi anlamıyorum. Marta mutfakta dolanıyor.

"Bir şey hazırlama aşkım!" Bugün sesim güçlü çıkıyor. "Parkta kahvaltı yapalım!"

"Anlaştık," diyor kısık sesle.

Sarı bir tentenin altındaki bir masa başındayız. Marta kahvesinden bir yudum alıyor: "Hımm!"

"Doğa, maceraların güçlü kaynağı," diyoruz aynı anda.

Eski günlerdeki gibi gülmeye başladık yeniden. Hafıza en iyi ilaçtır ama gün gelecek ve benim hafızam gördüğü her şeyi öylesine içine alacak ki imgeler hayatın kendisinde yinelenecek.

Yeşil dalları geçiyoruz, yapraklar ayaklarımızın altında çıtırdıyor. Bir kış güneşinin altında aptal âşıklar gibi elini tutuyorum. Karalamalar ve güvercin pislikleriyle dolu bir bankın üzerinde mendilimi yayıyorum. Ceketimin cebinden ajandamı çıkarıyorum.

"Son sayfayı oku lütfen Marta."

"Bugün son günüm..."

"Dur!" diye araya giriyorum. "Orayı atla."

"Tabanca," diye devam ediyor Marta, "İspanyol süper lamasıdır, dokuz mermili, dokuz metre uzunluğunda bir kalibresi vardır ve kendisi iki yüz on yedi milimetre uzunluğundadır, boyu yüz otuz yedi milimetredir," diyor ben gülerken, "ağırlığı bin..."

"Dur! Patlayacağım Marta'cık."

"Komik değil," diyor Marta kendisine hiç uymayan ciddi bir ses tonuyla. "Bu berbat dizeleri mi okuyacağım?"

"Hayır."

"Ah. Bu ailen üzerine olanlar mı yoksa?"

"Evet."

"'Değmez hayat başka bir hayat dışında hiçbir şeye. Annemin gözlerindeki ışık sakin ve engin salıma yol gösterecek...' Devam edeyim mi?"

Marta benim ahmak gibi duygusallaştığımı fark etti.

"Hayır, bırak." Marta'nın gözlerindeki aynada üzgün yüzümü görüyorum.

"Nam nam, ağzın bıçakları butlarda, nam nam,"* diyor Marta gülerek, omuzlarımın üzerinden, beni neşelendirmeye çalışarak. Bu Küba dizesi deniz kenarındaki pazar günlerimizin tabiridir.

"Evet, nam nam!"

* Luis Palés Matos'un (1898 - 1959) "ñam ñam" adlı şiirinin bir dizesi. -*çn*

6

Günler boyunca karakalem çizimlerdeki gibi seviştik. Marta bugün David'in kır evine dönmek üzere trene binecek. Üzgünüz.

"Gerekli mi?" diye soruyorum.

"Evet, onu seviyorum, onu çok seviyorum."

"Peki ya ben?"

"Senin önünde sonsuz bir zaman uzanıyor. Seninle birlikte olmak için daima vakit var. Ama David..."

"David ölmek üzere olan bir ruh," diyerek sesimi yükseltiyorum, "yavaşça mezara yaklaşan bir hasta, ayrıca durumu belli: Kurtulmasının hiçbir yolu yok. Harika!"

Marta başı önde ayağa kalkıyor. Herhalde sözlerimden incindi.

Bavulunu alırken, "Ayrıca mobilyaları değiştirmekle hiç iyi etmedin," diyorum sertçe.

"Sıkılmıştım."

Kapı kapandı. Birden bir film ya da bir hikâye anımsadım... Yok, yok, bir düştü, gördüğüm bir düş olmalıydı. Yoksa bana anlatılmış mıydı? Korkunç bir şeytandım ve tüm dünyayı yutuyordum, herkes parça parça oluyordu karşımda; Marta, fareler, David, baykuşlar ve köpekler... Tuhaf bir tünele düşüyorlardı... Yok, yok bir kuyuydu orası ve sonsuza dek yitip gidiyorlardı.

Bugün 15 Aralık, çok az param var ve Marta aradan çok geçmeden, içten içe kıskandığım o yaşlı kanserlinin kollarında olacak.

7

Bire on var. Canım dışarı çıkmak istiyor, altı gündür Osiris kitapçısında çalışıyorum. Dükkân sahibi hanımefendi annemin eski bir arkadaşı ve çok büyük bir lütufta bulunup –aynen böyle söyledi– bana cuk oturan bu işi verdi; kitapların arasında denizdeki balık gibi dolanıyorum ne de olsa.

"Artık faydalı bir adamsın," dedi duygulanmış bir şekilde, "keşke annen senin bu uzun boylu, yakışıklı halini görseydi. Zavallı kadın!"

Doğruydu aslında; son günlerde eski kiloma kavuşmuştum, her sabah tıraş oluyor, Marta'nın bana yeni aldığı giysileri giyiyordum. Ayrıca düzgünce taranmış uzun saçım gayet hoş gözüküyordu. Ben bile şaşkınlığa düşüyordum sıradan krizler yaşayan herhangi bir ölümlüye benzemem karşısında.

Kafka'nın eserlerini düzenlerken içeri uzun boylu, zayıf bir kızın girdiğini görüyorum. Hanımefendiyi öpüyor ve ona sarı bir zarf uzatıyor, kadın genç kızın güzel yanaklarına üç kez hafifçe vurduktan sonra zarfı imzalıyor.

Hızla yanlarına gidiyorum.

"Affedersiniz Bayan Beltrán ama *Dönüşüm* nerede?" Kıza bakarken ne kadar aptalca bir soru sorduğumun farkına varıyorum.

"Elinde ya Bernardo, dalgınsın." Kızının da bana baktığını görüyor. "Bernardo, sana ufaklığım Débora'yı tanıştırayım."

"Bernardo Vorace Martín," diyorum, sanki ilk kez bir kızla tanışıyormuşum gibi geveleyerek.

El sıkışıyoruz, sanıyorum üzerinde daha kötü bir izlenim bırakamazdım.

"Débora son sınıfta," diyor bizi kaynaştırmaya çalışan annesi. "Zavallı, bir sene hastaydı."

"Evet, hamileydim," diyerek araya giriyor Débora.

"Ya...Yani zor bir durumda demek istemiştim," diyor Bayan Beltrán tırnaklarını yiyerek.

"Evet, anne çok zor bir durum."

"Neyse... Az önce kızımın notlarını imzalıyordum, beden eğitiminden 100 almış, Bernardo, biliyor musun?"

Uysalca başımı sallıyorum. Bayanlar konuşmaya devam ediyor ve ben içimden gülmeye başlıyorum; uzun zamandır bu kadar gülünç bir durumla karşılaşmamıştım. Böylesi sahneler gündeliğin özüdür, oysa insanlar sözcüklerini kendilerine saklayıp böylesi boş şeylerden bahsetmeyebilirlerdi.

"Ne dediniz, pardon?"

"Bernardo, aklın hâlâ bir karış havada, kızım onu eve bırakmanı istiyor."

"Ah, tabii, tabii. Kitabı yerine koyup geliyorum hemen."

Bahsi geçen bu Débora'da ne olduğunu bilmediğim bir şey var. Marta'nın dediği gibi yeryüzündeki tüm kadınları sevebilirim, dolayısıyla görevime bugün başlıyorum. *Dönüşüm*'ü *Şato* ve *Amerika*'nın arasına yerleştiriyorum. Yanlarına dönerken gülümsemiyorum ama neşeliyim.

"Demek küçük öğrenci onu eve bırakmamı istiyor, ha?"

Débora okullu kızlara özgü bir şekilde gülümsüyor.

"Hoşça kal anne." Dikkatle öpüşüyorlar.

"Sonra görüşürüz Bayan Beltrán, vaktinde geleceğim," diyorum elimi saçıma götürerek.

"Ah annen seni kızımla görseydi nasıl da memnun olurdu!" diyor ve sanki dua ediyormuş gibi ellerini birleştiriyor.

Débora okullu kızlara özgü bir şekilde kızarıyor.

Bulvarda yürüyoruz, aralık ayı öğlenlerinin yumuşak soğuğu bize eşlik ediyor.

"O utanç verici olay neydi Débora? Tabii sırrını benimle paylaşmak istersen..." diyor ve yumuşak elini okşuyorum.

"Öğretmenimle kaçtım."

"Beden eğitimi öğretmeninle mi?" diye heyecanla tahmin yürütüyorum.

"Hayır, felsefe," diye cevaplıyor Débora, gayet ciddi bir şekilde.

"Ve seni terk etti, öyle mi?"

"Hayır."

"Sen onu terk ettin?"

"Evet."

"Neden?" Yüzümde bir polisin ifadesi var.

"İktidarsız," diyor Débora, daha da ciddi bir tavırla.

"Ah... Zavallı adam!"

Bu kez kızaran benim. Konuyu değiştiriyorum: "Ayın yirmi sekizi doğum günüm. Sana oranla yaşlının tekiyim, yirmi beş kışı geride bıraktım."

"Filozof kırkı aştı," diyor Débora olgun bir kadının ses tonuyla.

"Ya sen?"

"On yedi ile yirmi arası."

"On sekiz mi?" Şimdi bir komiserin ifadesine sahibim.

"Hayır ama yaklaştın."

"Ah, on dokuz," diyorum sanki bir matematik problemi çözmüş gibi gülümseyerek.

"Şaşırtıcı!" Débora elini başına götürüyor. "Burada oturuyorum, masum Bernardo." Bana artık yeter dercesine bir bakış atıyor.

"Ah, evet, tamam... O halde yirmi sekizinde, saat birde, kitapçıda görüşüyoruz, anlaştık mı?"

"Bakalım... Belki de meşgul olurum, Bernardo, o kadar çok hayranım var ki," diyor dilini dudaklarında gezdirerek.

Ah mızmız böcek, o güzel kafatasını nasıl da ezmek istiyo-

rum. Ellerimi ceplerime sokuyorum, "Hava soğuk, öyle değil mi?"

"Sıcak olacak hali yok ya, değil mi?" diye dalgınca mırıldanıyor.

Débora merdivenleri çıkmaya başlıyor; güzel bacaklarına bakabilmem için asansörü kullanmamayı yeğliyor, bana garip bir şekilde göz kırpıp bir moronun mimiklerini hatırlamamı sağlıyor.

Eve dönüş yolunda sosyoloji öğretmenini terk ettiği için kendini çok tecrübeli zanneden bu kızı düşünüyorum. Yoksa psikoloji miydi? Bilmiyorum, hemen hemen hepsi aynı şey zaten. Bazı günler kabuğundan dışarı çıkmayan bir çocuğa, burjuva rolünü öğrenen bir beye benzediğimi gözlemlemek ilginç. Fakat bunlar bana eğlenceli geliyor. Daha ne olsun? Zamanın benim için bir önemi yok. Yoksa tam tersi mi? Yoksa aslında en çok önemsediğim şey mi zaman? Dürtülerim yalnızca arılık.

8

Saate bakıyorum; bire gelmek üzere. Bugün 28 Aralık, yirmi beşinci doğum günüm. Yirmi beş yüzyıl yaşadığımı düşünüyor ve esnemekten kendimi alamıyorum.

Débora içeri korsan kılığında giriyor; demek istediğim, başına o renkli eşarplardan bağlamış. Annesine bir öpücük verip yanıma geliyor.

"Mutlu yıllar Bernardito."

"Teşekkürler Barbaros Hayrettin Paşa."

Guguk kuşu on kez ötüyor, yıldızlar perde kornişlerim hizasında sıraya diziliyor. Bunu kapitalizmin işareti olarak algılıyorum. Débora yanımda, ter içinde, dönüp duruyor; yatağımız Kızıl Deniz.

Küçük kızla oynamaktan yorulup dostum Camus'nün *Düşüş*'ünü okuyorum. "Tabii, gerçek aşk pek az rastlanan bir şeydir, aşağı yukarı yüzyılda iki ya da üç kez görülür..."* Hiç şüphesiz ben büyük aşklar yaşayacağım, bu beni gülmeye sevk ediyor ama dediğim gibi çok yorgunum, özellikle de ağız oyunlarından.

* Albert Camus, *Düşüş*, Can Yayınları, 2012, İstanbul, Çeviren: Hüseyin Demirhan -çn

9

Débora ile olan ilişkim sinirime dokunuyor; bir öğütten daha sıkıcı ve onu ruhumdan söküp atmak üstümden atmaktan çok daha kolay. İşe yaramaz bir şemsiye gibi koluma girip her zaman öyle dolanıyor ve birlikteliğimizi dört bir yana duyuruyor. Sevgili Bayan Beltrán hazırlık yapıyor şüphesiz ve saf mucizenin oğlu beni hâlâ çağırmıyor.

Marta'nın mektubu bir gemi kazasındaki can yeleği gibi belirdi. Yaşlı David yıllardır duyurduğu *Aşk ve Zaman** adlı büyük antolojisini temize geçirmesi için bir daktilocuya ihtiyaç duyuyormuş. Marta onu benim işe uygun olduğum konusunda ikna etmiş. Aslında bu doğru; daktilo yabancısı olduğum bir alet değil. Bugün 3 Ocak ve şafak vaktinde Bayan Beltrán'la köpeği Débora'ya veda edip yeni kaderime doğru trenle yola koyuluyorum.

Pencereden şehrin son kırıntıları görülüyor, kentleşme gittikçe azalıyor. Köy bana mutluluğa benzer bir his veriyor. Anılarım aklımda el ele tutuşuyor, her zaman bir bumerang gibi geri dönen bir kuş tüyünün sivri ucuyla ayakları gıdıklıyorlar. Ajandamı açıyor ve gelişigüzel karşıma çıkan bir sayfadaki eski şiirlerimden birini okuyorum:

"Gergin
gecenin derisi

---

* El amor y El tiempo. -çn

Yangın
kuşun uçuşu,
dallanıp budaklanıyor
bataklığın dibi
yaşlı bir söğüt gibi
ve şafağın tepesinde
yok güneşten başkası."

Böyle hissedebilmiş olmama şaşırıyorum; eminim bunu yeteneğimi keşfetmeden önce yazdım. Tarihe bakıyorum, en az iki kış geçmiş aradan. Şüphesiz o zaman kendi gerçeğimi öngörmüyordum bile, nedeni bu olmalı hayatımın her ânını böylesi sevişimin. Beklenmedik bir şekilde ortaya çıkan küçük şeyleri, bir parktaki ağaçların ıslak yapraklarını, rüzgârın hareket ettirdiklerini: Renklerini denize döken binlerce bar, dükkân... Tüm basit duyguları. Derin düşüncelere daldığım saatleri ve güneş altın renkli bir su birikintisinde erirken, her sokağın köşesinde, güvercinlerle dolu her meydanda, tuvaletimde ve bir kadının göğüslerinin arasında altın yumurtlayan bir tavuk gibi bıraktığım yüzlerce haikuyu anımsıyorum. "Dağların devinimidir kuşun her hareketi."

Ve şimdi, bir zamanlar mutlu olduğumu anımsayınca mutlu oluyorum, ama bir zamanlar yaşadığımı unuttuğum an ölüme karşı beklenmedik bir arzu duyuyorum. Ah, bunu her düşündüğümde titriyorum. "Tek yapmak istediğim –beden bunu neşeyle reddediyor– bebeğim, arkadaş olmak seninle."

Genç Débora yeniden aklıma geliyor. Virane konaklarındaki uzun ve sıkıcı yılsonu dansı. Merhum kocasını anımsayan Bayan Beltrán ölü saatleri bizim dansımızı izleyerek geçirirdi. Débora'nın gözeneklerinden uykumu getiren bir koku yükseliyordu, koltukaltları tuvaletlerdeki zambaklar gibi soluk veriyordu. Böylesi hareketler sakar bir yarı kadın, yarı çocuk, yarı ninede gülünç kaçıyordu. O dedikoducunun benzer saçma-

lıklarla eğlenmeyi nasıl başardığını hâlâ anlayamıyorum (bir zamanlar hoşuma gidiyorduysa da artık banal şeylerden nefret ediyorum). Örneğin Débora gibi bir kızla çok iyi vakit geçirebilirdim, onunla sayılı erdemin kusur selini durdurduğu ve aşkın onca kederin üzerinde süzülüyor gibi durduğu kusursuz bir cümle yaratabilirdim ama kendimi bildiğimden bunun imkânsızlığının farkındayım, rol kesemem ya da en azından öncekinden çok daha zorlanırım bunu yapmakta; arzum azaldı ne de olsa. Her koşulda, daha önce de dediğim gibi, şimdi, saçımdaki kır rüzgârıyla kendimi iyi hissediyorum, tabiatın salgısı yıkanıyormuşum gibi giysilerimden içeri işliyor. Kalamı dağıtmak için Débora'nın bana doğum günümde hediye ettiği Bécquer'in dizelerine başvuruyorum (kitapçıda çalışan biri olan bana bir kitap hediye etmek çok da bir hayal gücü gerektirmiyor, üstüne üstlük bu kitap zaten bende vardı). Bununla beraber ona minnettarım; kitaplar daima ucuz bir metal parçasından iyidir. Bana doğru hediyeler veren tek kişi sevgili Marta'm; çizimleri, yaptığı ağaç oymalar, plakları, vb. beni yatıştırıyor.

Derken aklıma ölümsüz bir sülale, sonsuza dek yaşayacak ırkı yaratma fikri geliyor. Düşünceler birbirine karışıyor... Bu nesilden nesile geçirilebilecek bir yetenek midir? Kulağa şahane geliyor... Hayır! Saf sadistlik bu! Sanki doğan o ufacık yaratıklar düzinelerce yıl yaşayarak yeterince acı çekmiyorlarmış gibi bir de o yılları sonsuz kılmak... Korkunç! Tüm bunları düşündüğüm için kendimi affetmiyorum. Ölümsüzlüğün kalıtımsal olmadığı fikri yüreğime su serpiyor. Babam gayet ölümlüydü, hatta fazla ölümlüydü; kırk yaşını doldurmadan öldü. Annem de öyle... Yeniden rahat bir nefes alıyorum.

10

Büyük beyaz evin kapısını tipik bir hizmetçi kız açıyor. "Bay David Peces burada mı?"

Herkesten üstün olduğumu biliyorum ve onların aşağılık kompleksine kapılacağı endişesiyle hepsiyle özenli bir nezaket ve kararlılıkla konuşuyorum. Sakallı ataların portreleriyle dolu, geniş bir salonda bekliyorum. Parlak nesneler birbirlerine netlik kazandırıyorlar; ışıklarını daimi yansımalara ödünç veriyorlar. Bir an bu eve bela çıkarmaya geldiğim, abes kaçan varlığımla dengeyi ve düzeni bozduğum hissine kapılıyorum. Kristal figürler gecenin içindeki ateşböcekleri gibi parıldıyor, aynadaki gözlerim yakut parıltısıyla içimdeki şeytanı ele veriyor. Eski bir kan davasının hesabını sormaya gelmiş tuhaf bir toplumun danışmanına benziyorum.

Marta merdivenlerden iniyor, nekahet döneminde olmadığımı görünce gülümsüyor.

"Bernardo, sevgili küçük tanrım, şeytanım benim," diyor son basamaktayken. Onu büyük vitrine yaslayıp öyle sarılıyorum, birden içine giriyorum, porselenler sallanıyor, dudaklarım nehir kıyısındaki zambakların tadını anımsıyor.

"Zalim! Bırak beni," diyor kasılarak.

Ama asıl boynuma sarılan o oluyor ve eminim hatırlıyor teni kesen bıçakların tadını.

"Zalim!"

Gülüyoruz.

"Lapis Lazuli* göz, yeni bir resim yaptın mı?"

"Kadın!"

Bunun üzerine bir tekerlekli sandalyenin gıcırtısını duyuyoruz. Yaşlı David ağır ağır ilerliyor, sigaradan parmakları sararmış, çürük bir kalıntıya benziyor.

"İyi günler, büyücü dostum," diyor, sesi önceki konuşmamızdan bu yana iyice güçsüzleşmiş, "uzun saçlı sihirbaz, Luzbel kilisesinin rahip yardımcısı, elektro-keman âşığı..."

"Ah, nur içinde olasın yaşlı melek, kibirli dramaturg," Versay Sarayı'na yaraşır bir şekilde eğilip selam veriyorum, "pürüpak bakir ozan."

"Bekareti bozuk!" Takma dişlerini birbirine vuruyor.

"Ah, hayır, ozanların dedesi, günaha bulaştın." Marta ben konuşurken taraf değiştiriyor.

"Suçlu Bayan Marta Escobedo'dur," diyor, elini beyaz saçlarına götürüyor ve gizlice osuruyor.

"Ben mi?" diyor Marta, kaşlarını kaldırarak.

"Sen!" diyoruz David ve ben, koro halinde.

---

* Lapis lazuli veya *lacivertt*aşı, çok eski çağlardan beri mücevher olarak kullanılan bir taş türü. Koyu mavi renkte, yarı şeffaf-opak niteliğinde, özellikle Antik Mısır'da Firavunlar tarafından çok önem verilmiş kıymetli bir taştır. -çn

11

Bana verdikleri odada dinleniyorum. Birkaç dakika içinde öğle yemeği için aşağı ineceğim. David'le aramdaki diyalog son seferkiyle aynı seyrediyor. Son günleri neşe içinde geçiriyormuş gibi gözüküyor ama eminim yakında patlayacaktır. Ölüme sadece ben sevinebilirim. Bavulumu açıyorum, diş fırçamın yanında tabancaya ve ajandamın sayfalarına rastlıyorum. Son intiharımdan bu yana hiçbir şey yazmadım, lüzumu yok, harcanan çabaya değmiyor. Aradan yüzyıllar geçtikçe binlerce ciltlik ajandalarım olacaktır. Böyle iyi...

Baş başa kaldığımız bir anda, David işemeye gitmişti –bu yalnız yapabildiği nadir şeylerden biri– Marta bana yaşlı adamın birkaç ay içinde öleceğini ve tüm umudunu şiirlerinin, romanlarının, makalelerinin olduğu antolojiye bağladığını anlattı. Daktiloya geçireceğim iki bin bilmem kaç sayfa olacaktı. Bunun zorlu bir iş olduğunu söyledim ama anında kazanacağım yüksek meblağı belirterek kanıma girdi. Ayrıca David, başka herhangi bir akrabası olmadığından, tüm mal varlığını ona bırakıyordu, Marta,"Son derece hoş bir gelecek beni bekliyor," diyerek gülüyordu.

"İyi yemek yemek gibisi yoktur," diyor David, yağ bezesini okşayarak.

"Evet, incecik çimenlerin üzerine çiseleyen yağmuru görmek," diyerek şairane bir yorum patlatıyor Marta.

"Bu gece kurtlar uluyacak, Bernardo," diyor David, istemsiz

bir şekilde şüpheli yaklaşmaya mecbur kalarak, "derin ulumaları sana ilham verir, öyle değil mi?"

"Artık yazmıyorum," diyorum, dişlerimi ördeğe geçirerek.

"Nasıl olur Bernardo!" diyor David, biraz öfkelenerek, "sen büyük bir şairsin."

"Boktan bir şair," diyor Marta, gülerek.

"Kapa çeneni regl sancılı ergen!" diyor beyninde bir ampul çakan David.

"Talih kuşu bana konmuyor."

"Geri zekâlı," diyor öfkeyle gözleri parlarken.

"Sakin ol David, daha sonra anlatırım."

Yaşlı Peces'in müritlerinden birinin yazmayı nedensiz yere bırakmasına –beni böyle görüyor– katlanamadığını unutmuşum. İlk şiirimin önsözünü o yazmış ve bu durum kendisine kişiliğim üzerinde babacan bir eğitmenlik hakkı bahşetmişti.

12

Pencere aralık, perde bir kadın başı gibi hafifçe kalkıyor. Gece bana bakıyor ve kışın nefesi dudaklarıma dokunuyor, rüzgâr beni ışığa gelen kelebekler misali saran çimen parçaları taşıyor. Düşünmüyorum bile. Yastık otların hiç kesilmediği bir bahçeye benziyor, başım denizin dibindeki kum gibi derine gömülüyor. Parmaklarım parmaklarımla oynuyor. Tüm tatlar dilime dolanıyor, Babil'in delisi olarak zihnimdeki dilleri karıştırıyorum. Midas'ın dokunduğu her şeyin yaldızlarını dökülüyorum. Bir ölümsüzü kendisi dışında kim efsaneleştirebilir? Karanlıkta parıldayan yarı değerli taşlar hayvan gözleridir, artık ölmüştür hepsi, sahiplerini gözlüyor ve uçuruma giden yollarını aydınlatıyorlardır. Marta ve binlerce ikizi yanımda yatıyor. Camda sonsuz yansımamı görüyorum. Bu gecenin tek müziği Marta'nın midesinden yükseliyor. Annemin pudralı kalçalarımda, dövülen halı gibi, insanı hapşırtan bir toz yayarak davul çalışını anımsıyorum. Marta'cık gözlerini açıyor: "Uyu artık uzun saçlı deli."

13

Kelimenin tam anlamıyla düş görüyorum: Bir sabah daha, en ufak bir rahatsızlık duymaksızın, küçük kafalı tuhaf şey karnımda yatıyor. Beni rahatsız etmeye başladı. Böylesi bir durum herhangi bir açıklama gerektirir. Birkaç ay önce, bir cehennem kütüphanesinde beklenmedik bir şekilde karnımızda bulduğumuz, tamamen sağlık nedenleriyle şişirilen ve en ufak bir itiraza mahal bırakmadan bahsi geçen yerin sahibiymiş gibi davranan varlıklarla ilgili her türlü meseleye açıklık getiren bir defter buldum. Günahım bilinmiyordu, aileme her zaman iyi davrandım, kadınımın (Bayan Marta) sevgililerini nezaketle, herhangi bir sorun yaratmadan karşıladım. Çocuklarımın hiçbir zaman normal davranışların dışına çıkmalarına izin vermedim, acayipliklere yer olmadı; yılda bir kez yıkanmak ve tehlike anında sabun kullanmak, hepsi bu. Çocuklarım şımarık yetişmediler; soyadını kendisini çirkinleştirecek alçaklıklara girmeden dengeli bir seviyede tutma tenezzülünü gösteren herhangi bir kişi gibi güzel ve son derece iyi kalpli insanlar oldular.

Dürüstlüğüme dair şüpheler ortadan kaldırıldığına göre bu sorunun çözülmesini rica ediyorum. Ah, Hz. İsa, Tanrı adına, vs. vs. "İyi geceler saygın eşim, yana kay." (Çaktırmıyorum ama sarı tüylü halının altında bir âşık –David– buldum). Kadın çirkin günahını gizleme arzusuyla ıslık çalıyor. Ah, adi kadın! Yarın sabah kahvaltısını yatağa getirip onu şaşırtacağım, hızla

üzerinden çekeceğim çarşafları ve haykıracağım, "Hayır, tekrar olmaz, gidin, gidin, dokunmayın benim eşime!" diye.

"İyi geceler Bernardo, merak etme, her şey yoluna girecek."

"Evet, evet."

Bu kadın bir peygamber değil, bir kez daha fark ettim yazlık bluzumun altından bana sarılan tuhaf bireyi, iyilikle terli. Fısıldıyorum kulağına, "Yerleştin mi, sevgili asalak?"

"Yes, I'm,"* diyor İngilizce. Kraliçe İsabel izin vermemeli gülünç ötesi haşmetinin öznelerinin yabancı karınları böyle işgal etmelerine, sanki böylesi bir durum gerçek ötesi Hispanik kökenimizi gücendirmezmiş gibi. "Listen, kurtçuk, doyouspeakespañol?"** (Bayan Alexandra ile San Ildefonso'da geçirilen iki yıl kusursuz bir İngiliz aksanı kazandırdı bana).

"Evet, aptal, senin yüce dilini biliyorum..."

"Yüce tanımın için teşekkür ederim ama bu konuşmaya bilimsel sayılabilecek bir özen gösterme nedenim başka. Sorması ayıptır ama karnımda ne arıyorsun?"

"Gözlüyorum, insan, seni gözlüyorum; hareket etme yoksa kurtuluşu olmayan bir migren ağrısı çekiyorum."

"Sana inanılmaz öfkeliyim!"

"Ama sana mukayyet oluyorum ve bunu gerçekten iyi yapıyorum, merak etme."

"Belki iyi bir gözcü olabilirsin ama iğrençsin."

"Özenimin ve ilgimin karşılığını böyle mi ödüyorsun? Şiş karnında olmasam yaşayabileceğini mi sanıyorsun?"

"Pestilini çıkaracağım kanatlı kurt..."

"Kanattan bahsettiğin iyi oldu."

"Kanat mı dedim?"

"Evet, güzel kanatlarıma dokunsana... Söyle bakalım kimlerin kanatları vardır?"

"Kelebeklerin, yoksa sen kelebek misin?"

"Hayır! Ben dişilerin varlığı karşısında deliye dönerken na-

---

* Evet, öyle. -çn

** Dinle kurtçuk, İspanyolca biliyor musun? -çn

sıl olur da böyle bir şey düşünebilirsin?"

"Ama kelebeklerin kanatları var, öyle değil mi?"

"Tabii ki."

"Yarasa, sen bir yarasa mısın?"

"Ne alaka? Kandan nefret ederim!"

"İyi de ben yarasadan bahsediyorum, vampirden bahsetmiyorum ki. Filmden mi etkilendin yoksa?"

"Mümkün değil, yukarıda böyle şeyler yok."

"Yukarı mı? Yukarısı da neresi?"

"Evet, yukarı... Yoksa niye kanatların olsun ki?"

"Melek olmadığına göre..."

"Aynen öyle ahbap, ben meleğim!"

"Ha ha, kelebek beni melek olduğuna inandırmaya çalışıyor."

"Bana kelebek deyip durma, günaha giriyorsun!"

"Günah hakkında sen ne bilirsin ki?"

"Ben ve günah kelimenin tam anlamıyla birbirimize bağlıyız."

"Evet, tabii, kelebekler günah işler, değil mi?"

"Yani, bakış açısına... Senin de çok iyi bildiğin gibi doğan biri günahkar değildir ya da affedilebilir bir suç işlemiştir ama şu şekilde değil de bu şekilde doğarsa ve öyle değil de şöyle olursa ölümcül bir günah işlemiş olur. Günahlar hakkında az biraz fikrim var."

"Her şeye bir cevabın da var, oğlum, seni anlamak mümkün değil."

"İşin aslı ben oğlan değilim."

"Ha ha! Faka bastın! İtiraf ettin işte..."

"Fakat dişi de değilim, lanet olası! Ben meleğim, senin koruyucu meleğinim!"

"Peki ya dişilerin varlığı meselesi?"

"Dişi meleklerden hoşlanıyorum, hepsi bu."

"Kenara çekil, alaycı çocuk... Yoksa alaycı dişi mi demeliy-

dim? Ve karnımda dolanmayı bırak."

"Bu karın meselesi bir dert, ha? Genelde etrafınız türdeşlerimle sarılıdır, solduğunuz havada, içtiğiniz çorbada, her yerdedirler ama hiçbiri bu muameleye maruz kalmaz... Anlıyor musun?"

"Evet, devam et."

"Hiç işte, bir hizmetçinin kaderine senin karnında olmak düştü."

"Sence de biraz fazla uçmuyor musun?"

"Bana bak, Patron üzerine yemin ederim ki ben hiç yalan söylemem."

Bunun üzerine kadının aşığının başı dönüp midesi bulandı ve aptalca bir şekilde bayanın üzerine kustu; kadın meleğiyle konuşan kocasının yanında birden yerinden fırladı. Hanımefendi sırtını yasladı ve... Bir çığlık koptu, devasa dişi köpek oldukça ağırdı.

"Bir kanadımı kırdınız bile, nankör!"

"Karnındaki de ne kocacığım?"

"Bir şey değil, yavrum, benim hallerim işte. Çeşitli işlerde yerime koyduğun kişiye dön sen."

"Nereden biliyorsun?"

"Fark ediliyor, ne o yoksa beni aptal mı sanıyorsun?"

"Doğrusu evet."

"Dinleyin beni sevgili bayan, kocanızla halletmemiz gereken şeyler var."

"Kim var orada? Erimiş tereyağına benziyor. Bir mumya mı, bir kurt mu, korkunç bir UFO mu?"

"Hakaret etme, yaşlı fahişe!"

"Ben mi yaşlıyım, ne dediğini duydun mu sevgilim?"

"Tabii, elbette, inkâr et, yaşlısın işte... Ve de..."

"Yuuuh! Ben sana hiçbir zaman ihanet etmedim!"

"Peki o halde yatağına kusan kim?"

"Ne, hangisi? Ben hiçbir şey görmüyorum."

"Susun, Tanrı aşkına, beni canımdan bezdirdiniz. Melek melektir ve belli bir saygıyı hak eder."

"Melek mi? Bir meleğin mi var, sevgilim?"

"Evet ve senin yok çünkü aptalın ve orospunun tekisin, lay lay lay."

"Ne dedin, ne dedin? Ah, bu olamaz!"

"Beni dinleyin bayan, sizin koruyucu meleğiniz nerede?"

"Bir şey mi dedin sarı kafa? Farkında mısın sevgilim, bu şeye bakıyorum da çok tatlıymış da bilmem neymiş işte, neyse..."

"Aklın fikrin oynaşta, değil mi sevgilim? Bu 'sevgilim' sözcüğünü söylememin tek nedeni de alışkanlık bu arada..."

"Tabii, eminim... Peki, söylesene, bu kadınla nasıl evlenebildin?"

"Sana sormalı. Şayet meleğimsen suç senin."

"Bana bak, kanıtın olmadan suçlamaya geçme. Daha önce de dediğim gibi bayan, meleğiniz nerede?"

"Burada!" Sutyenini çıkarıp kanatlı bir fare gösteriyor.

"Ha ha, tipik günah sembolü. Açıklayayım; bizler dönüşüm geçiririz, günah işlerseniz yavaş yavaş iğrenç farelere dönüşürüz, yok eğer saflığınızı korursanız bizler de çekiciliğimizi korumaya devam ederiz."

"Bak heve neye dönüştüm," diyor melek fare, "o kadav çok günah işviyov ki yıısyuvavyak biv fave ovdum çıktım, nevedeyse konuşamıyovum bive, ne ivvenç."

"Hayatım, neden meleklerimizi değişmiyoruz? Seninki çok güzel."

"Kapa çeneni lafın gelişi karım olan kadın, kendin gibi iğrenç olan bu baş belasıyla uza buradan."

"Hakaret etmeden konuşun ama lütfen," diyor etekleri tutuşan âşık, "benim işim playboyluk yahut erkek arkadaşlık. Paramı onurumla kazanıyorum, durum şu ki sizin karınız gibi bazı kadınlarla kusmamak elde değil."

"Şuna bak hele, bana kusturucu dedi, döv şunu sevgilim, döv!"

"Ben karıncayı bile incitmem."

"Senin kocan kovkağın bivi, hi hi hi."

"Bana bak adaşım, koruduğum kişiye hakaret etme ve Tanrı'nın yapabileceği işkenceleri aklından çıkarayım deme."

"Kapa çeneni, kevebek, hi hi."

"Hey, güzelim, borcunu öde de gideyim, burası kızışmaya başladı."

"Ama henüz bitmedi!"

"Pat!" Koca karısına bir tokat patlatır.

"Al, bas git!" Âşığa kırış kırış bir tomar para uzatır. "Ve bir daha buraya adımını atma! Kadınım bir manastıra kapanıp günahları için dua edecek ve meleğim Patron'a bu sıçandan kurtulup yerine yeni bir melek getirmenin bir yolu olup olmadığını soracak."

"Heve biv cesavet et de gözünü oyayım!"

Kapı sesi duyulur: Âşık gider.

"Haaayır, mutlu bir aşkı yok ettin, seni aptal kıskanç, pis iktidarsız, ben annemin evine gidiyorum..."

"O da senin kadar orospu zaten!"

Ve öylece gitti, olduğu gibi, çırılçıplak, camdan uçarak, elinde çarşaf, saçında doğrulmuş fareyle (hi hi hi).

"Sonunda baş başayız sevgili melek. Karnıma yat ve beni iyice kolla."

14

Hizmetçi kapıyı çaldı. Marta yanımda değil. İnanılmaz neşeliyim. Herhalde "Girin," demiş olmalıyım ki hizmetçi kız titreyen elleriyle büyük bir tepsi taşıyarak yanıma yaklaşıyor, başlığı sola kaymış.

Son kalanları mideye indirirken pembeler içindeki, başını gülünç bir şapkanın süslediği Marta içeri giriyor.

"Rüyanda ne gördün?"

"Bilmiyorum, neden?"

"Deli gibi gülüp duruyordun."

"Senin kalçanı düşlemiş olmalıyım."

"Soysuz, rüyalarında bile başka bir şey düşünemiyorsun! David ve ben dolaşmaya çıkıyoruz."

"Ne güzel!"

Bir dandy* gibi giyindim; beyaz bir eşarp boynumu sarıyor ve yeni tıraşlı yüzüm beni olduğumdan genç gösteriyor. Çatıdan etrafı izliyorum. Marta ve David devasa, yeşil bir satranç tahtasındaki piyonlar gibi gözüküyorlar. Marta tekerlekli sandalyeyi bir bebek arabası iter gibi, hiç zorlanmadan, itiyor. Ara

* 18. yüzyıl sonları, 19. yüzyıl başlarında ortaya çıkmış bir kavramdır, aristokratik bir yaşam tarzı süren, fiziksel görünüşüne, konuşma tarzına ve hobilerine fazlasıyla özen gösteren insanlardır. "Hanım evladı", "züppe" gibi anlamlara gelse de "şık", "zarif" gibi anlamlara da gelir. Konu üzerine araştırma yapan Roger Kempf "dandy"nin aslında, güzelliğin durmadan elimizden kaçan tarafının üzerine giden bir anarşist olduğunu vurgular. Barbey D'aurelly, "dandy'nin" süslenmeyi "dinsel bir ritüel" olarak gerçekleştirdiğini belirtir. Charles Baudelaire, Oscar Wilde ve George Bryan "Beau" Brummell "dandy" olarak tanımlanan meşhur isimlerdendir. -çn

ara David'in sözlerini duymak için öne eğiliyor, ikisi de gülüyor –görmüyorum ama tahmin ediyorum– ve Marta elini buradan bir tenis topuna benzeyen albino başa götürüyor.

En ufak bir kıskançlık hissetmiyorum. Ama ölüm döşeğinde oluşuna imrendiğimi söylemeliyim.

15

Sonunda David'in neredeyse çocukça sayılabilecek erotik dizelerle ve Marta'nın pek çok ünlü insanı şu anki pozisyonumla resmettiği çizimleriyle süslediği bu güzel banyoda sükunet içinde sıçarak bir süreliğine dinleniyorum. David'in önüme koyduklarını daktiloya geçirerek bütün gün çalıştım –çatıda bulunduğum an ve yemek araları hariç. Aralarında yayınlanmış ve yayınlanmamış kitaplar, karalamalar ve pek de başarılı olmayan doğaçlamalar vardı. Ölümün kıyısında olduğunu biliyor ama tüm bu iş bana biraz aceleci geliyor. İşin ilginç yanı, yaşlı adamın bunu –çoktan okşanmış olan– gururu için değil de, dünyanın geri kalanına bir iyilikmişçesine yapması. Eserlerden bihaber olan ve bu yüzden edebiyatın en yüce halini tanımayan milyonlarca insanın leziz iksirinin tadına bakmadan ölmesine izin vermemek için.

Suyun şakıdığı her "şlop"ta tüm vücudumu saran bir rahatlama hissediyorum. Aklıma Zappa'nın temiz tuvaletindeki posteri geliyor; gizemli bakışları ve maskülen Monalisa gülümseyişi. At gibi kişneyerek gülüyorum, sifonu bir otobüsteki acil durum kolu gibi çekiyorum, hâlâ oturmaya devam ediyorum, akan su sanki ininde ölmüş bir asker gibi bütün gün daktilo başında oturmaktan ağrımış olan kıçımı rahatlatıyor. Ve dışkımı incelediğim bu anda saflığın zirvesini görüyorum...

16

Marta yanıma geleceğine söz vermişti. Artık sabırsızlanıyorum. Ungaretti'nin şiirleri terli parmaklarımın arasında kayıyor, Türk Hikmet'in* kitabı yastık görevi görüyor. Basamakları tırmanan sessiz adımlar duyuyorum, şairleri yatağın altına fırlatıyorum, sanıyorum biri lazımlığa gidiyor, hafifçe doğruluyorum.

"Ah, Bernardo, ne kadar uğraştım bilemezsin!" diye fısıldayarak haykırıyor Marta. "Yaşlı adam bir türlü uyuyamadı, bir iki uyku ilacı verdim ki normalde asla almak istemez."

"Tamam," diyorum onu pençelerimin arasına alırken.

Marta David'le aynı odada uyumuyor ama hemen bitişiğinde yatıyor. Gerçi ben buradayken ona eşlik etme işini abartıyor.

Bedenlerimiz bitkin düşüyor, aradan saatler geçti; bir parça ay göğüslerini aydınlatıyor.

"Yaşlı adamla yattın mı?"

"Yapamadım," diyor Marta ve ben Débora'nın mitoloji hocasını anımsıyorum. "Hastalığı buna imkân vermiyor, ayrıca zavallı bedeninin benimkini çürüteceğini söylüyor."

"Ama onun yanında mutlusun, değil mi?"

"Evet, dedim ya, onu seviyorum..."

"Bir baba gibi!"

"Hayır, bir oğul gibi."

"Satürn!" diyorum, karnını avuçlarken.

---

* Nazım Hikmet. -*yhn*

17

Kelimenin tam anlamıyla düş görüyorum: Yüzyıllardır, durmaksızın, bir madenin derinliklerinde çalışıyorum. Toprağı baltayla yarıyorum ve en sıradışı madenler bir gayzer gibi fışkırıp gözlerimi kör ediyor neredeyse. Yıldız şeklindeki safir, tat katıyor akuamarine, rüzgâr öfkeyle yankılanıyor, akikleri ve yeşim duvarları parçalara ayırıyor. Kan göllerimde göz çukurlarında opaller olan yengeçler bitiveriyor. Mağaranın tüm boşluklarını beriller ve turkuvazlar dolduruyor, yeşil laller uzun, sarkıt bir tavan oluşturuyor. Mağaranın girişi kırmızı karınca dağıyla kapatılmış. Birden buz gibi bir titreme sarıyor bedenimi, çığlık atıyorum, kaşınıyorum, vahşi bir şekilde karınca duvarına doğru atılıyorum, kafalarını tahıl budayan köylüler gibi kesip atıyorum. Onları ısırıyor ve çıplak ayaklarımla eziyorum, yaralar oluşuyor tenimde, zorlu mücadele yaralı bedenimi köreltiyor. Sonunda karıncalar arasında bir boşluk açmayı başarıyorum, bir gözbebeği gün ışığına dokunmak üzere yuvasından fırlıyor. Bu beni yeniden cesaretlendiriyor ve ellerimle jelatin göğüs kafeslerini ezerken onlar bana yenilmiş bir boksörün ifadesiyle bakıyorlar. Bir parmağımla dışarıdaki çalılara uzanıyorum, yavaş yavaş bedenimin geri kalanı da erişiyor bu otlara ve avlarının ellerinden kaçıp gittiğini hisseden böcekler öfkeli dişlerini geçiriyorlar. Havayı ciğerlerime dolduruyorum. Dışarıya bir paçavra olarak çıktım, yüzümü dönüyorum ve canlı duvar yeniden kapanıyor, bu yaratıkların bazıları derime yuva

yaptılar, onları zevkle ayıklayıp parçalara ayırıyorum. Gerçek bir devrim yaşandı ve ben kazandım. Sürükleniyor ve dikenliğe düşmüş bir kuş gibi inliyorum. Bayırın ortasında gözüme dikey bir ayna ilişiyor. Pusuya yatmış kurbanını bekleyen bir yılan gibi kararlılıkla yaklaşıyorum... Sonunda aynaya ulaşıyorum: Dünyanın en korkunç insanını görüyorum. Tüm bedenim üst üste koyulmuş bir tabakayla kaplı, yüzyıllar boyunca köleliğin acısını çekmiş, tiranlara, en derin mağaranın küf kokusuna karşı savaşmış deriyi soymaya başlıyorum. Saçlı deriyi yoluyorum. Pislikten korunmuş olan iç derim renksiz ve yeşil gözlerim kardaki iki zümrütü andırıyor. Kıllı deriden ve dilimin yosunlarından, gerçek süt dişlerimin üstündeki leş kokulu tabakadan kurtuluyorum; maske yıkılan bir ev gibi düşüyor. Göğüs kafesimin üst derisini, cinsel organımı, bacaklarımı parçalara ayırıyorum. Bir kar tepesi gibi kalakalıyorum ve ayaklarım pis ve irinli bir et yığınını andırıyor.

Yeleleri yağmurda ıslanmış vahşi bir tay gibi çevik hareket ediyorum. Büyük nehre yürüyorum. Soğuk kemiklerime işliyor. Suya dokunuyor ve suya dönüşüyorum.

18

Marta kalkarken istemeden beni de uyandırdı.

"Saat kaç?" diye soruyorum, avucumdaki ezilmiş bir karıncaya bakarken.

"Şafak vakti aşkım ve kadının gidiyor."

"Bu gece Müneccimler* geliyor Marta'cık."

"Akşam David'den işe ara vermen ve benimle alışveriş yapman için izin isterim."

"Eski günlerdeki gibi!"

"Ama uslu bir çocuk olman lazım yoksa Müneccimler sana sadece kömür getirir..."

"Ve ben de onları hadım ederim!"

"Bernardo'cuğum, saygısızlık etme," diyor, elini beni azarlarcasına sallayarak.

"Pekala, tamam, sana söz veriyorum büyükanne, uslu bir çocuk olacağım."

Bir an için, hep bir umut kıvılcımı taşıdığım, tüm yortular geçiyor gözlerimin önünden... Fakat sıkıcı olurdu bitmek bilmeyen geceler boyunca aynı yortuyu yaşamak.

"Görüşürüz Marta."

"Bay bay."

---

* Söz konusu olan İspanya'da 6 Ocak günü kutlanan Los Reyes Magos'tur. (İngilizcede 'Magic Kings' olarak geçer.) İnanılışa göre doğudan üç bilge kral gelir: Melchor (Babilli), Gaspar (Pers) ve Balthazar (Arap). Bu krallar Hz. İsa'yı doğumundan hemen sonra ziyaret ederler ve yanlarında birçok hediye getirirler. -çn

19

15:00. Marta David'le konuşuyor, sanki bir gardiyandan izin alıyor, David urunu kaşıyarak düşünüyor, ben cama dayanmış metal sigara tabakamla izliyorum onları, şaşkınlık içinde. Her zaman David'in sahip olduğu en iyi şeyin adı ve soyadı olduğunu düşündüm ve hâlâ da böyle düşünüyorum; üstelik yaptığım araştırmalara göre her ikisi de kendi gerçek adı ve soyadı. Ne şans ama!*

Aşk ve Zaman antolojisi üçüz çocuklara dokuz aylık gebe sanki, ah, parmaklarım nasıl da nefret ediyor ondan, tüm ülke tuvalet kâğıdı olarak kullanmalı aslında.

Akşam altı buçukta şehirde güneş saklanıyor, az önce, ücretini David'in karşılayacağı bir taksiyle indik şehre. Marta koluma girmiş yürüyor, yeni aldığı pipoyu tüttürüyor. Sokaklar başlarında testi taşırcasına koltukaltlarında, bacak aralarında poşetler taşıyan kadınlarla dolu. Neredeyse istemsizce, sanki metroya binmeye çalışıyormuş gibi tıkış tıkış itişen insanlar tarafından sürüklenerek en büyük dükkânlardan birine giriyoruz. Dağınık saçlı bir kadın çaktırmadan iç ediyor oyuncak askercikleri... Ama iki değil, altı değil, yirmi, otuz. Devasa çantasına atıyor hepsini uçurumdan aşağı düşen bir ordu gibi. Bir tezgâhtar onu görüyor, alaycı bir şekilde gülümseyip yanına gidiyor. Bile bile araya giriyoruz. Kadın omzundaki çantasıyla kaçmaya başlıyor, kalabalığa karışıp dışarı çıkıyor. Bıyıklı, jö-

* Pez: İspanyolca "balık." Peces, balıklar anlamına gelir. -*çn*

leli, kuşlu kravatlı tezgâhtar yılbaşı süslerine takılıp bir kız çocuğunun üstüne düşüyor. Kızın babası adama hakaret ediyor, kız ağlıyor, departman şefi ellerini başına götürüyor, ötekinden etkilenen diğer kadınlar asker kutularını boşaltmaya başlıyor. Hay aksi Şeytan! Tam filmlik bir karmaşa; korkup kaçıyoruz. David için bir Japon hançeri alıyoruz; bakalım harakiriye kalkışacak mı... Ayrıca fildişi heykeller ve bir de gamalı haç. Bir müzik dükkânında birtakım öğrenciler yalnızca kendilerinin anlayacağı bir jargonla heyecanlı heyecanlı konuşurken kitaplarının aralarına CD'ler tıkıyorlar. İçlerinden zayıf ve uzun saçlı bir tanesi bir LP'yi kapıp hızla basamaklardan aşağı iniyor. Çok geçmeden polis kılıklı iki kişinin kolunda yukarı çıkarılıyor. Oğlan başı önde itiraz ediyor ve arkadaşları ona bir devrim şehidiymişçesine bakıyor. Montgomery, Mahavisnu gibi şeyler satın alıyoruz, ve öbür uçta duran Marta, hiç şüphesiz bana hediye etmek üzere, Bach'ın bende olmayan albümlerini topluyor. David'i düşünerek eski Nazi ezgileri soruyoruz. Ama tezgâhtar bayan yüzümüze aval aval bakıyor ve aniden dönüp etek giymiş tüm dişi varlıkların peşinde kuyruk olan sakallı bir adamı pataklıyor. İstemeden pipoyu yaşlı bir kadının gözüne sokuyorum. Ama özür dilemek üzere ona döndüğümde kurbanın kitleler tarafından sürüklenip gözden yitişine tanık oluyorum.

Osiris'in vitrininin önünden geçerken Bayan Beltrán'ın büyük bir özenle kitap satışını görüyorum. Pek çok müşteri kendilerinden geçmiş bir şekilde elinde kalın ciltlerle bir taburenin üzerine çıkmış olan Débora'nın bacaklarına bakıyor. Ona bu okullu kız hakkındaki her şeyi anlatmış olmama rağmen Marta beni azarlıyor. Şimdi profesyonel ve amatör kleptomani kitaplarının bulunduğu şık bir kitapçıya giriyoruz. Gemiyi karnına bir iki kitap veya dergi ya da en azından çizgi roman saklamadan terk eden hiç kimse yok neredeyse. Marta ve ben, sırf geri kalmamak adına, yarım düzine kitap araklıyoruz: Goethe, Tagore... Ama şüphe çekmemek adına David için bir Hitler kitabı satın alıyoruz.

20

Gece saat on bir. Sabırsız David bize hediyeleri soruyor. Hizmetçi kız kapıda, şüphesiz oldukça tuzluya patlamış olan, taksi ücretini ödüyor. Akşam yemeği yiyoruz.

"Küçükken bana hep davul hediye ederlerdi," diyor David, hıçkırıklar arasında, "hep Alman askeri olmak isterdim de..."

"Bana da bir bıçak; bununla kertenkelelerin kuyruklarını keser ve sonra ameliyat masasındaki bir cerrah ustalığıyla karınlarını yarardım," diyorum, sözlerimin yaşlı adamı iğrendireceğini bilerek.

"Bana göğüslerimi büyütecek bir alet," diyor Marta, memelerini avuçlayarak.

"Utanmaz!" diyor David, hıçkırık onu bunaltıyor ve nefes almadan su içerken (ki neredeyse boğuluyor) Marta ve ben masanın altında el ele tutuşuyoruz.

21

Marta az önce odama geldi, birbirimizin kulaklarına fısıldayarak konuşuyoruz.

"Kara kral olacağım," diyorum robdöşambrımı giyerken.

"Ben de senin oda hizmetçin," diyor elimi tutarak.

Devasa salona David'in hediyelerini yerleştiriyoruz. Hizmetçi kızın kapısına gökkuşağı renklerinde yeni bir başlık ve Tenten ciltleri bırakıyoruz. Marta'nın odasının önüne, o bir arkadaşıyla konuşurken, fırsattan yararlanıp aldığım kıyafetleri, Tuareglerin bedenin hiçbir önemi olmadığı çölde kullandıklarına benzer mavi bir pelerin koyuyorum. Benim çalıntı kitaplarım ve bir iki CD geliyor ardından. Marta kapıma içeriğini bilmediğim bir iki paket, Bach CD'leri ve geriye kalan kültürel soygunları yerleştiriyor. Kısa bir öpücükle vedalaşıyoruz ve herkes odasına dönüyor. Battaniyelere sarındığımda midemdeki ne idüğü belirsiz meleği düşünüyorum.

22

Kelimenin tam anlamıyla düş görüyorum: "Pekala, aç şu sandığı," diyor şişman gümrük memuru ciddi bir ses tonuyla.

"Eski hatıralar, başka bir şey yok," diyen göçebe şansını zorluyor, "kurumuş bir su saati, çinko bakır karışımı yüzükler, kadın teni parçaları içeren küpeler, kırık aynalardan kolyeler... Ve bu."

"Peki, bu ne?" Gümrük memurunun kaşları kalkık.

"Ruhum," diye fısıldıyor yaşlı Kelt rahibi.

"Delinin tekisin! Ruhun bu cam kutuya mı sığıyor yani?"

"Ruhum uzun saçım gibi beyaz, yüzüm gibi kırış kırış, gerçekten bu boşlukta ikamet ediyor," diyor yorgun yolcu, başı önde.

"Pekala, bedenin ve sandığın içindeki geri kalan her şey geçebilir ama ruh kaçaklığı yasak." Gümrük memuru umarsız bir şekilde cam yastığın içindekileri yaşam nehrine boşaltıyor.

Yaşlı adam Sonsuzluğun kapılarından oflaya puflaya geçiyor.

23

Marta'nın coşkulu çığlıkları beni uyandırdı. "Müneccimler geldi!" "Herkes ayağa kalksın! Çabuk aşağı inin." Hizmetçi kız ayna karşısında gökkuşağı renklerindeki başlığını deniyor, bir elinde *Kızıl Korsanın Hazinesi* var. David'in her zaman bacaklarını örttüğü battaniyenin üstünde, en sevdiği karakter olan Hitler'in biyografisi duruyor ve gamalı haçı tutkuyla öpüyor. Yarı çıplak Marta geniş tuniklerle flört ediyor.

"Bu hançercikle boynunu uçuracağım," diyerek burnundan soluyor David.

"Belki de ben senin küçük dilini keserim," diyor Marta, Tuareg görünüşüyle.

"Pekala, tamam, hiç komik değil, artık yeter, hoşuma gitmiyorsun," diye gülüyor. Kahkahası çalan bir telefon gibi tınlıyor.

Fildişi heykeller kil ve zümrütler arasında rafları süslüyor. Herkes yeni kitabından bir şiir okumaya başlıyor. Marta, Tagore'un *Bahçıvan*'ından okuyor: "Hür kuş haykırdı: 'Ey sevgili, haydi ormana doğru uçalım.' Kafes kuşu, 'Buraya gel, beraberce kafeste yaşayalım,' diye fısıldadı. Hür kuş, 'Parmaklıklar arasında, kanat açacak kadar yer var mıdır ki?' dedi. 'Ne yazık,' diye haykırdı kafes kuşu, 'gökyüzünde tüneyip nereye oturacağımı bilemiyorum.'"*

"Ben kafes kuşuyum," diye fısıldadı David hüzünlü.

Marta David'in hediye ettiği kalın bir yüzüğü gösteriyor.

* Rabindranath Tagore, *Bahçıvan*, çeviren: Cengiz Durkan, Dergah Yayınları, İstanbul, 2007. -*çn*

Hizmetçi kız bana bir mektup getiriyor; gönderen kısmında Débora'nın adresi yazılı. Ah! Marta ve David, Führer'in bıyıklarının ne kadar güzel olduğuna dair bir sohbet ederken mektubu okumaya başlıyorum.

Bernardo,

Kalbimi doldurduğunu söylerken dürüstüm. Duvarlara hâlâ senden bahsediyorum, çaresizce seni yeniden ve yeniden seviyorum. Zaman zaman bir aptal gibi davrandığımın farkındayım ama sadece küçük bir kızdım o zamanlar ve sen beni bir kadına dönüştürdün. Bir an önce bana geri dönmezsen öleceğim. Beni yeniden günışığına çıkarmalısın. Sana hediyemi gönderiyorum.

Débora

Yaşlı bir pinti gibi altın madalyonu ısırıyorum. Marta dalgınlığımı fark ediyor ve göz açıp kapayıncaya kadar mektubu okuyor.

"Geçecektir. Oldukça kaptırmış, değil mi?"

"Kafam karışık Marta ve gururumu okşayan bir şey var."

"Kim öldü?" diye soruyor David, parmağı ağzında.

24

David ve ben bitap düştük. Akşamın sekizi oldu; Montgomery'nin müziği eşliğinde bütün gün çalıştık. Bana hâlâ caz müziği anlamadığını söylüyor, ben de ona mikrosefali* diyorum. Iğrenç antolojisi neredeyse bitti. Sinirlerimiz gergince dans ediyor.

"Bernardo, geçen gün bana yazmayı bırakma nedenlerini açıklayacağına söz verdin."

Birden ona her şeyi anlatasım geliyor: "Bakın, Bay akademisyen David Peces, durum şu ki ben ölümsüzüm."

David bunun bir şaka olduğunu düşünüyor ve burnunu karıştırarak gülüyor.

* Mikrosefali baş çevresinin yaş ve cinsiyete göre ortalamanın altındaki iki standart sapmadan daha küçük olduğu nörogelişimsel bir bozukluktur. Genelde, mikrosefali olan kişilerin beklenen yaşam süreleri düşer ve normal beyin fonksiyonlarında azalma görülebilir. -çn

25

Odamdayım ve mutsuzum biraz. Merhum David ile yaptığımız konuşmanın üzerinden iki saat geçti. Bavulumu topluyorum. Doktorun koşuşturmasını duyuyorum, yaşlı adam bir kalp krizi geçirdi. Bunun sorumlusu benim ve doğrusu bu yüzden kendimi tebrik ediyorum; ona tüm intihar girişimlerimi detaylı bir şekilde anlattım ve en ufak şüpheye mahal bırakmayacak şekilde ölümsüzlüğümü gösterdim. Öncekinden de solgun bir hal aldı yüzü, gözleri birer yay gibi yuvalarından fırladı. Birbirimizi kıskanıyorduk; o bilmem kaç antoloji yazabilmek için benim sonsuzluğuma özeniyordu, ki bu insanlık için bir işkenceye dönüşürdü, ben ise onun yakın ve kolay ölümüne imreniyordum. Yaşamaya öylesine hevesliydi ki beni anlamıyordu. Bir ara aklını oynattı, fil heykellerini üzerime fırlattı, gamalı haç kaşımı yardı. Talihsizliğine duyduğum kıskançlığa bir türlü anlam veremiyordu ki işin aslı, dünyanın geri kalanı için de aynısı geçerliydi. Topuklarını yere vuruyor ve kekeliyordu. Tekerlekli sandalyeden düştü ve İspanyolca küfürler tükendiğinde, Yunanca ve Fransızcaya geçti. Bedeni erimiş koca bir peynir kütlesi gibi ufalıyordu. Takma dişleri düştü ve hıçkırıkla diğer tüm tikleri aynı anda ona akın etti. Aydınger kâğıtları üzerini bir yas giysisi gibi örttü. Onu mahvettim. Marta dizlerine kapanarak ağladı, doktor, sivri parmaklarını nabzına sapladıktan sonra, başını öne eğdi. Kitabın başlığı *Aşk*

*ve Zaman – Ölüm sonrası Antolojisi** olacaktı. Her ne kadar bu beni Marta'dan sonsuza dek ayıracak olsa da tabii ki cenazesine katılmayacaktım. Canavarın biriyim herhalde. Gerçek Müneccimler ne hediye getirdiler ama: Ölüm. Şanslı herif.

* *El Amor y El Tiempo – Antología Póstuma.* -çn

26

Şehirdeki eski sert yatağımda çalışma odasından kendi ellerimle aldığım, tam da söz verdiği miktardaki parayı tekrar sayıyorum. Kalın cildi matbaaya götürme işiyle artık benden nefret eden Marta ilgilenecek. Anısını onurlandırmak adına yapabileceği tek şey bu... Ve artık memnun olabilir; her şey ona kaldı ne de olsa.

Yorucu bir gündü. Şimdi biraz mistik bir rüya geldi aklıma: Yaşlı bir adam Sonsuzluğun kapılarından geçmek için ruh kaçakçılığı yapmaya çabalıyordu... Ama zavallıcık çuvalladı ve cezasından kaçamadı. Belki de bu yaşlı adam David idi... Yoksa ben miydim? Aslında döngü hiçbir zaman sona ermediğine göre bir şekilde hepimiz ölümsüzüz; beni diğerlerinden ayıran tek şey benim yine kendime reenkarne olmam. Her neyse, aslında bunların hepsi sadece laf. Elle dokunur olan metafiziğin çok ötesinde: Bedenimi bütünüyle yok etmeyi başaramadım.

27

Parkta kahvaltı ederken Marta'yı anımsıyorum. Ajandamın ilk sayfalarını açıyorum; o zamanlar üniversiteye giderdim. Planlı olana başlanılmasıyla hissedilenler üzerine yazıyordum; biri doğar, diğeri düşüşe geçer: "Mutlak boşlukta yatar dingin anlar, yerleşimini bekleyerek ruhun ve sonunu eylemin. Bu sırada fanilik gelir dayanır kapıya zorla.

Ve birden doğdum ben. Karşıdaki pencerelerden göğsünü titreten kalp atışları duyuluyor. İki akım arasında sadece birkaç saniye geçti, termometre karanlığın can sıkıcı ışığından ayrıldı. Bağlı büyüyen böcek başka bir ölüm aslında; her yerde, herhangi bir zihinde ve geleceksiz bir insanlıkta zamanı yücelten yorgunluk ve meydan okumanın ölümü. Yine de işte burada hâlâ babalarımız, hiçliğin kıyısında oturmuş bizim varolmamakla sonsuzluk arasında çember çevirerek insancılık ve maksatcılık oynayışımızı seyrediyorlar. Bizi bilinmezliğin tehlikelerine ve bilinenin gizemine, insanlık dışı çığlıkların biriken nedenlerine, yazılı olana başlamamanın kederine ve belki de ırkın soyunun tükenişine karşı uyarıp oyuncak bir pervane misali uçup giden evreni anlamaya çalışan deli kuklalarız bizler.

Bana, kalbin belirsizliği sürükleyecek bir rüzgâra ihtiyaç duyulmaksızın attığı söylendi. Bu oğlanın bir gün tüm yaşananlara rehberlik etmek ve anlık yıkımı başlatmak üzere tabancasını kuşanacağının garantisi verildi.

Fakat belirsizce gölgede bırakıyor beni, herhalde öngörüyor

sonsuzluk hayalleri ve tombul, ahmak perinin cazibesiyle dolu bu anekdotların varlığını erkenden. Doğrusu en dürüst son, bir çözüm sunmaktır aslında.

Bu tarz şeyler şekillendirip parçalara ayırdı seni; çamur, gökyüzü ve ölüm daha önceleri yorgunlukla anılıyordu, bir ödül taşımadan beraberinde. Özlemini çekebileceğin her şey bilgeliğin, maceranın ve huzurun kaynağı... Aşk dediğimiz şey, paniğe kapılmış bir şekilde yıkımın ötesine geçme çabası, şans ve yoksulluk tarafından engellenerek; mutluluğa ve çürük mezar kokusuna duyulan arzu, dışarı çıkamadan, çünkü içeri girmek gerekir, sadece içeri girmek.

Lafı uzatmayalım, nefrettir bu...

Önceden belirlenmiş olana başladığımız zaman kendimizi gerçeğin sahipleri gibi hissediyoruz biraz ve çare ve arındırma olabilecek çözümler öneriyoruz ve havaya bir el uzanıyor pusuda bekleyen bir bıçak gibi; hepsi kendi şirketimizin çalışanı oysa ve bizim kadar yoksul neredeyse. Keder ayini kalabalığın müziği kadar korkunç olan sessizliği taşlıyor. Genel cüretkarlık aynı anda hem minnettar hem de nefret dolu olan, ölü ve yaşayan birey denizine baktığımızda gerçekleşiyor.

Uzunluk ufka yakın çünkü o da biliyor sebebi, tek sonu ve asla paylaşılmamış bir birliğin aldatmacasını, uzamın bu mühendis çocuklarının soylu fırtınası kalkıyor ayağa, onlar küllerinden yeniden doğmak için parçalara ayrılırken.

Kara perdeler çektiler komşu pencereye (her zaman en kötüsünü getiriyoruz aklımıza) ve o kalp atışları daha uzaklardan duyulur oldu şimdi. Beşik, oda, ev değiştirmiş olmalılar; sadece başka bir ses gölgeler yayıyordu o çatı katıyla bizimki arasına. Boş bir yüz çocuklar ve araf üzerine bir şeyler haykırdı ancak bu katiyet hiçbir zaman yarıp geçmedi zihnimi; imkânsız, emsalsiz doğmadan ölmek. Sonrasında düşünüyoruz: Gerçekleşebilirdi aslında az biraz, zamanla ışığa dönüşecek bir umudu harcayan kalp atışlarının kuru boğulmasını hesaba katabilseydik eğer.

Dakika, yeni bir hayat denemesi için gerekli olan süre, bugün çok iyi bilinen bir ırkın yıllar boyunca yaşadığı başarısızlıkla hissettiği tatminsizliğin ardından göndereni olmayan nefesler veriyor dışarıya. Dakika, alacakaranlığıdır özgürlüğüne kavuşmuş bireyin; her şey kurak bir ruh halini doğurduğunda (yağmursuz ve yavaş geçen yıllar rutinin dengesizliğini getirir beraberinde) bir şekilde tanımlamak gerekirse, bu, ölümü geciktiren ya da uzatan teslimatta ödemeli bir pakettir.

Mutlak boşlukta...

Birden yeniliyor nefesini bir ağlayış, bir sonraki kara kaplı pencerelerin nasıl da yitip gittiğini hissediyorsun ve artıyor kalp atışları. Belki de beşiğine geri götürdüler onu. Mikserin gürültüsünü duyuyorsun ve hızla sebze çorbasını, tavuğu, elmayı düşünüyorsun... Oysa o bir çocuk maması, ölü değil...

Ailesi perdelere asılmış, bebeğin geleceği üzerine konuşuyor; kendilerinin hiçbir zaman olamadıkları şeyleri, yokuş aşağı giden bir hayattan kurtarmayı hayal bile edemediklerini bugün akıl ediyorlar: Bir yol gösterici, bakan, doktor, anne... Doğan bir insan klostrofobinin tüm hayal gücüne sahiptir, tüm umutlar ve kımıltısız yatan anlar bugün Kâinat Tanrı'sının yeni perdesinde bir anlam buluyor; mümkün orada Blues, Vals, tango çalmak...

Böylesi şeyler yarattı ve dağıttı seni; aşk, savaşla yıkılan duvar ve onun küfür gibi sıkıntısı: Yalnızlık. Onu sen yarattın, teorik olarak bunu yapmazdın aslında ama her zaman bir akran ve onun etkileri mevcut. Yaradan her zamanki tatlılığıyla günün birinde cezalandıracak ahmağı ve parçalara ayıracak onu ekmek vaatlerinde. Ben nefrete doğru kayıyorum...

Alçakgönüllülükte açılan dar sürgün yollarını tahmin edemeyiz bile ama eminim mevcuttur hepsi ve o büyük bilinmeyene, öngörülene, elimizle hissettiğimize, yakında olacakların gözenekli duvarına giden bir başka adımdır aslında sadece. Bir kez daha uzatıyoruz elimizi nefes şeklinde sadaka dilenerek

(bununla anımsıyoruz çamuru, kaburgayı). Önerilen çözüm ateşin yuttuğu bir iki zayıf hikâye değerinde. Ahlak profesörümüzün söyleyeceği gibi, kulak asmayın onlara ve meşgul olun tek gerçekle. Aynen bu şekilde kitlelerin garezi pozisyon alıyor, yer vererek kaçışının itirafına.

Bedenini en iyi kostümün sarıyor, karşında görünce şıklığını, ayna rahatlatıyor seni. Saçında hafif bir aşk losyonu. Hızla bir bebek çıngırağı alıyor ve koşuyorsun komşunun evine (fazla heyecanlandın). Yolu aşarken tombul yanaklarını düşünüyorsun ama gitgide daha az duyulur oluyor kalp atışları. Artık karşıdaki pencereden gelmiyorlar, şu anda senin kalp atışların bitmekte olan, tükenen... Akıntılar arasında güçten düşerek kendini bırakıveriyorsun, silinişe, batağa. Anne baba camda belirdi... Karar verildi: Örnek bir memur olacak."

Ajandayı kapıyorum. Hafif bir rüzgârla yürüyorum. Gölette yüzümün şekli bozuluyor: Baş bacakların birleştiği yerden çıkıyor, Tarih bundan ibaret işte. Musa'nın evine yürüyorum; gerçek bir bozkır kurdu.

28

Epeydir çalıyoruz, parmaklarım yanıyor artık. Musa'nın trompeti bağıran bir fil. Konuştuğu zaman bir insan içinden dışarı yansıyan ama şarkı söylediğinde bir kurt uluyan. Beni titretiyor. Coşkulu bir şekilde bana Polonyalı sevgilisi Agnieszka'yla tıpkı Harry'nin Armanda (Hesse'nin *Bozkırkurdu*'nun kahramanları) ile tanıştığı gibi tanıştığını anlatıyor. Tuhaf romanından bölümler okuyor bana; bir kız çocuğunun elinde bir yıldız var, onu tüm dünyaya gösteriyor, o kız kurtuluş. Aslında daha önce cehennemde bulunmuş bir adam o ve şimdi yeniden ona dönüşmek istemiyor ancak, ona da dediğim gibi, en iyi şiirini orada yazdı. Hollanda birası kutuları boşalıyor ve nihayetinde ritim gereçlerine dönüşüyor. Birden boğmaya çalıştığım bir hamamböceğini anımsıyorum, ya ölmediyse? Tükürüğümün düşkünü olmuştur bu durumda ve dalacaktır ağzıma geceleri.

Gün doğumunda Musa ile yeni yıkanmış caddelerde dolanıyoruz. Faslı çöpçüler yüreğimizi parçalayan tuhaf şarkılar söylüyor. Kendi tanımıyla ilk Natüralist şair Pessoa'nın şiirlerini okuyoruz. Rüzgâr durmaksızın yaktığımız kibritleri söndürüyor. Sefil bir kara köpeğin önünde duruyorum. Gözbebekleri beni korkutuyor. Hayvanlar bende her zaman büyülü hisler uyandırmıştır, işin aslı "hayvan" sözcüğü bile kendi içinde büyülüdür. Onları yanımda istemiyorum. Açıklaması güç: Bilmediğim güçlere sahipler ve sanırım benden nefret ediyorlar. Çocukken kör bir köpeğimiz vardı, geceleri deniz kenarındaki ahşap evimizde dolanırdı. Yatak odama girerdi ve nefesini ya-

nımda hissederdim. Sanki bana buradaki hayatın çok ötesinde bir şey demek istiyor gibi bir hali vardı. Hepsi bilincinde ölümün ve yüzlerinde kötücül gülümsemeler görüyorum. İnce bir yağmur başlıyor, köpek bir bahçeye giriyor ve geri dönüp bana baktığında beyaz gözleri beni titretiyor. Musa'ya en sevdiğim şairlerin henüz okumadıklarım olduğunu söylüyorum. Sırılsıklam oluyoruz, hepimizin dilinin ucunda olan hüzünlü blues'u çalıyoruz ıslıkla. Eski bir kilisenin merdivenlerine oturduğumuzda son kibritler yok olup giderken parmaklarımızda, dizeler uyduruyorum; uzun zamandır yapmadığım bir şeydi bu. Kutuyu kaldırım kenarından akan suya atıyor ve mırıldanıyorum:

Bir kuş gibi düşüyor gece yarısı
uykuyla yaralı,
sıkıntıyla çeviriyorsun sayfayı
ve şair yoluna devam ediyor
sonu olmayan bir nehir gibi
büyüyüp küçülüyor gözlerin
öfkelenip sakinleşiyorsun
ve tahta yanıp kül olduğunda
geliyor rehavet şafakla.

Musa uçak yolculuklarından birinde Van Gogh'un (en sevdiği ressam) sesini, tüm hayatını özetleyen keskin bir çığlık duyduğunu anlatıyor. Babamın bir akşam Faslı bir kadınla gezerken Ceuta'nın bulvarlarında bir UFO gördüğünü hatırlıyorum. Her şey dev bir flaşla, ayın yanındaki hareketsiz bir platinle aydınlanıyor. Tüm bunlar yağmurlu bir gecenin ardından, bir de skenografiyi* doruğa taşımak adına çakan bir şimşekle, içilen bir kadeh votka gibi içimi ısıtıyor.

* Sahne sanatlarını oluşturan tüm görsel unsurlar. -çn

29

İrkilerek uyanıyorum. Yüce His birkaç saniyedir zihnimde dolanıyor. Bu hep hastayken başıma gelen bir şeydi; kâbus olarak beliriyordu ve bazen güpegündüz, uyanıkken gerçekleştiği bile oluyordu. Bu fenomenin en uzun belirişi öğrencilerle dolu bir salondaki final sınavı esnasındaydı. Sokaktan sondaj makinelerinin sesi geliyordu. Kâğıda bakıyor ve yalnızca hiyeroglif görüyordum. Kalbim çarpıyordu, terliyordum ve bedenimin kimi parçaları kesilen bir yılan gibi titriyordu. Beynimde çıngıraklı yılanların müziği, cam çanlar taşıyan yarasaların gözlerimde örümcek ağlarını açışı. Ne bileyim ki ben! Kimi daireler kapanıyor yavaşça, muazzam bir kafa karışıklığıyla sarsılıyorum, tüm hislerim sanki uyuşturucu kullanmışım gibi algılıyor olup bitenleri. Birkaç yüzyıl süren saniyeler boyunca devam ediyor ve geçiyor, izi anılarda yaşıyor.

Güneşi ayırt etmeye başlıyorum, gitarımı gıcırdatıyorum, Jasmine, böyle adlandırıyorum Farsça ve İspanyolca konuşan, Baha'is'in kızını anılarımda. Pessoa'yı yeniden okuyorum, eski bir çorabın içinde bulduğum otu içerken. Müzik. Sanki bir gece meleği hafif tüylerini bedenimde dinlendiriyor. Yağmur kırılmalarıyla toprağa dokunan hassas parmaklar zinciri... Tıpkı nehre hiçbir zaman ulaşamamış olan üzgün atlar gibi, gözlerim kapanıyor nihayetinde.

30

İlk Natüralist şairi Dual'in* üzerine bırakıyorum. Deli gitar Jasmine, tüm zehriyle bedenimde dolanıyor, teni çamurlu ve karanlık ağzı; bir kan kuyusu gibi. Başımı Hendrix'in siyah beyaz posterine yasladım, gövdem iki büklüm ve havada çıplak ayaklarım. Pessoa her şeyden uzaklaştırdı beni; onun yerini taşlar ve bitkiler aldı, bense buradayım işte. Elmas pikap iğnesi Coltrane'in siyah kabuğunda; en yüksek seste sülfürik. Plak atlıyor son derece ağır bir notada, Coltrane bir mahkûm gibi çizikler içinde, saksafonun sesi yaralı bir yılan sanki ve şakaklarım zonkluyor. Bedenim Jasmine'e karışıyor, yaralı tenim tahtaya saplanıyor. Jimi'nin posteri ensemde soluyor, ah onun o köpeksi ve meleksi nefesi... Nefessiz kalıyorum, ense kökün yanıp tutuşuyor ve titreşiyor Jasmine'in metalik ruhunun her teli. Korkunç nefes darlığı! Peki ama nefes alır mı ki gitarlar? Hayır, hayır ihtiyacım yok ciğerlerime, ne kalbime ne de zihnime. Farkıma varın şimdi, patlıyorum çünkü. Duvarda müzik kırıntıları.

* Ünlü bir pikap markası. -çn

31

Biri zili çalıyor. Tam olarak ne olup bittiğini bilmiyorum, elim Jasmine'in karanlık deliğine gömülü, altıncı tel boynuma dolalı. Kapıya doğru sürünüyorum. İki Yahudi arkadaşıma bakıyorum.

"Gazetede faşist edebiyatçının öldüğünü okuduk ve seninle kutlamaya geldik."

Başımı omuzlarına yasladığımda, diğeri kadar çirkin olan, uzun boylu arkadaşım gitar tellerimle kendimi boğmaya çalışıp çalışmadığımı soruyor.

Aradan kaç saat geçti bilmiyorum, arkadaşlarım beni can çekişen biriymişim gibi yatağa yatırıyor. Tükenmiş bir şekilde merdivenlerden aşağı yuvarlanmaya koyuluyorlar. Komşuların yarısını uyandırdık. Günü nasıl geçirdiğimiz hayal meyal hatırlıyorum: Sürekli kaleydoskopa bakan bir çocuğun odasında (dokuz yaşındayken vardı bende de ama kristallerle oynamak için kırmıştım onu). Kırmızı bir abajur ortalıkta süzülen votka buharını aydınlatıyordu. B. B. King ve J. L. Hooker bize eşlik ediyordu. Yemek yiyorduk ve ben soruyordum sebepsiz yere: "Hayal gücü devreye girdiğinde bir sosisi ısırmak günah mıdır?" "Evet, evet!" diye cevap veriyorlardı sanki bir günah çıkarma hücresindeymiş gibi. Yolanda adında Dalmaçyalı ve azgın bir köpek üzerimize atlıyordu ve banyoya kapatıldığı takdirde bir kız çocuğu gibi ağlıyordu. Beni deli etti; inatçı bir keçi gibi değil, tüm bir sürü şeklinde. Bir seranınkileri andıran

devasa camlardan dışarı çıktım. Çimlerde bir kirpi gibi yuvarlandım. Tüm barları dolaştık. Gözlerim kapalıydı ve sözcüklerimiz sel olup akıyordu. Peynir ekmek ve kahve ağızdan ağza dolanıyordu ve otobüslerde yolculara hakaret ediyorduk. Penamı da halktan birilerine verdim. Ne bileyim yahu!

Kapının altında bir zarf ilişiyor gözüme. Hadi bakalım! Mobilyalara çarpa çarpa sonunda zarfa ulaşıyorum:

Bernardo:

Sevgili arkadaşın ve fevkalade meşhur yazar David Peces'in vefatı karşısında en içten taziyelerimi sunarım. Dayan, sevgilim! Seni ziyarete geldim ama evde kimse yoktu, bu satırları işte bu yüzden yazıyorum. Yarın öğleden sonra saat üçte burada olacağım. Annem senin için çok endişeleniyor; kitapçıdaki yerin her zaman hazır. Sana tapıyorum.

Débora

Bu geri zekâlının boynunu kırmayı nasıl da istiyorum! Buruşturduğum kâğıdı çöp kovasına fırlatıp basket atıyorum, yatağa dönecek gücüm var hâlâ.

32

Dün gece şöyle bir rüya gördüm: Denizin ortasından gökyüzündeki sirokumulusları delip geçen dört büyük sütun yükseliyordu. Üstlerinde minyatür bir tapınak beliriyordu; frizlerinde* asıl olay meydana geliyordu. Bu benzer bir yükseklikten akıntının tam tersi yönüne atlamayı kapsayan bir spordu. Hep ben kazanıyordum ama çok iyi bir mücadele verdiğimden değil, o derinliklerde boğulup gitme fobimden (deniz her zaman aklımdadır benim; mitolojik şekli, ejderleri ile). Muazzam bir gösteri sergiliyordum ve tüm rakiplerimin yüzleri tanıdıktı. Frizde tek başıma kaldığımda titremeye başlıyordum ve yargıçlar düşmeyeyim diye beni tutuyordu.

Bir rüyayı pek az kez böylesi net hatırlarım; bu bir alamet olmalı.

Gardıroplarımı karıştırırken okuldaki durumumu ortaya seren eski bir test buldum: "Kişilik (bütünüyle yer alıyordu: Sıcaklık, Zekâ, Fiziksel organizma): Sakin ve huzurludur. Ruh hali oldukça durağandır ve genelde neşelidir; hislerini ve davranışlarını son derece etkili bir şekilde kontrol altında tutar. İstediği bir şeyi elde etmeye çalışırken her zaman kararlı ve sistemlidir. İyimser, dışa dönük ve sosyaldir."

Ancak bu satırları okuduktan sonra ne denli değiştiğimi

* Eski Yunan ve Roma yapılarında taban kirişiyle çatı arasında kalan, üzeri boydan boya kabartmalarla süslü bölüm. Frizler genelde saray, mabet gibi yapılarda kullanılır. Aynı zamanda tavandan inerek sahnenin üst kısmını, sahne boyunca kaplayan kısa, dar perde anlamına gelir. —ç.n

fark ediyorum. En büyük yetenek yüzünden başka biriyim ben artık.

33

İsteksizce hazırlanıyorum sayısız kez kapıyı yumruklayan Débora'yı karşılamak için. "Seninle yaşamak istiyorum!" diye haykırıyor göz göze geldiğimiz anda. Islak dudaklarının tadı beni bir bardak soğuk portakal suyu gibi ferahlatıyor.

Gökyüzü yapay gözüküyor, köprüde ağır ağır yürüyoruz. Üst geçitteki mora çalan sokak lambaları sıcak, hastalıklı bir ışık yayıyorlar. Ayaklarımızın altında devasa nehir kükrüyor. Débora hâlâ aptal, hatta belki şimdi eskisinden de aptal. Yalnızca yatakta onunla iyi vakit geçiriyorum: Orada konuşmaya gerek olmuyor nasılsa. Önümde, ağlayarak, yürüyor. Ona gidip ihtiyar anasıyla çizgi roman satmasını söyledim. Tüm öğlen boyunca benim için kendini öldüreceğini söyleyip durdu; bunu yapacak biri olmadığını biliyorum. Ölümsüz olmak Tanrı olmak demektir ve iyilikle kötülük, ahlak yalnızca benim sahip olduğum erdemlerdir. Yargım doğru olacaktır. Débora bana sadece engel teşkil ediyor, hep kafasını ezmek istedim ama bu dehşet verici ve gereksiz bir davranış olur. Bir seferinde bana yüzme bilmediğini söylediği geliyor aklıma şimdi. İçi saman dolu kafasına bakıyorum, başını örten pelerinle Yunanlı kadınlara benziyor. Bu buz gibi gecede kimse yok köprüde. Vak, vak, hafif bir itekleme ve şlop! Débora gıkını bile çıkarmadı. Suya düşen bedeninden neredeyse hiç ses çıkmadı; bir tüyün düşüşü gibiydi. Batışını izliyorum, gülmüyorum, hatta hüzünle çarpılıyor dudaklarım, gözkapaklarım metal levhalar gibi ağır. Ne ay, ne sis, ne de ağaçlar ihbar edecekler beni.

34

Oldukça zor birkaç hafta geçirdim. Polis merkezinde binlerce kez Débora'nın kayıp nehre düşüşünü ve benim karanlıkla sisin içinde onu bulmak için nasıl da boşa çaba harcadığımı anlattım durdum. Artık daha da yaşlı yüzünü siyah bir tülle örten Bayan Beltrán, durmaksızın zavallı kızıyla benim evlenmek üzere olduğumuzu ve birbirimizi çok sevdiğimizi söylüyordu. Tıraşsız yüzüme bir damla ılık gözyaşı düşüp bana herkesin yüreğini parçalayan üzgün âşık görüntüsü verirken başımla onaylıyordum.

Aslında tüm bunların bir şekilde o denizli ve sütunlu rüyayla oldukça ilgisi vardı. Débora rakiplerimden biriydi ve en korktuğum derinliklere; denize gömüldü.

"Kızım şimdi annenle beraber, Bernardo, annen ona göz kulak olacaktır."

"Evet, hanımefendi, evet," diyorum, karşıdan karşıya geçmesine yardım ederken.

"Her ikisi de gökyüzünün en sevilen melekleri, öyle değil mi Bernardo?"

"Şüphesiz, o denli iyilerdi ki..."

Débora'nın ölümü şimdi şimdi yokluyor vicdanımı fakat o sıkıcı dişi varlık değil bunun nedeni, annesi: Buz gibi soğuk elleri, nefes nefese yürüyüşü, gözlerindeki derin yaralar. Bacaklarımızın arasından bir köpek geçiyor koşa koşa, arkasından elinde çember olan bir çocuk. Bayan Beltrán kuru bir dal gibi

düşüyor, bedeninden taşı andıran bir ses geliyor, çantası açılıyor ve bir dudak kalemi Débora'nın çocukluk fotoğraflarıyla beraber yuvarlanıyor. Ne güzel bir kız! Küçük ölünün gözleri beni sorguya çekiyor. Berbat hissediyorum. Çevremizi yüzler sarıyor, yaşlı kadını sarsıyorlar, köpek havlıyor, çocuk şeytanca gülümsüyor, çember yoldan geçen birinin ayakkabısına takılıyor, fotoğraftaki gözler hâlâ bana bakıyor. Çaresizce doğruluyorum, dişlerimi bir polisin çenesine yaslamış haykırıyorum, çocuğu tokatlıyorum, köpek beni ısırıyor, başka bir polis Bayan Beltrán'la ilgileniyor...

"Ölmüş," diyor bir polis memuru tonlamasıyla. Çocuğun babası çenesini ovuşturuyor, bana okkalı bir küfür savuruyor, polis hanımefendinin akrabam olup olmadığını soruyor, köpek ölüyü ısırıyor, jandarma köpeği dövüyor, çocuk polise tükürüyor, insanlar gülüyor, Débora'nın fotoğrafı annesinin ellerinde ağlıyor, polis şemsiyesini açıyor, yağmur yağıyor, siren sesleri yankılanıyor, hemşireler bedeni alıyor, fotoğrafı ısıran köpek çoraplarını kaçırıyor, polis not defterine bir şeyler yazıyor, şemsiyeli beyefendi bunun bir film olup olmadığını soruyor.

35

Uçan bir sivrisinek zaten altüst olmuş olan sinirlerimi iyice yıpratıyor. Kara bacaklarını Hendrix'in kalın dudaklarına dayıyor. Midemde bir kurbağa ordusu bağırıyor, sıkıcı bir çar, üniformasız bir Alman imparatoru, kerhanedeki bir papa gibi hissediyorum. Köpeği ve yaşlı kadını anımsayıp kendi üzerime kusuyorum. Oda çimen kokuyor. Aklımda yüce His, uzun ağıyla ayaklarını yatağıma bağlayan bir örümceğin seks çanı, dolanıyor. Tenimdeki her bir gözenek bir petek gözü aslında ve arılar nazikçe sokuyorlar beni. Labirent karmaşıklaşıyor. Dolambaçlı merdivenler altındaki boşluktan ışık süzülen çelik bir kapıya açılıyor. Gözlerimin önünde şiddetli bir sağanak. Sokaklar melez bacaklara benziyor, soğuk bir ter akıyor üzerlerinden, levhalar parıltılı meni kuyuları, göbeğimde tarantula, bağırsaklarım dişlerime dolanan bir sarmaşık, kolonya içiyorum, bir kaşıkla başımdaki kaska vuruyorum. Şimdi kim kalacak merhum Beltránların odasında? Çocuk Débora'nın hayaleti dil çıkarıyor bana, sanırım bir seferinde bana olduğu gibi küf dolu dili. Koltukaltları hâlâ gübreli güller gibi kokuyor. Osiris sahipsiz kitapçıdan kaçıyor, herkes kuyuya giriyor. Paleontoloji profesörü çöp tenekelerinde yeni bir penis arıyor, bir kelebeğinkini buluyor ve anında kendine monte ediyor. Çelik kapı yavaş yavaş açılıyor, devasa bir güneş dolambaçlı basamaklardan dökülüyor, başım kendi suretinin balgamında boğulan bir hamamböceği.

36

Kepek ve kolonya saçımı yakıyor, boynumdaki kravat bir idam ilmeği. Sıçtığımın cenaze arabaları niye bu kadar yavaş gitmek zorunda? Çiçekler mezar kokuyor, nefesim kömürlük. Arabayı takip eden yas giysileri içindeki insanlar arasında bir sınıf arkadaşım ilişiyor gözüme... Yaşlı kadının akrabası mı yoksa? Bir cenazeye katılmayalı o kadar uzun zaman oldu ki cesetlerle ne yapıldığını bile hatırlamıyorum. David'inkine gitmek saçma olurdu, yavru köpek Débora'nınki çok hüzünlü olmayı gerektiriyordu ama Bayan Beltrán'ınki yüreğimi yumuşattı. Yanımdaki koca suratlı bir tip durmaksızın kıçını kaşıyor, zürafa boyunlu bir kadın dudaklarını ısırarak gizli gizli ona bakıyor. Merhuma olan saygımdan çok ayaklarımın ağrısından bastırıyorum kahkahamı; Çinliler ayakkabılarımı görseydi bir işkence aleti olarak kullanırdı. Araba ani bir fren yapıyor, iri kıyım bir kadın beni eziyor, dilimi ısırıyorum, hayvan kadın gülümsüyor. Mezar çukuruna eski tahta basamaklarla ulaşılıyor. Tütsü kokusu burnumu kaşındırıyor, hapşırdığımda rahip bana öfkeyle bakıyor. Her şey bitiyor. Schweppes ayak parmaklarının kemiklerine işliyor.

"Ay, Dámaso, ne büyük acı!" Eskiden olduğu gibi elimi kadim dostumun omzuna koyuyorum.

"Bernardo, ben onu annem gibi seviyordum ve kızına da öylesine âşıktım ki... Ne talihsiz bir aile!" Kadınsı bir şekilde mendiliyle gözlerini siliyor.

"Evet, zavallı Débora, onu ben de çok sevdim." Pinokyo gibi burnum uzamıyor.

"Ama bir profesörle kaçtı..."

"Pedagoji profesörüyle evet, bunu biliyordun değil mi?"

"Bir şeyler duymuştum... Lanet olası öğretmen!" Yumruklarını sıkıyor. "Onu unutmak için bir süre seyahat ettim... Derken döndüm ve bom! Anne de kız da toprağın altında."

"Zavallı dostum, seni gerçekten anlıyorum," diyorum, masanın altında çaktırmadan ayakkabılarımı çıkarttım, parmaklarımı mutlu mutlu uzatıyor ve aldığım hazzı gizleyemiyorum. "Eski günleri hatırlıyor musun Damasin?" .

Burnunu çekiyor. "Çocukluk nasıl unutulur ki zaten. Bir kâğıda 'Tavandaki ayak izlerine bak' yazmıştın; onu sıradan sıraya geçiriyordun, herkes merakla bakışlarını yukarı çeviriyordu. Bir gün prof bunun farkına vardı, kâğıdı aldı ve göz ucuyla tavana baktı. Harikaydı, duvarlar bile gülmekten çatlıyordu! Ve 'Yangın halinde sayfayı çevirin' yazan kâğıdı dolaştırdığında hepimiz merakla arka sayfaya bakıp 'yalnızca yangın halinde, ahmak şey!' yazdığını görmüştük."

"Hafızan iyiymiş, Damasin."

"Bak Bernardo, sen şair sayılırsın, belki son seyahatimde yaşananları açıklayabilirsin. Bir süredir turistik bir mekânda dinleniyordum, günün birinde karşıma güzel ve gizemli bir kız çıktı ve ona ilk görüşte âşık oldum. Bana eski bir hikâye anlattı: Bir zamanlar çok romantik, kral olan babasının saray bahçesini donattığı çiçeklere âşık bir prenses yaşarmış. Derken bahtsız bir gün babası kızın bir halife ile evlenmesini istemiş, halife kızı kurak bir dağda olan şatosuna götürmek derdindeymiş; orada tek bir yeşillik bile yokmuş. Ne korkunç adam! Prenses babasına karşı çıkmış, bunun üzerine kral öfke dolup kızını sadece bahçeyi gören küçücük bir deliği olan bir kuleye hapsetmiş. O kadar inatçıymış ki cezayı artırma adına sınır tanımayan bir zalimlik yapmış: Askerlerine bahçeyi tamamen talan etmelerini emretmiş. Kız bitkilerini koruyamamanın verdiği daimi kederi bastıramamış. Sonra kral tüm adamlarıyla beraber sarayı

terk etmiş ve kızı orada bir başına, çorak araziyi gören delikten başka hiçbir şeyi olmadan, tutsak bir halde bırakmış. Bunun üzerine kız ağlamış da ağlamış, ağlamış da ağlamış, o kadar çok ağlamış ki gözyaşları toprağa karışıp bir mucizeye neden olmuş: Bahçe yeniden yeşermeye başlamış, sarmaşıklar kulenin gözetleme deliğine kadar tırmanmış, hapishanenin taş duvarlarını sarmış, ağaçlar besinlerini sunmak üzere kıza dallarını uzatmış. Fakat babasının lanetinin karşısında bunların hiçbiri fayda etmemiş, bahçenin elinden başka bir şey gelmemiş ve prenses ölmüş. Artık bir ormana dönüşmüş olan bu bahçe hâlâ duruyormuş ve hikâyesi bir batıl inanç olarak kulaktan kulağa yayılıyormuş: Oradaki çiçekler ölü prenses için açmış ve bu yüzden her kim o çiçekleri alırsa ölüyormuş."

"Ne fena!"

"Hikâye daha bitmedi."

"Kaç fasikül kaldı?"

"Dalga geçme, bu benim için kutsal bir hikâye."

"Devam et."

"Günlerdir kızı görmüyor ve mutsuz hissediyordum. Gece olmuştu, bir türlü uyuyamıyordum, birden çok uzaklardan bir köpeğin uğursuz uluması duyuldu. Nasıl da can sıkıcı bir rastlantıydı, Tanrım, sevdiğim kızın oturduğu mavi evin pencerelerinden birinde ışık yandı. Sanki ay birden ölü kelebeklerle dolu bir göğü aydınlattı; toprağa kalın damlalar damlatan bir kandil gibiydi. Çiçekler ne kadar da tuhaf kokuyordu! Sakinleşmek için bir sigara yaktım; böylesi huzursuz olmasaydım bunu başka bir amaçla yapardım: Alevimle kızın dikkatini çekerdim. Gözlerimi ayırmadan ışığa bakıyordum, birden bir çeşit uyurgezerliğin kurbanı olduğumu fark ettim. Uykudan tamamen sıyrılmaya çalışıyor ama yapamıyordum. Gizemli bir gücün etkisi altındaydım, isteğim dışında onunla sürükleniyordum. Kurbağaların ve cırcırböceklerinin melankolik sesleri varlığımı hipnotize ediyordu, sonsuz bir tatlılık beni yavaş

yavaş istila ediyordu. Eve ait olmayan bir bahçeye giriyordum; bitkiler öylesine uzun ve gelişmişti ki... Hikâyedeki bahçedeydim. Biraz çiçek toplayıp onları kızın penceresine doğru attım. Yüzüstü yere yuvarlandım. Ertesi gün sevdiğim kızın o gece öldüğünü öğrendim."

"Vay, inanılmaz!"

"Ama doğru. Görüyorsun değil mi? Sevdiğim herkes ölüyor... Bahçedeki kız, eski sevgilim Débora ve annesi... Herkes! Benden daha bahtsız birini tanıyor musun? Ölmek istiyorum."

"Tıpkı benim gibi." Bir kedi çoraplarımı kokluyor, leş koku ağzımın içine kadar giriyor.

Yahudi arkadaşlarım ağır adımlarla karşı kaldırımda yürüyor. En küçük olanı ellerini başına götürüyor ve saçlarına dolanan sinekleri kovuyor. Bir diğeri, uzun ve ince olanı, zevkten mahrum bırakılmış bir oğlancı gibi üzgün. Kollarımı sallayarak beni fark etmelerini sağlıyorum, monokl takan bir adam kendisine selam verdiğimi sanarak bana kibarca gülümsüyor. Araba seslerinin arasında, anoraklarına gömülü bir şekilde caddeyi geçiyorlar.

Evde, eski bir pala hoş vakit geçirmemize olanak sağlıyor. Dámaso çiçekleri biçerken kahkahalarla gülüyor: "Blues'un ölüm bahçesi!" Zenci gırtlağına sahip bir Yahudi şarkı söylüyor, bir diğeri eski bir mızıka çalıyor, ben hevesli bir izleyici gibi alkış tutuyorum. Tahta tabaklarda, içlerinde yağda yumurtaya benzeyen şeftaliler olan ananaslar ikram ediyorum.

Gece olduğunda rıhtımda yürüyen balıkçılar suyla sargılanmış mumyalara benziyorlar. Mutluluktan çılgına dönen Dámaso burnunu kapayarak denize atlıyor. "Dünyadaki en saf şeyle kendimi vaftiz ediyorum: Suyla!" diye haykırıyor ağzından köpükler saçarak. Yahudilerden biri dua etmek üzere ellerini kaldırıyor, defalarca kez başını öne eğiyor, denizin budası şişman ve güleç bir balıkçıya sesleniyor. Bir diğeri denizdeki adama bakarken parmağıyla şakağını ovuyor. Obez balıkçının

oğlu oltayla Dámaso'yu tutuyor, ufak Yahudi genç balıkçının güzelliğine dair bir yorum yapıyor: "Pırlanta gibi bir adam!" Buda oltayı çekiyor ve şişeden şarap içerken ayın kendisine öfkeli olduğunu mırıldanıyor. Uzun boylu Yahudi ondan şarabı istiyor, birlikte içiyorlar. Pırlanta adam sular damlatan Dámaso'yu sürüklüyor, kıvırcık saçlı adam aya yaşlı ayyaşa neden kızdığını soruyor, ay çekip gidiyor ve şafakla birlikte odamdaki yatağa yüzükoyun yatıyorum. Dámaso'nun çığlıkları ve Yahudilerin müziği ıssız bir şehri delip geçen motosiklet sesi gibi uzaklaşıyor.

37

Birkaç gündür kendimi inime kapadım. Bir iki kez aradılar. Yahudiler miydi acaba? Ya da yeni Dámaso, Musa yahut bir akraba?.. Marta hariç kimseyi görmek istemiyorum. Birlikte ne kadar da iyi vakit geçiriyorduk! O gülünç ihtiyarı ölüme sürüklediğim, sonunu hızlandırdığımı için şu anda kokumu duymak bile istemiyor. Herhalde şimdi kır evindedir, o rezil şeyi basmaları için bir yayınevine telefon ediyordur, yanında tatlı bir ateş yanıyordur ve dışarıda şimşek çakıyordur. Durmaksızın kâbus görüyorum, bazı rüyalar tekrarlanıyor, tuhaf bir parazit midemde sinsi sinsi dolaşıyor, şeytani kutlamalar, karınca duvarları ve o aptal hikâye. Kendi nemimle baş başa Marta'ya yazıyorum:

Başı ve sonu olmayan bir kâbusta
ayrılırsak parçalara
ve kalbim kayalara takılıp tökezlediğinde
senin için ağlamaya zorlarsan beni
ve toplamaya yolda bıraktığın iç organları
ancak o zaman dalarım uykuya,
götürürüm seni bir rüyaya
fakat başka bir kâbus çıkıverir ortaya
başı ve sonuyla.
Böyle bir şeydir hayat da
beni parçalara ayırdığın yer de işte orası aslında.

Mektubu Marta'nın posta kutusuna bırakması için komşulardan birine para verdim. Evde yürümek için koltuk değnekleri yaptım; bacaklarım çok yorgun. Zaman zaman bir şeyler içiyor, tarihi geçmiş konserveler yiyorum. İlkokul zamanlarımdan kalma, çizgili, sarı bir defterin sayfalarını karıştırıyorum. Hep sadisttim, daha o yaşta şimdi kullandığım baltaları biliyordum: "Yaşlı kadın sakindi, gözlerini tükürükler saçıp halıda iğrenç lekeler bırakarak oynayan torununa dikmişti. Yaşlı kadının tatlı suratında gözbebekleri dans ediyordu, dudaklarını sıkıyordu, derken yavaşça kalktı rahat koltuktan. Zayıf parmaklarıyla sabahları işlerini gördüğü makası kavradı, kendisine "Umarım ölürsün, kokuşmuş ihtiyar," dercesine bakan torununa yaklaştı. Çocuğun ellerini tuttu ve makas bir açılıp bir kapanmaya başladı. Halıya tırnak, parmak, kas, dil ve tükürük parçaları saçıldı. Sonra yaşlı kadın derin bir iç çekti. "Dünyevi günahların bedelinin karşılığında sana bu leziz lokmayı sunuyorum ah Tanrım." Ve hiçbir şey olmamış gibi yine yerleşti rahat koltuğa, kendisini sıcak tutması için bir yün atkı örmeye koyuldu. Çocuğun annesi salona girip katliamı gördüğünde olduğu yerde donup kaldı, kirpikleri kanadı ve alnında oluklar açıldı, yaşlı kadının ruhunun duvarlarında yankılanan görkemli bir çığlık kopardı: "Katil!" Bunun üzerine yaşlı kadın, "Bu bir cinayet değil, soykırımdaki bebek katliamıdır," diye mırıldandı ve kızına ağdalı bir balgam atarak güldü. Şimdi hapishanede o yaşlı kadın, bizi günahlarımızdan arındırmak için tüm evreni örtmek üzere o bitmek bilmeyen atkıyı ördüğü hücresinin parmaklıkları ardında ziyaret edilebilir."

38

Işık, sonsuz gözenekleriyle penceredeki aralıktan yüzüme kadar süzülen bir çizgi oluşturuyor, ilgiyle izliyorum süzülen bakır küfünü, odayı ikiye ayıran bu soluk aydınlıktaki kiri. Bu kadar tozun içinde bile mümkün nefes almak, bu mikroskopik hayat gün doğumunda beliren ilk gizem hiç şüphesiz. Bulanık çizgi bir mesaj ulaştırıyor bana, güzel olanın iğrençliği, her saniye kalp atışlarıyla coşkusunu gösteren korkuyu anlatıyor. Bateri solosu narin vuruşlara indirgenip taramalı tüfeğin son mermisi ateşlendiğinde tren durmaya başlıyor. Hayvansı bir nefes veriyorum, bir hayvana dönüşecek kadar uzun süre kaldım ne de olsa bu odada. Bakışlarımı tavana dikiyorum; devasa. Gözlerim her zaman farkına vardı vasatlığın ve bildiler ideal rengin masmavi olduğunu. Titrek hayal gücüm düş parçalarında yanıyor, beynimin sarmalları monotonluk denizinin körfez yosunlarını ikiye ayırıyor. Bazen bu saçma durum inanılmaz bir hüzne neden olup beni ağlatıyor, bazense bu karanlık, sağır dilsiz ve boş odada her şey son derece eğlenceli bir hal alıyor.

Korku ve yalnızlık karışımından oluşan sessizlik aşması en güç olan, bununla beraber hiç saygım yok kendisine ve çığlığı basıyorum çaresizce; eğitilmiş vahşi bir hayvanın uğultuları bunlar, kendi nefesinden kaçan evcil bir ejderhayım ben. Koltuk değneklerime uzanıyorum, hiç bu kadar memnun etmemişti varlıkları beni, ağır ağır doğruluyorum; önce sadık sevgilim yastığa, ardından sağlam zemine değiyor ayaklarım. Ayakta

olmak kekelemek ve düşmek merhametsizce. Yeniden kalkıyor ve yeniden yuvarlanıyorum; bu eylemi bir çeşit hazla tekrarlıyorum defalarca. Sonunda, canım çıkmış bir halde, ışıltılı uzun çizginin içeri süzüldüğü pencere pervazına tutunarak ayakta durmayı seçiyorum. Şefkatle dokunuyorum ona ve yalıyorum özensizce süzülen toz parçacıklarını.

39

Kapının altından bir mektup attılar bugün. Pijamanı, sakalım ve koltuk değneklerimle Marta'nın cevabını okuyorum. Uzun ve can yakıcı, aşk şiirimin onu etkilemediğinden falan bahsediyor. Sırf ölmeyi beceremediğim için bile kendimi beğenmiş bir aptal olduğumu söylüyor. Bende ölümsüz olan tek şey hevesmiş. Kıskanç şey, ne olacak! İlk kez balkondan atladığımda sadece kemiklerimin büyük çoğunluğu kırıldı, sonrasında aylarca hastanede kaldım ama hepsi bundan ibaretti. Haplara gelince, mide bulantıları ve kusmalarla yuttuğum ölümcül dozu dışarı çıkardım. (Böyle diyor.) Tabanca mevzusunda ise mermi sadece şakağımı okşadı ve bu da her zaman sahip olduğum ateşe eklenip kendimi yeniden dirilen biri olarak görmeme neden oldu. Hep çok şanslıydım! O amcık tam bir yılan! Balkonla cadde arasında devasa bir uçurum olduğunu, o hapların bir fili bile rahatlıkla yere devirebileceğini, tetiğe bastığım an merminin kafatasımı yarışını hissettiğimi pekala bilirken bana nasıl böyle yalan söyleyebiliyor? Yoksa böyle olmadı mı? Tabii ki oldu! Bir daha denemiyorum çünkü bu boşa bir fedakarlık olur ve gereksiz yere çekilen acıdan bıktım usandım. Bu saçmalıkları sadece canımı sıkmak için söylediğini biliyorum, başka bir nedeni yok... Fakat onu sevmekten vazgeçemiyorum.

40

Şubat ayında sokağa çıktım, artık düzgün bir şeyler yemenin vakti geldi. Gerçi açlıktan ölmem gibi bir şey söz konusu değil ama bağırsaklarımın parçalanmasının da hoşuma gittiğini söyleyemeyeceğim. Dükkanlar yakınlarda gerçekleşecek karnaval nedeniyle maskeler ve kostümlerle dolu. Musa beni bir köşede durdurup güzel Agnieszka ile tanıştırıyor. Eminim içler acısı halimi gördükten sonra hakkımda olumsuz bir önyargı edindi; ne de olsa hâlâ koltuk değneklerim, sakalım ve pijamalarımla dolaşıyorum (bir de devasa bir siyah montla).

"Ama karnavala hâlâ bir hafta var, Bernardo."

"Ha ha... Durum şu ki ben her şeyi hızlandırıyorum, geleneklere karşıyım ve iğneli bir mizah anlayışım var."

Bir süre önce seramik bir pikap iğnesi almaya gittiler, kapının önünde oturmuş esniyorum. Bir bayan beni bir dilenci zannederek bana bozuk para veriyor. Yüzüm buruştu ve gözlerim yanaklarıma sarkıyor, bir iki çocuk çevremde dolanıyor. Üzerlerine işenmiş sokak lambaları metal bir ordu oluşturuyor, gözlerim üstünkörü üzerlerinde dolaşıyor, çeneme bir top çarpıyor, korkunç halimi gören çocuk topu geri isteme cesaretini gösteremiyor. Son demir askerde mavi tunik giyen bir kadın keşfediyorum; bu Marta ve ona iri yarı, iki katı yaşında bir adam eşlik ediyor; David'in felç geçirmemiş ve daha şişman haline benziyor. Bir binaya giriyorlar. Omzumda koltuk değnekleriyle koşmaya başladığımda insanlar bana yol vermek

üzere kenarlara çekiliyor. Vitrin camından Marta'nın bir fare kostümü denediğini görebiliyorum, ücreti öderlerken yanındaki adamın omzunda yeşil bir köpek derisi asılı. Aklıma gelen bir fikir bedenimdeki tüm damarları yavaş yavaş ayıklıyor. İnsanların deli olduğumu düşündüğümü bildiğimden fırsattan yararlanıp delilik yapıyorum, vizon kürklü yaşlı bir kadına dil çıkarıyorum, kafama çöp kovası geçirip bir ağaca işiyorum.

Gece otobüsü beni deniz kıyısındaki tahta evin yakınlarında bırakıyor. Kapı ve pencerelerdeki aralıklardan yosun halıları fışkırmış. Evim, neredeyse güzel evim. Eski yatağımın yumuşaklığı, duvarda avazı çıktığı kadar bağıran Jagger posterleri. Hasarsız küçük detaylar, mobilyaların dokunaçlarında sarı toz. Bir beşikte meme emiyorum ben, kötü şansın tılsımı tepemde asılı. Nemli kum kokulu inciler, yağlı çorba kâselerinde birbirinden farklı mumlarla dolu küçük bir orman. Dışarıda dolu taneleri pırıl pırıl kılıyor tüm kırı. Ayaklarım yanı başında çatırdayan şöminenin (her şeye rağmen baskın çıkıyor huzur), nefretle bakıyorum golf sopalarının yanındaki koltuk değneklerine. Bu gece büsbütün duygusal olmak istiyorum, denize inip sahili oluşturan izlerde kaybolmak. Titreyerek cama ruhumu çiziyorum nefesimle, yağmur dindiğinde kendi kendini siliyor o da. Tek bir parmağımla boğduğum o ötelerdeki ışık sahip olduğum tek güç ve uzak bana, sarkaçlı kalbim yorgun düşüyor merdivenlerin basamaklarında. Söğüt olmak istiyorum o güçlü karanlığın altında ya da bir nehrin döküldüğü yer, su halimi koruyabilmek adına: Söndürülemez çarpıntı. Ateş bir aksan gibi parlamamı sağlıyor, tüm damarlarım açılıyor, yağmur olmanın devasa hazzıyla. Geçen her gece, dört bir yanından katladığım her gece, daha az şey biliyorum, hiçbir şey bilmemek için hepsinin bitmesini bekliyorum... Böylece yeniden doldurmaya başlayabileceğim kendimi.

41

Kütüphanede sadece büyükbabamın sahip olduğu, *Evrenin Biyografisi** adında anonim ve çok eski bir el yazması buldum. Matbaanın ilk döneminden kalma bu kitap insanlığın tanımadığı beş yüz küsur dâhinin biyografisinden oluşuyor. Büyükbabam sürekli bana bu kitabı okur, eserin en yavan unutuluşlara tutsak düşmüş yüce insanları aklandırmak üzere dünyaya gelen bir uzaylı tarafından yazıldığını söylerdi. İlk biyografi Cadizli şair Santiago Moreno'ya aitti ve bu adam, idolüm olduğundan, benim için çok önemliydi. Küçüklüğümden beri onun gibi olmak istiyordum; hâlâ hayalim bu. İşte bu yüzden o biyografi benim düşlediğim ve kendime çizdiğim planı gerçekleştirdikten sonra yaşayacağım hayat olacak. Daha önce de dediğim gibi bildiğim her şeyden kurtulduğumda yeniden doldurmaya başlayacağım kendimi: "Santiago Moreno mızmızlanarak ayrıldı güzel Çingene kızdan ve sarktı güllerle dolu balkondan. Cádiz âşık bir kadın gibi yanıyordu, satıcılar dehşet içinde haykırıyordu: Korsanlar geldi! Sevgilisi Rocío'ya bir öpücük gönderdi ve hızla, pamuktan bir eyer takılı alevlerin arasında yeri eşeleyen Arap atının sırtına. Pazarda, meyve, sebze ve giysilerle dolu beyaz sepetleri devirerek, dörtnala dolaştı.

1596'nın o sabahında İngilizlerin açık mavi gözleri parlı-

* *El Biógrafo del Universo*. -çn

yordu, karaya çıkışlarım kutluyorlardı, dolgun yanakları Endülüs üzümlerinin etkisiyle kızarıyordu.

Maceraya yatkın olan ve Goliat'ın kafatasım bir taş gibi yaran Santiago kör Faslının dükkânının önünde atından indi, parmaklarının arasında at kılları vardı. İçeri girmesiyle kör Faslının sadakatsiz eşi güzel Almudena'nın yanında geniş kenarlı şapkalı, gözleri aşkla dolu bir İngiliz görmesi bir oldu. Yirmi beş yaşındaki kıvrak ve enerjik adam göz ucuyla kendisinden yaşça büyük olan çam yarması İspanyol'a baktı ve ucundan kan damlayan dilini gösterdi. Santiago, bir bukalemun gibi, renkten renge girdi ve nihayetinde yüzü, asılarak idam edilmiş bir baş belası gibi, mor bir renk aldı. Gözleri yuvalarından fırlamış bir halde, ağzından köpükler saçarak istilacının üzerine atladı; o ise gayet çevik bir şekilde Almudena'nın bedenini bir kalkan gibi kullandı, Cadizli adamla Faslı kadın çarpışıp yere, rom şişelerinin arasına yuvarlandı. Bu ihtişamlı sahnenin ardından Santiago soylu Sakson'a engin bir kelime dağarcıyla küfretmeye başladı ancak söyledikleri yabancı kulaklar için hiçbir şey ifade etmiyordu. Hafif sevimsiz, büyük burunlu İngiliz gülmekten çatlıyordu. Bildiği tüm küfürleri avaz avaz haykıran Moreno'nun sesi kısıldı nihayetinde.

Dünyanın en iyi şairlerinden olan Santiago Moreno ile John Donne'un ilk karşılaşmasıydı bu. Donne övgüler düzülen bir şairdi, gelecek nesillerin halkasında unutulan ve sürgün olan Santiago ise, bana göre, Donne'dan bile üstündü. Onu tanıtmak ve değerini göstermek için benim öte diyarlardan (ki sizin zannettiğinizden yakın aslında) gelmem gerekti. Evrenin mütevazi bir biyografi yazarı ile sanata adalet getirmekle, zaman bataklığına gömülen büyük isimleri kurtarmakla ve onları ölümsüzlüğe taşımakla yükümlü olan ben.

Çok geçmeden, her ne kadar John İspanyolca bilse de, neredeyse işaret diliyle anlaşarak, sıkı dost oldular. Ortak bir noktaları vardı: Kadınlar.

Santiago dünyayı gezmek istiyordu, böylece ("Yaşayan Ağaçlar"* adlı muazzam erotik şiirlerine ilham perisi olan) Rocío ile vedalaştıktan sonra arkadaşı, korsan, centilmen ve şair Donne ile aynı gemide Cádiz Körfezi'ne açıldı.

Yağmacılığın verdiği coşkuyla bahriyeye katılıp 1597'de Ferrol'u keşfettiler. O zamanlar Santiago artık İngilizce biliyor, hatta bir İngiliz gibi giyiniyordu.

John genç ve güzel Ann More ile evlendiğinde kıskanan ve hafif öfkelenen Santiago onu terk etti (sonradan pişman oldu gerçi, ama geri dönecek kadar değil).

Cheviot Dağları'nı aşıp birkaç ay İskoçya'da yaşadı, orada İspanyol ırkının tohumlarını bıraktı ve gidişinin ardından sevimli esmer çocuklar doğdu. Ayrıca alkole de alıştı ve bu kötü huyundan hiçbir zaman vazgeçmedi.

1650 yılında ölen İskoç bir kadının günlüğünde Moreno'nun şiirlerinden kesitlere rastlandı; tıpkı bu güzel aşk tanımı gibi:

"Yarılıp açılması kalbin
Kalp vuruşlarıyla."

O zamanki kimi ailelerin soyadlarının İspanyolca Moreno'nun karşılığı Brown olduğunu ve muhtemelen bunun şairle olan akrabalıklarından kaynaklandığını da belirtmek gerek. Yüzyıllar sonra Nelson tarafından, Kanarya takımadalarına, Tenerife adasına, Afrika kıyısı yakınlarına gönderilen denizcilerin arasında Alexander Down Moreno, takma adıyla "Gitano"**, adlı, olay yerinde ölen bir denizci olduğu da doğrudur. Tüm bunlar Endülüslü şairin İskoç kadınlarının kalplerini çaldığını düşünmemiz için birer nedendir.

Arkadaşı Donne'un fevri bir ihtiyar olan kayınpederi tarafından suçlanıp hapse atıldığını öğrenince onu ziyarete gitti.

---

* Los Árboles Vivos. -*çn*

** Çingene. -*çn*

Bu ziyaretin kanıtları vardır; John muhafızların şaşkın bakışları altında hücresinin duvarlarına Santiago'nun kendisine dikte ettiği dizeleri yazdı:

"Gerçeklik: acının varlığı her gözenekte,
elimle sunduğum: yağan yağmur."

Bu, belki de Moreno'nun Garcilaso'yu okuduğunun bir göstergesidir (on birli hece ölçüsünün mükemmelliğinden) ya da belki de sadece bir tesadüftür. Gösteriş eksikliğini bir dönem pek moda olan Boscán çevirisi Cortesano de Castiglione'yi okumasına mı yoksa basit ve dolaysız yapısına mı borçludur?

Londra'daki uyduruk bir şirkette aktör olarak çalıştıktan sonra İskoçya kıyısında Orkney Adaları'ndan birine taşınır. Kendisine güzel ressam Jane Goldhead eşlik eder; altın sarısı saçlarıyla soyadını da onurlandırıyordur bu bayan. Bu yolculuğun amacı iki sevgili ve sanatçının hayal gücünü beslemektir. Santiago'nun zevklerinin ve karakterinin olgunlaştıkça değiştiğine tanık oluruz; örneğin, Endülüs güneşine duyduğu aşk yerini Britanya adalarının sonsuz kışına bırakır. Rocío'sunun insanın içini ısıtan güzelliğinden Jane'in gözlerinin mavi gölüne ve kar beyazı ellerine geçer.

Bu dönem şiirlerinde eskiden çalıştığı şirketten arkadaşı olan biri tarafından İngilizceye çevrilmiş olan haiku etkileri görülür. Yazdığı yeni şiirlerin adı *Başlar*'dır*, serbest vezinle, iki dilde yazılmıştır, ki İspanyolca olanları daha başarılıdır.

O sırada John'un serbest kaldığı ve eşi Ann'ın on ikinci çocuğunu doğururken öldüğü haberini alır. Sanki kader onları talihsizlikle birleştirmiş gibi Santiago da yeri doldurulamaz bir kayıp yaşar: Sevgili Jane'i denizi resmederken uçurumdan aşağı kayar ve deniz onu dalgalarının arasında sonsuza dek resmeder. Kısa bir süre sonra Santiago artık kendisi için hiçbir hazzı olmayan Orkney Adaları'ndan ayrılır. Donne ve Moreno,

* *Cabezas.* -çn

Donne birtakım politik meselelerden ötürü Bohemia'dayken, birbirlerine uzun mektuplar ve şiirler yazarlar.

Santiago, sarhoş bir şekilde, bir süre Londra'nın ara sokaklarında dolandı, bohem hayatının içinde pansiyondan pansiyona geçti. Bu dönem *İhtiyar Köpeğin Şiirleri** dizisi ile örtüşür, bahsettiği köpek kendisidir. Bunların arasında yalnızlığının bile tahliye edildiğini anlattığı "Kiralık Oda"** öne çıkar:

"Eski bir koku koridorda duyulan,
bir kadının dökündüğü,
abanozun ıtırı gıdıklayan
can çekişen bir adamın burnunu,
son saatlerinde
ve o uzak gülüş
mutlu bir doğumun getirdiği,
bir olmuş sürgüne gönderiyorlar beni bu duvarlardan,
burada yaşamadığımı fısıldıyorlar."

John Donne gerçek misyonunu bulup İngiliz kilisesine mensup olduğunda Moreno'ya uzun dini şiirler gönderdi ve Moreno eski dostunun tüm büyüsünü yitirip sıkıcı bir gizemci olduğuna kanaat getirdi. Her koşulda mektuplar aracılığıyla arkadaşlıklarını sürdürdüler.

Son aşkı Virginia South oldu; kartal gibi bir yüzü, yağmur gibi ince, mat saçları vardı. Moreno'ya iki esmer (ve belki de şair) erkek evlat verdi. Bernwood ormanına gittiler ve orada İspanyol ekmeği yapmak üzere bir değirmen inşa ettiler. En iyi, en basit ve tıpkı ruhu gibi en yavan şiirlerini o zaman yazdı. Adını *Ölü Ağaçlar**** koydu.

John 1631 yılında öldüğünde Santiago, en iyi okuyucusunu yitirdiğini söyleyerek bir daha yazmak istemedi, ama sadık Vir-

* *Poemas del Perro Viejo.* -çn
** Cuarto de Alquiler -çn
*** *Los Árboles Muertos.* -çn

ginia Santiago'yu bir insan ruhu sarrafına dönüştürecek olan ve onun tüm hayatını özetleyen kısa dizeleri yazmaya teşvik etti:

"Şüphesiz nehirden geliyor
hiaz nesneleri
ve atıyorlar kendilerini
şelaleye
tören alanındaki
çiçek buketleri gibi,
bilmiyorum ama
bir hata olmalı
altın görünce şapka çıkaran
bir paragöz misali
yakalamaya çalışmalı onları.
İyisi mi yağmur gibi algılamak
istemeden ıslatan,
tıpkı sonbahar yapraklarını
neşeyle taşıyan
rüzgâr gibi."

Santiago Moreno bir insanın görüp görebileceği en ak saçla 1640 kışında öldü. Son arzusu gereği cesedi Bernwood ormanındaki eski değirmenin kanatlarına bağlandı; böylece "rüzgâr neşeyle taşıyabilecekti onu."

Kitabı kapatınca yıldızlara bakıyorum; içlerinden biri Santiago, hayatı kutsal kitabım. Evin üst katının tamamını dolaştım. Düş görmeden uyuyorum.

42

Kiler her zaman tüylerimi ürpertmiştir. Eski mobilyalar savaşta ölen insanlar gibi yığılır. Planımı gerçekleştirmek için burayı düzene koymak gerekiyor. Ah, zeki general! Sıranın dışındaki bir askeri tespit ediveriyor. Bir iki deri bavul şark taklidi vazocuklara yapı iskeleti görevi görüyor. Yahudi simaları için burun ameliyatı üzerine bir tıp kitabı (arkadaşlarıma bağışlayacağım) ve frengi çıbanı üzerine başka bir kitap var. Doktor olan büyükbabam yorulmak bilmez bir okuyucuydu. Eskimiş iskemleler, kokuşmuş şekerleme kutuları, kutsal çocuğa at görevi gören bir Aziz Kristof tablosu, kırık camlar, içlerine daha önce tüm hayallerimi yatırdığım, üzerlerinde maden bilimcinin çekiciyle çatlaklar açılmış pembe domuz suratlı kumbaralar. Samuray kılıcı kınıları, kırmızı vampir dişleri. Vişnu dünyevi enkarnasyonu, Tanrı'nın çocukları, İlk Yardım Meleğimizin rahibelerinin ve Buda'nın karnının röntgenlerinin resimleriyle dolu broşürler. Renkli bir geyiğin kafasını kesiyorum, bir lazımlığın üzerine düşüp parçalara ayırıyor. Ters taktığım gözlüklerle çorak bir arazi görüyorum. Ayaklarıma Romalı sandaletleri geçiriyorum, ayaklarım gagaları yukarı bakan tuhaf kuşlara dönüşüyor.

Zayıflıklarımı bilen herkesi ve her şeyi, geçmişin tüm izlerini yok etmeliyim. Ayın altında, sükunet içinde denize girmeliyim. Hayatımın kusurlarımı bilen kişilerle dolu aşamalarını, geçmişteki insani sakarlıklarımın tanıklarını silmeliyim. Baştan başlamalıyım.

43

David'in evinde çalışarak kazandığım parayla deniz kenarındaki evimin kilerinde vereceğim bir maskeli balonun davetiyelerini bastım. Her arkadaş ve akrabanın kendi davetiyesi var, ayrıca böylesi tarihlerde kimse önceden ayarlanmış eğlenceleri kaçırmaz. Yalnız, aklımdaki fikrin daha estetik bir hal alması için hayvan kostümleri giymeleri gerekiyor. Koltuk değneklerini büyük sandığa sakladım. İşte yine muazzam görünüyorum; ufuk, hava, okyanusun tuzlu aroması kırışıklıklarımı azaltıyor. Tüm sınırları, duvarları ve kayaların ulaştığı yerleri dikkatle inceliyorum. Ufuk hep yeniden doğar, rüzgâr dalgaları yenilenir, kök ve yosun kokusu bir ışık dizisinin üzerindeki yeni doğmuş bir tay gibi dört nala koşar. Güneşi kesen daga hiçbir zaman erişemeyiz; tüm sınırlar birer seraptır aslında. Kafesindeki kara başlı iskete, ensesini yakan rerıkli tüyleriyle, kendi içinde yaşayan başka kuşların şarkılarını taklit eder, kafese bakar ve esareti sevmenin gizini çözer: Diğerlerinin kafeslerin en büyüğünde mahkûm olduklarını düşünmek.

Bir dükkandaki giysileri didik didik edip partide ışıldayacağım giysiyi buluyorum. Yahudilerin parmaklarının arasında davetiyemle geçtiklerini gördüğümde bir bölmenin ardına saklanıyorum. Gerçek bir kostüm alacak paraları olmadığından en ufak şüphem yok. Uzun boylu olanı sırt çantasından iki hayvan maskesi çıkarıyor: Bir penguen ve bir kedi. Maskeleri yüzlerine geçirip neşeli gevezelikle yürümeye devam ediyorlar.

Altın sarısı yağmur kuşları, yaprak kuyruklu gekolar, kahverengi göğüslü atmacalar, Nuh'un küçük gemisinde toplanan postlar, ağaç yeşili engerek yılanları, şahin gagalı kaplumbağalar... Birden şeytan kılığı beliriyor, hemen anlıyorum bana yöneldiğini.

Aynamda parlıyor erkek keçinin sureti. Kristal bir iğne bir dart oku gibi üzerime düşüyor tavandaki avizeden. Karanlık odam bir kuyunun içi aslında, tepedeki ay ise suluk, uzamın tonozlarının ötesinde attılar oku. Yağmur uzak bir sitar, sendeliyorum üç uçlu kırmızı mızrakla ve kuyruk dolanıyor bacaklarıma, yere yuvarlanıyor göndereceğim son davetiyeler. Hayal gücümü bu işin sonuçlarına doğru sürüyorum: Beni bir ölümlü olarak tanıyan herkesle işim bittikten sonra, yeniden doğacağım geçmişe ait hiçbir iz taşımadan. Bir rock and roll gitaristinden tutun da Santiago Moreno'ya kadar istediğim herhangi bir kişi olabileceğim...

Sabah son malzemeleri almaya çıkıyorum: Bol miktarda yiyecek ve içecekle akşamı şenlendirecek süs eşyaları.

"Bakar mısınız?" diyerek durduruyor beni obez bir adam.

"Bakıyorum!"

"Bernardo Vorace, öyle değil mi?"

"Evet, bahsettiğiniz kişinin ta kendisi," diyor ve onu anımsıyorum: Bayan Beltrán'ın cenazesinde kıçını kaşıyan tombul surat bu. Ona zürafa boyunlu dişlek kız eşlik ediyor.

"Ben Ezequiel Sol. Bayan Débora'nın profesörü ve yakın arkadaşıydım, huzur içinde yatsın..."

"Ah, tabii, asalakbilim profesörü..."

"Hayır, bağışlayın, felsefe profesörüyüm ben, asalaklar ilgimi çekmiyor."

"Evet, ben de bunu diyordum, ne de olsa insan olmak asalaklıktır, kapiş?"

"Pekala... Neyse, size en iyi öğrencilerimden birini tanıştırayım, Débora'nın çok yakın arkadaşıydı: Gabriela. Biz sevgiliyiz ve bu akşam evlenmeyi düşünüyoruz, sizinle bu yüzden konuşmak istedim..."

"Peki o biliyor mu?"

"Neyi?"

"Bunu."

"Ah bunu!" Kolumu bırakıyor, dudaklarını neredeyse kulağıma dayıyor. "Görülen o ki zavallı Débora'nın ağzı çok laf yapıyordu. Susun ve işimize karışmayın, sakın planımı bozayım demeyin."

"Neden bahsediyor hayatım?" Tavşanın yüzünde yarı ciddi bir ifade var.

"Hiç, hiçbir şeyden Gabriela'cık. Bir süre önce boğazımı ağrıtan bir öksürükten ama bunun bir önemi yok, değil mi?"

"Bulaşıcı mı?"

"Ama sen aptal mısın yavrum? Tabii ki değil."

"Belki de bir kanser başlangıcıdır Bay Ezequiel."

"Ne alakası var şimdi! Ne kanseri canım! Kansersem ilk çocuğumuz ölü doğsun."

"Ölü bir çocuğumuz olacağını mı düşünüyorsun hayatım?"

"Bence çocuğunuz falan olmayacak çünkü..." Çaktırmadan bir tekme atıyor bana.

"Bakın Bernardo sizden nikah şahidimiz olmanızı isteyecektim. Ne de olsa bu şehirde pek kimseyi tanımıyorum." Yeniden kulağıma fısıldıyor, "Ve tanıdığım pek az kişi de malum sebeplerden dolayı benden uzaklaştı, anlıyor musunuz? Ayrıca kalabalık gözükmesi için arkadaşlarınızı da getirebilirsiniz, böylece yavan bir düğün olmamış olur."

"Şey... Pekala, bundan şeref duyarım, tabii siz sonrasında, ertesi gün, deniz kenarındaki muhteşem evimde vereceğim maskeli baloya katılarak beni onurlandırırsanız, ne dersiniz?"

"Harika," dediler aynı anda, "böylece balayımız başlamış olur."

"Fakat sizin... Senli benli konuşabilirim, değil mi?"

"Tabii ki, ne de olsa sen bizim nikah şahidimizsin."

"Ne eğlenceli!" diyerek lafa karıştı Gabriela.

"Filozof hayvan kılığına gireceğim," dedi pantolonunu çekiştiren Ezequiel.

"Evet, şempanze!" Profesörün tipine bakınca aklıma gelen tek hayvan bu oldu.

"Ben de maymun Çita olacağım!" dedi Gabriela, olabilecek en yüzeysel coşkuyla. "Ve sen de sevgilim Tarzan..."

"Fiziğim pek müsait değil," cevabı verildi üzgünce.

"Tabii ki müsait, Ezequielón, göğsünü şişir, şu göbeği sakla, tamamdır. Fizik de zekâ da sende! Ah, bende olacaklardı ki!" Ona adresimin yazılı olduğu kartı uzatıyorum. "Ama Tarzan bir hayvan değil!"

"Débora bana senin hakkında yazardı Bernardo. Malum nedenlerden dolayı ayrılmıştık ama bilirsin, hâlâ arkadaştık."

"Peki neden ayrılmıştınız aşkım?"

"Yaş farkından Gabriela'cık," dedi babacan bir tavırla. "Mektuplarından birinde bana hayatının aşkını bulduğunu yazdı... O sendin, değil mi Bernardo?"

"Evet, ne acı! Şu anda sizin kadar mutlu olacaktık, güzel çift."

"Pekala Bernardo, bizimle evime gel de bir şeyler içelim. Orası senin de evin tabii güzelim."

"Ah, mesleğim ev hanımlığı!"

Bir iki çöp bidonunun yanından geçerken Ezequiel bir kelebeği yakalamaya çalışıyor, neden bilmem aklıma pulkanatlının cinsel organı geliveriyor.

Evinde saatler çalıyor, duvara yapıştırılmış böceklerin karınları uğulduyor, müzik kutuları parklardaki çeşmeler gibi ağlıyor. Bir almanak karlı, uzun bir yolu, göğe karışan beyaz evleri, yorgun savaşçılar misali kuru ağaçları gösteriyor; buranın Orkney Adaları'na ait bir manzara olduğunu ve bir gün orada yaşayacağımı düşünüyorum. Birkaç kadeh keskin üzüm suyu ve şekerli galetalar. Annesinin kendi elleriyle yaptığı tepsiyle

sunuluyor, çiçek nakışlarının arasında kızıl saçlı bir çocuk fotoğrafı seçiyorum. Oyalara sanki içlerinde kendi atalarını görüyormuş gibi bakıyor.

"Bu takımlar dünyanın en nazik elleriyle yapıldı."

Karanlık bir çerçevede kıvırcık saçlı, kalın dudaklı, Blues'cu kılıklı yaşlı bir adam portresi. "Babam, araştırmacı..."

İzin istedikten sonra, banyoda, kahkahalara boğuluyorum. Klişe durumlar yine bunaltıyor beni, ama hepsine şeytani bir mizahla katlanıyorum; sonrasının hayalini o kadar çok kuruyorum ki tümünü kendi cadı ayinime gönderiyorum. İçimde sonsuz bir hareket hakim, sanki durmaksızın beni gıdıklayan binlerce yaban arısı uçuyor kalbimde. Yavaşça dönüyorum, koridor bir gemininki gibi uzun. Porselen alageyikler, minyatür küpler, metal göğüslü prensesler ve bir elmas göbek deliklerinde (hepsi sahte, tabii ki). Bir şeye çarpmamak için özen gösteriyorum. Bir tavuskuşu gibi gözüken açık bir yelpaze, dalgalar fonda bir müzik oluştururken, annemin sallanan sandalyesinde kullandığı yelpazeleri anımsatıyor bana. Babam piposunun yoğun dumanını dışarı üfler, hapşırtırdı annemi. Ahududu kokusu kaplıyor ağzımı, iştah açıyor bu ucuz şarap. Salona geçmeden göz ucuyla bir bakıyorum önce: Ezequiel ve Gabriela hoplayıp zıplıyorlar coşku içinde; kadın ön dişlerini geçiriyor filozofun kızarmış kulağına ve gülüyor adam çimdiklenmiş bir çocuk misali. Eteğini kaldırmasıyla genç kadın boşaltıyor şarap şişesini âşığının karnına ve kasık kemiklerine, adam ellerini götürüyor ve siliyor kendini hırsla, derken kadın da parmaklarını uzatıyor oraya ve şaşkınca bakıyorlar birbirlerine. Genç kadının uzun boynu ikiye kıvrılıyor bir kuğununki gibi, daha bir şişiyor profesörün tombul yanakları. Kadın bir galeta atarken ağzına öksürüyorum gizlemeden.

"Ne ile meşgul aşk böcekleri?" Ezequiel aceleyle bir peçete yerleştiriyor lekeli pantolonuna, Gabriela baldırlarından iniyor adamın ve gülüyor delicesine.

Kilisenin adresini verdiler bana; tören akşam saat yedide.

Şimdi partimde hizmet verecek yardımcılar bulmak gibi zorlu bir görevle meşgulüm. Onların başına da diğerleriyle aynı şeyler gelecek, yok ki başka çaresi! Bir tür şehit olacaklar benim amaçlarım uğruna. Dünün gazetesindeki kırmızıyla çizili ilana tekrar tekrar bakıyorum. Saatler veya günler sürecek bir evlilik bu ve yok pek bir getirisi. Adres beni şehrin en izole yerlerinden birine götürüyor. Eski bir iki ara sokak dalgalı saçlar gibi kıvrılıyor, yağmur olukları nehirleri gökyüzünün, atıl kılınmış dolu parçalarıyla. Sarhoş bir yaşlı kadın koca bir top misali. İçki ilanları yapıştırılmış duvarlara, kot pantolon reklamları; tüm pop-art tabloları birer birer geçiyor gözümün önünden. Gözlerimi kaldırdığımda ürperiyorum siyah bir Meryem Ana heykeliyle. Yarı neşeli yarı ciddi bir kadın kapıyı açıyor, biçilmiş kaftan akşam için. İlan için geldiğimi söylediğimde mütevazı bir salona geçiriyor beni. Kalın bıyıklı, dağ gibi bir adam geldiğinde yerler gıcırdıyor. Her şey ayarlanıyor böylece; onlar da hayvan maskeleri takacak.

44

Şehirdeki dairemde yıkanıyor, en güzel kıyafetlerimi giyiyorum. Aynaya baktığında lüks bir dükkanda çalışan bir satıcı görüyorum. Amma gidiş geliş yaşıyorum yahu! Koltuk değnekli bir canavarken şimdi birden aptal bir törende nikah şahidiyim. Marta'nın burada bıraktığı bir parfüm sayesinde bir televizyon reklamındaki gibi asil bir tıraş olundu.

Gelin nefes nefese geliyor, üzerinde var olan tüm organik deterjanların kullanıldığı bir elbise var, devasa bir topuz başı önde yürümesine neden oluyor. Kilise neredeyse bomboş, rahibin yüzü kireç gibi. Gelinin babası daha önce de gördüğüm cüsseli bir adam: Kostüm satın alırken Marta'nın yanındaki tip bu! Herif David'in reenkarne olmuş hali değilse damarlarımı kessinler yarabbi! (Gerçi ne işe yarayacaksa...)

Duygulanan Gabriela babasına bir öpücük konduruyor, adam isteksizce karşılık veriyor. Ezequiel'in pek de talihli olmayan kızı için iyi bir seçim olduğunu düşünmüyor. Yeni David boğazına kadar para içinde yüzüyor... Profesörün neden bu çirkinle evlenmek istediğini şimdi anlıyorum!

Ezequiel bizi tanıştırıyor: "Nişanlımın babası David Doblado." İsim benzerliği karşısında huzurumun kaçtığını gizleyemiyorum. "Bernardo Vorace, yazar ve daha bir yığın şey..."

"Neden şaşırdığınızı anlıyorum," diyor yaşlıca David ve merhumunki kadar büyük urunu kaşıyor. "Ne de olsa benim adım da David ve daha önceden tanıdığınız David'e hem fizik-

sel hem de karakter olarak fazlasıyla benziyorum."

"İkiz misiniz?" Böylesi bir talihsizlik daha önce yaşanmamıştır herhalde.

"Yok be adamım... Marta Escobedo ile yaşıyorum, anlıyor musunuz?"

"?"

"Editörüm. Gelip beni buldu; şimdiye kadar tanıdığım en harika kadın, tabii merhum eşimin dışında. Yanında milli gururumuz, gamalı haçların eski militanı, büyük edebiyatçı David Peces'in ölümünün ardından yayınlatmak istediği *El Amor y el Tiempo*'yu getirmişti. Bu beni çok mutlu etti, ne de olsa ben bu tarikatın fahri as başkanıydım. Tabii ki kitap anında özel baskıyla yayınlanacak; böylesi asil düşüncelere sahip bir yazarın aklı havada gençlerimize itici güç vermesi için gerekeni yapmak icap eder. Böylesi önemli bir kuruma katılmak için şu formları doldurmak istemez misiniz?"

"Hayır, teşekkürler... Ben ölümsüzlere üyeyim."

"Yeni bir tarikat mı? Üye olmak için ne yapmak gerekiyor?"

"Ölümsüz olmak. Bach, Rilke... Ama neyse, siz hikâyenize devam edin, birbirinize âşık oldunuz değil mi?"

"Evet, evet... Duyguların en güzeli beni yeniden ele geçirdi... O oldukça üzgün ve durgundu, derken beni gördü ve kalbine ok saplanıverdi. Bana sanki David yeniden dirildi diyor, fakat şimdi daha genç ve yakışıklı..."

"Daha az çirkin mi demek istiyor?"

"Ha ha... Ve şimdi biricik kızım Gabriela açlıktan ağzı kokan bu profesörle evlenmek istiyor."

"O yüce bir adam ve kızınızın hayranlığını hak ediyor," diyorum sinirlerini bozmak ve aptal bir damat sahibi olması adına... Ve tabii bir de hiçbir zaman dede olamaması için.

"Ama şuna bir baksanıza Bernardo, efemine bir hali bile var," diyor eli nişanlısının gümüş broşunda olan Ezequiel'e bakarak.

"Baksanıza Bay Doblado, Marta bana çok mu kızgın?"

"Şöyle ki, bana anlattıklarına bakılırsa siz bir çeşit suçlusunuz, sizi Bay Peces'in ölümünden mesul tutuyor, bir de şüphesiz sizinle sıkı fıkı olan Beltrán ailesinin vefatından."

"Tanrı aşkına!"

"Sakin olun canım... Artık kin bile beslemiyor çünkü benimle yeniden mutluluğu buldu." Ergen bir âşık gibi gözlerini kısıyor.

"O halde yarından sonraki gün deniz kenarındaki harika konağımda veriyor olduğum partiye katılabilirsiniz. Marta'nın bir yığın tanıdığı da orada olacak; eski arkadaşları. Ayrıca, Bay Doblado kızınız ve damadınız da geliyor. Hayvan kostümü giymek mecburi."

"Evet, biliyorum, davetiyeni aldık... Ve ne tesadüf ki daha birkaç gün önce Marta ile kostüm satın almıştık; onunki fare (ne kadar da kaba tınlıyor), benimki köpek; yeşil bir köpek, ha ha ha..."

"Harika, kutlama için ideal! Merhum David'in kır evindeki tatlı hizmetçiyi de getirin; ah, tabii artık orası Marta'nın evi. Çok şeker bir kızdı!" O hizmetçi, daktilo başında, doğduğum güne lanet ettiğim sırada insani acizliklerime tanık oldu.

"Pekala, madem ısrar ediyorsunuz, onu da getiririz... Daha halktan bir şey olur, öyle değil mi?"

"Ne kadar da zekisiniz." Artık gelinle damadın yanına yürüyoruz.

Gülünç şeyler oluyor; rahibin ne dediği hiç anlaşılmıyor, Gabriela'nın yüzüğü düşüyor, her ikisi de yere eğiliyor ve kafa kafaya çarpışıyorlar. David bu gibi durumların kendisini duygulandırdığını ve Marta'ya evlenme teklif edeceğini mırıldanıyor.

Dışarı çıktığımızda adamın biri üzerlerine pirinç atıyor ve bağıra çağıra çiftin gazete satıcıları gibi yaşamasını diliyor.

Uzun metalik ipliklerde renkli ejderler, minderler ve pembe

şaraplar. Sarhoş Ezequiel ve Gabriela. Bir insanın görüp görebileceği en komik manzara. David durmaksızın Marta'yla yapacağı düğünden bahsediyor.

Ezequiel'in öğrencisi genç bir oğlan yanıma geliyor; gözleri limon gibi ve saçı kana bulanmış sanki. Ellerini omuzlarıma koyuyor (bana bu kutsal sevgide eşlik eden) Yahudiler oğlana dalgın dalgın bakıyorlar. Ceketini, gömleğini çıkarıyor. Ezequiel yanımıza doğru geliyor, mırıltılar arasında oğlanın adını telaffuz ediyor: "Ne işin var burada? Davetli değilsin." Çıplak göğsünü yaslayarak bana sarılıyor, başının üzerinden anasonlu içkimi mideye indiriyorum. Ezequiel sendeliyor, oğlana tutunuyor. Onu sertçe sarsıyor, Yahudiler burunlarını kaşıyor, Ezequiel oğlanı alnından öpüp oturtuyor. Genç adam başını arkaya atıyor, uzun saçı patlayan bir volkan, parlak bir lav. Gabriela onun kim olduğunu soruyor, babası kızı tutup kalın kollarının arasında korumaya alıyor. Ezequiel diz çöküp oğlanı yalıyor. Kıvırcık saçlı Yahudi gülmekten ölüyor, bir diğeri melankoliye kapılıyor. Pek çok davetli durumun farkında bile değil, öylece dans ediyorlar. David kızını bir sütunun arkasına saklıyor. Yenik düşen Ezequiel, yüzü kızıl saçlının bacak arasında, yere yatıyor. Seremoni bittiğinde Yahudiler kendilerine özgürlükten ve kalbin gizem perdelerini aralamaktan söz eden bu garip oğlanla arkadaş oluyorlar. ("Eldivenler kabuklar gibi ayrılır vücuttan, duvarları kuklaların ipleri oynatır yerinden, gidip görelim çıplak canavarları! Demir attılar güneşe, balıkçılarının aşkın tadına vardığı bir limanda. Gıpta eden tüm diğer kıyılar ağlıyorlar karanlıklarında.")

"Daha fazla üzülme artık küçük bey. Deniz budasının aya öfkelendiğini gördüm ben," diyor buklelerinden biriyle oynayarak.

"Canavarlarımın bile sevgilileri var... Ya ben?" diyor, yeniden giyinirken.

Karı koca barışıyor, adam başını karısının ince baldırlarına

yaslıyor, "Yarından sonraki gün Bernardo'nun partisinde harika vakit geçireceğiz."

"Size söylemedim mi Bay Vorace, bu profesörde bana şüpheli gelen bir yan var," diyor David kolumu sıkarak, "dilerim artık düzelir."

Bu gece, yeni evliler ve çarpıcı bir üstü açık spor arabaya binen David ile vedalaştıktan ve ıssız sokakları dolandıktan sonra şehirdeki dairemde uyuyacağım.

Durmaksızın çalan davulun sesi havaya yayılıyor. Göğün derisi yüzülüyor, gecenin içinde deri parçaları dökülüyor, nemli kabuklar toprağa saçılıyor, tutkulu bir kucaklaşma yaşarcasına buluşuyorlar suyla, kanalizasyonlarda boynunu kırıyor aşkı hiç tatmamış bir fare. Bir telefon sesi, kafesi gören ve ölüme kuyruk sallayan bir çıngıraklı yılan gibi kayboluyor rüzgârda. Kâğıtlar savruluyor bin gözlü periden kurtulup kaçan göz kapakları gibi. Artık Santiago Moreno'yum ben, ıslak gözlerimdeki sis ve ceplerimdeki şiirlerle Londra sokaklarında dolaşan; kendi yalnızlığından tahliye edilen yaşlı bir köpeğim artık, yüzyıllar önce doğum yapmış bir annenin gülüşünü hisseden...Yeni doğmuş bebeklerin minik kalplerinin atışını kendi uzun zamandır atan kalbinin sesiyle birleştirerek her seferinde daha da net bir şekilde duyan, iki akıntıya da kapılmaz olan... Nefes nefese sonsuzluk kapısından geçen ve yaşam denizinde yüzen kristal kutudaki ruhunu görme umuduyla dönüp geriye bakan yaşlı adam, acının duvarını yıkıp kokuşmuş derisini soyan, tüm düşmanlarıyla dostlarını denize fırlatan... Sonunda tek başına kalan, karnını gıdıklayan şeytani koruyucuyu meleğiyle. Kunduzun dişlerini geçirdiği, oduncunun elini koyduğu tahta gibi gidiyorum savrula savrula ve şimdi varıyorum hızla şelaleye. Gece zincirlerinin güzel korkusu okşuyor beni, cennete erişme arzusuyla yaşlı bir kadının kendini öpmesine izin veren cüzamlı gibi, bir kedinin düşen yaprakları hafifçe okşayışı gibi, uyurgezer kuşların gezindiği kimi evlerin kaleleri

andıran görüntüleri gibi. Parlak bağlama taşları* oluşturuyor yıldızları, balas yakutunun** dumanı tortuya erişiyor bir esrar içicisi gibi, o buz tabakaları ve o kar ağaçları... Köprüyü geçmemle özdeşleştiriyorum kendimi Débora'yı yutan nehirle, âşık bir cadının nefesini andıran yoğun sisle, caddeleri örten kar taneleriyle, barakadaki bir hastanın tükürüğüyle, hiç iyileşmeyen yaraların parlak iriniyle... Yatakta altına işeyen mutlu ölümlüyle. Tüm düşünceleri çıkarıyorum aklımdan, dağınık dizeleri, arkadaşlarımın sözlerini, öpücüklerin tadını... Bir zombi gibi dolanmak, rüzgârın saçımı dalgalandırışını ilk kez hissetmek, yağmurun tene işleyişini, Kuzey rüzgârının gözlerimi kamçılayışını, ayaklarımdaki uzaklardan gelen ağrıyı. Tıpkı Dámaso'nun ölümün bahçesinde, o sonsuz tatlılıkta, ürktüğü zamanki gibi ötelerden gelen bir iniltiyi duymak. Kendi efsanemi inşa ediyorum.

Kuşandım kırmızı yatak örtülerini üzerinde kurumuş kan olan yara kabukları gibi. Tahta kulemde mutlu muydum çocukken, gözlerken billurlara çarpan dalgaları binlerce kilometreyi sevgilisine kavuşmak üzere kat eden bir âşık gibi? Kartondan bir askerle oynar ve kollarını, bacaklarını, başını kesip ardında da hepsini başka bir düzenle yeniden inşa ederken mutlu muydum? Mutlu muydum kafatası kasık kemiklerinde belirdiğinde, boynun yerinde baldır yer aldığında? Hâlâ tekrar erişmeyi başaramadığım bir zevkle bir ninenin torununu tıpkı benim askerimi parçalara ayırışım gibi kesip biçmesini yazarken mutlu muydum? Evet, mutluydum harika Alice ile beraber bir labirentte, gelmiş geçmiş en etkileyici labirentte, dolaştığımızı hayal ederken. Disney'in resimlerinde buluşurduk ama zavallılar kaybolurdu karanlık köşeler, ormanlar ve kaynaklarda. Platin sarısı dalgalı saçları ve mavi elbisesi vardı

* Birbirine bitişik olarak örülecek bir duvarı bağlamak için önce örülen kısımda bırakılan çıkıntılı taşlardan her biri. -çn

** Afganistan'ın vilayetlerinden biri olan Badahşah Vilayeti'nden çıkarılan bir yakut türü. -çn

Alice'in, bense yeşil gözlü bir Pinokyo'ydum; el ele gezerdik fillerin marşını ıslıkla çalarken. Başka bir çıkış yolu bulmak değildi olay, merkeze varmaktı aksine. Diğer hayvanlar kaybol-dular ortadan, sadece biz, gelmiş geçmiş en güzel çift, ulaşabil-dik oraya. Merkezde altın rengi bir kürsü vardı, üzerinde cam bir peynir tabağı ve içinde bir parça ışık. Parlak cama ellerimizi koyuyor ve tatlı tatlı öpüşüyorduk. Suyun cinsel organıydı bu cam akvaryumdaki, dimdik olmuştu altın tepsinin üzerinde havanın bacakları yaklaşırken kendisine. Labirenti aydınlatan ışıktı o, şimdi benim kullanacağım.

Göz kapakları uykusunda Çin Seddi'nin devasa duvarlarını dolanırken bir iki imge hızlandırıyor olayları, bir dizi hayalet bağırıyor, birbirlerini tutup çekiştiriyorlar, uzun beyaz çarşaf-ları bir volkanın sardığı bir kar ormanı gibi yanıp tutuşuyor:

-Bernardo,
Ne yaptık ki
biz sana?
İzin verme
Yahudi başlarımızın

bırak da
öleyim
efsanedeki bahçede,
âşığımla!

-Trompetim
yön buluyor
var olan
en hüzünlü
trompetle,
gidiyorlar
fillerin
mezarlığına.
Uluyorum
mum gibi
eriyip gitmesine.

-Yakın arkadaşındım
ben senin

bir
bozkır kurdu
gibi,
kendi
ölümüne
ağlayan.

-Olmak
ben
senin
âşığın hem de
dostun,
bakmak
ben sana,
okulda,
aynı semenderleri
açtı tırnaklarımız.
En azından

vesmeunek
gecevevimizi
aşkdovu,
fave bedenim
ve ısıvıkvavın
boynumda.

-Düzleştir
laden saçımı,
dilim
temizleyecek
senin
pis bedenini,
yerleştireceğim

gözlerimi
senin tenine,
ben,
sevgilisi olmayan
böcek.
Yok etme
beni,
gerçek
ve daimi
âşığınım
ben senin,
ne de olsa
doğal
birleşim.

-Hayır,
atma
beni nehre,

tükür gitsin
hayatımın
son
damlasını.

-Ezip geçiyorsun
benim
reenkarnasyonumu da,
faşistin teki
şeytan
ve
yenecek
beni!

-Tanımıyorum
seni
yeterince,
izin verme
gecenin
köpekbalıklarının
başını
yutmasına,
kemiklerimin
ıslak,
lezzetsiz
küllere
dönüşmesine.

-Dilinde
yuva yapmış
hamamböceğiyim
ben,
midem
yanıp tutuşuyor
ateş için,

Polonyalıyım
ben
ve
kaynamadı
kanım
senin
yanında,
güldüm
sadece
hareket ederken
sen,
bir
kötürüm
gibi
sigil
dolu
yüzünle.
açılıyor
iç organlarım
küflü
ağzında,
ölüyoruz
zehirlenmiş
bir şekilde.

-Nefret ediyorum
senden,
ölümsüz!
Parça parça
ve
titrek,
yüzülmüş
deriyle,
gamalı haç
dövülmüş
ateşe,

-Sadece
İngilizce
öğrettim
sana
birkaç
yıl
boyunca
bu lanet
rahip okulunda.
Biliyorum
acı
çektirdim sana,
lanet olası
sadist!

-Büyükannenim
ben

senin
ruhunun,
kırpık kırpık
ettim
çocukluğunun
sevgili
kuklasını
ve
şimdi
camdan
dışarı
atacaksın
sen
beni,
gitgide
benzedikçe
birbirimize.

-Köpek
bacağımı
ısırıyor,
fotoğrafı

-Ölmeden
önce
cinsel
organını
ver
bana
bir
kelebeğin!

-Seninle
akraba
olmak
daragacından
gelmekle
eşdeğer demek?

benim
kızımın
yiyip
bitirecek
bilincini,
bulluttan
şemsiyeler
durduramaz
ölümün
kudretini.

-Son
bir kez
asıl
ve
sürükle
beni
iplerim
kopup
saçılmadan

-Bizim
günahımız
duyunmak
oldu
varlığımızı,
senin
parlak
kırmızıyla
altını
çizeceğin
akşam
gazetesinde.

-Böyle
ödüyor
posta

havaya
ve
yanıp
gitmeden
tınısı
müziğimin

-Uzun
ön dişlerim
karanı
karanveriyor
domino
taşları
gibi,
boynum
kıvrılı
kıvrılıveriyor
erimiş
bir
mum
gibi.

kutusuna
bırakma
lütfunu
gösterdiğim
mektuhun
bedelini,
görünüşü
kahkabadan
kedere
kederden
kahkahaya
sürüklerken
insanı.

-Şeytani
takke

parçalıyor
bir
kapan
gibi
yaşlı
evcil
şakağımı.

-Beni
gömülü
bırak
kaleydoskopumda,
kan dökerken
cam
parçalarında.

-Karardı
yanıp
kül
olan
parşömen,
Bermwood
ormanının
asap
bozan
hayaleti.

(İsli
artık
her şey
beyaz
yasla).

Annemin eli alnımdaki teri siliyor, babamın piposunun dumanı beni denize ve içindeki gizemlere itiyor...

45

Günü evi temizleyerek geçirdim, raflarda sıra sıra uzun mumlar, duvarlarda gümüş diller gibi kılıçlar. Şakağımın ölü derisini kremle parlatıyorum, uçlarında kadın tırnakları olan dik parmak kemikleri temizliyor başının üzerinde sepet taşıyan kızın kalbinden yapılan kekin parçalarını, Rubens'in yumuşak ve kırmızımsı boyalarıyla bozuyorum ağzımın tadını. Limon ve portakal suyu, süt, Hollanda birası kutuları ve Molotof kokteylleri küçük piramitler oluşturuyor. Kiler oldukça büyük, kara perdeler bir vampirin pelerini gibi açılıyor. Soyları giysilerini silkeleyince pembe bir toz bulutu yayılıyor çilek ve sarı üzümlü ezilmiş fındıklarla dolu sepetlere. Ovalıyorum renkli camlardan oluşan antika bardakların durduğu ahşabı, çatlayan bir kabın sesi kapanan bir kapanı andırıyor. Oksit tabakası sıkıcı bir gölet gibi ışıldıyor, filizler ve çiçekler çevreye hoş kokular saçıyor, sütunlarda stratejik bir şekilde yerleştirilmiş hoparlörler yer alıyor, divanlar yemek odası olmaya özeniyor, platin yaprakların arasına, ölümüne bir korku vermek adına, siyah, plastik örümceği yerleştiriyorum. Epikürcü büyükbabamın buyruksuz levhası. Tuvaletin kapısında KUSMA ODASI işareti. Kimyasal uyarıcılar içeren spreyler yerleştiriyorum. Küçük canların tılsımı en ufak bir esintide bile hareket halindedir her zaman. İri yakut yüzüğün içinde zehirli toz saklı.

Bulvarda aylak aylak geziniyorum, acaba kim gelmeyecek kutlamaya? Siyahlar içindeki bir kadın sakin sakin bir şeyler

okuyor bir bankta. Çocukken bana işkence eden dil hocası o! Beni deli olduğuma inandırmıştı, o zamanlar anlamadığım şeyler yaşanıyordu. Benimle kütüphaneye kapanır ve bana korkunç hikâyeler anlatırdı... Büyükannelerini öldüren şeytan çocuklar... Kalp atışları değişirdi sürekli ve katliam sona erdiğinde ağzındaki köpükler üzerime fırlatılırdı, nefesi saatlerce yaralardı beni. Sonrasında ise ısrar ederdi benzer ya da daha korkunç hikâyeler uydurmamda. Bir gün hikâyeme gerçekçilik katmak adına dövdürdü kendisini bana.

"Bayan Alexendra... Beni hatırlıyor musunuz?"

Elindeki Sade kitabını kapatıyor, yaşlanmış yüzüne gözlüklerini yerleştiriyor. Kızıl saçlı bir oğlan elinde iki dondurmayla ona yaklaşıyor, dili piramidin iki yumuşak ucunu okşuyor. Sonuçta kardeş oldukları anlaşılıyor ve her ikisini de partiye davet ediyorum. Genç adamın kedi gözleriyle buluştuğunda Ezequiel'in surat ifadesini görmek eğlenceli olacak.

Dairesine gittiğimizde kadın bana korku kitapları, lanetli şairlerle dolu koleksiyonunu gösteriyor. Rimbaud'nun kendisini ziyaret ettiğinde *Cehennemde Bir Mevsim*'i yazdığını söylüyor. Duvarların topraksı rengi bataklık kokuyor, bir kazmayla mekanik bir karadulun ipek ağlarını deliyor, bıçak bir yığın sönük kibritin altındaki bir oyuncak bebeğin yanındaki aynada güneş gibi parlıyor. Tek sıra dizili koyu cam kapüçinler kendi bedenlerinin altında su perilerinin bedenlerini düşleyen tacizci panlar tarafından takip ediliyor. Kırmızı mürekkep hokkası durmaksızın dünya haritasının üzerine damlıyor. Hasır bir sepette bir iki zehirli yılan yorgun argın kımıldanıyor, abanoz bir fıçıdaki mavi aromalı likör gözlere, burun kemiğine ve dile kıvılcımlar saçıyor. Yaşlı profesörün derisindeki bir iki kahverengi leke ona genç adamın taze al teniyle tezat oluşturan hasta insan görüntüsü katıyor. Ağır ve büyük bir sandıktan iki maske çıkıyor: Aslan ve kaplan. Kucaklaşmış bana bakıyorlar. Süt beyazı dört sine.

46

Büyük gün doğuyor. Güneş her şeyin sonunu öngören bir rahip gibi soğuk. Çökük berber kâsesinde yüzümü yıkıyorum, bir yusufçuk bir ikaz işareti gibi dolanıyor kilerde, benzin bidonu iyice gizlenmiş bir halde. Hamakta tadını çıkarıyorum dalgaların köpüklü şebneminin. Kana bulanacak deniz. Derinlerden yükselen parmaklar misali mor zambaklarla dolu devasa bir tarla görüyorum ve dokunaçlarıyla cehennemin kapısından geçen günahkar asiler gibi o zambaklar. Tomurcuk liflerinden oluşan tepelerde, saydam zeminlerde, tanıdıklarımın silüetleri kavruluyor.

Bıyıklı Alpin ile karısı, yaban öküzü ve iguana kostümleriyle düzgünce topluyorlar kileri. İçecek ve yiyecek servisi yapıyorlar yeni yeni duyulmaya başlayan müzikle. Gece olduğunda ilk hayvanlar gelmeye başlıyor, yavaş yavaş doluyor Nuh'un gemisi, gece yarısında bir hayvanat bahçesi elde edilmiş oluyor. Dans ediyorlar, selamlıyorlar beni hafifçe kaldırarak maskelerini. Bir karganın gagasının ardında Dámaso'nun sesini buluyorum, ağzında ölülerin bahçesinden söküp aldığı güller. Çocukluktan beri biliyor tüm kusurlarımı, hatta cenazede ayaklarımın ağrıdığını bile fark ediyor... Benim, bir ölümsüzün! İki başlı bir canavar beliriyor: Yeni evli Ezequiel ve Gabriela. İki başlının kafalarından biri titriyor güzel, kırmızı lülesi sayesinde tanıdığı kaplanı gördüğünde. İngiliz aksanlı aslan tırmalıyor pastayı dehşet verici bir hazla, penguenin burnunda koca

bir sümük var ve akıyor yapışkan bir şekilde et tabağına, artık yeşil olan sosla sırılsıklam oluyor kıvırcık saçlı kedi. Zümrüt köpek sendeliyor sarhoş sarhoş... Hık, hık! Hitler! Marta ile barışıyorum ve böylece dans ediyor birbirine bağlanan şeytan ve fare. Boğazlar ve burunlar kiraz tadında. Trompetçi fil, bir bozkır kurdu gibi ulur ve kötülük çiçeklerinin taçyaprakları vantilatörün etrafında dönerken, Polonyalı, panterle zorlu akrobasi hareketleri yapıyor. Akrabalar cırcırböcekleri, sülünler ve turna kuşları olarak ayrılıyorlar. Komşum gri bir baykuş (şüphesiz dalga geçmiştir benimle, posta kutusuna davetiyeyi bıraktığımda). Kaleydoskoplu çocuk beyaz bir at; zambak tepesinin hizmetçisi devasa bir kuş. Neşeyle çalıyor küçük çanlar, gözler kapalı sıçrıyor davetliler, kör horozlar, devrilmiş şişeler, kalçalarda fıçılar ve başka baldırlarda kan. Marta, sarhoş, tuhaf bir şekilde konuşuyor benimle: "Aşkım, ısıv beni." Fare yüzü midemi bulandırıyor. Parmaklarımı dolaştırıyorum kaplanın sarı saçlarında, dili dokunuyor tenime hafifçe, mesamem küflendiriyor onu. Kapısını açıyorum kusma odasının, balgam ormanının; sakatatlar ve göğüsler arasında gidip geliyor plastik örümcek. Saç spreyi şişesiyle kafayı çekiyoruz. Mumların ışığı titriyor, örtülerin arasına gizlenmiş uzun bir ip var tüm mumlara bağlı. Keman ve davulların, yalın ayak adımların, elektrikli mızıkanın, parmaklarımdaki Jasmine'in sesi.

KAPLAN: "Hâlâ eşi olmayan bir canavar mıyım ben?"

KEDİ: "Buklelerimdeki sinekleri al."

İKİ BAŞLI CANAVARIN KAFALARINDAN BİRİ: "Güzel kaplan, geri dön kollarıma, bir kelebeğin cinsel organını çaldım ben!"

DİĞER KAFA: "Korkuyorum!"

KUŞ: "Tenten'e âşığım."

YABAN ÖKÜZÜ VE İGUANA: "Ne kadar da zevkli bir iş!"

AT: "Kaleydoskopun cam iplikleri yelelerim."

PENGUEN: "... Tehlike kokusu alıyorum."

KARGA: "Bu ölüm bahçesi!"

KÖPEK: "Hık, hık... Bir demet gamalı haça benziyor."

PANTERLE EL ELE OLAN FİL: "Yeniden düştüm cehenneme."

ASLAN: "Size büyükannesini parçalara ayıran çocuğun öyküsünü anlatacağım."

BAYKUŞ: "Şeytanın posta kutusuna uçuyorum!"

CIRCIR BÖCEKLERİ, SÜLÜNLER VE TURNALAR: "Akrabalarımızdan biri deli çıktı!"

Zehir, renkli bardaklara dolduruldu, tüm köşelere benzin döküldü, ipi çözüyorum: Mumlar devriliyor ve yetmezmiş gibi bir de koktevl var üstelik. Alev alan kara perdeler hızla düşüyor panik halinde kaçışan hayvanların üstüne. Yutuyor alevler deri bavulları, estetik ameliyat kitabını, domuz kumbarayı, Yahudilerimin mum burunlarını. Eriyor şekerlemeler, tutuşuyor Aziz Kristof'un at ayakları, kül oluyor kutsal çocuk. Ağzımdaki hamamböceğinin göğüs kafesi parçalanıyor. Yeşil köpek bunun bir komünist sabotajı olduğunu haykırıyor. Aslan, dumanlar çıkan boz lekeleriyle, gülmekten kırılıyor. İki başlı canavar ikiye ayrılıyor; bir parçasının dişleri kararıyor ve diğerinin kasık kemiğine yanan bir kiriş düşüyor, tutuşmuş bir dikenlik kuşun kafasını parçalıyor, kaleydoskop atın gözbebeklerinde patlıyor. Alevler koltuk değneklerimle gitarıma kadar geliyor, teller kopuyor, her şey alevli bir iskelete indirgeniyor. Küçük detaylarla örülü zincir ve düşen tahtalar kırılan parkelere saplanıyor, piramitler meyvelerinin kanlarını saçıyor, bira kutuları, yemek odası, samuray kılıcının plastik yanakları, buyruksuz levha, simgeler ve rahibecikler el bombaları gibi patlıyor. Kilerin kapısındaki ayrıcalıklı mevkimden erkek keçi gözlerimi sırayla her hayvanın üzerine dikiyorum. Sürgüyü çekiyorum, yüce his bedenimin her milimetresine saplanan bir iğne san-

ki. Ateş merdivenleri tırmanıyor, çizgili not defteri büyükannenin ruhu gibi çatırdıyor. *Evrenin Biyografisi*'ni kurtarmaya çalışıyorum fakat Moreno ve beraberindeki tüm tanınmamış dahiler yanmaya başladı bile. Kusma odasından dumandan boğulmuş böcekler çıkıyor. Evin üst katından korkunç çığlıklar geliyor, Vulcano bana koşuyor, Jagger nefessiz kalıyor, tılsım çılgıncasına yerinden oynatıyor kristallerini, golf sopaları birer meşaleye dönüştü. Pencereden dışarı atlamayı başarıyorum, sallanan sandalyeyi kırıp geçiyorum. Binanın çevresinde bir yığın insan var; şenlik ateşinde ellerini ısıtmak isteyen birer avcı gibi her biri. Kiremitler alev kuşları gibi düşüyor, kiler tam bir cehennem olmalı. Kalabalık, kahkahalarımı garipsiyor, Bosch'un canavarları gibi, dehşet içinde yüzleri. Hüzünlü bir rüzgâr süpürüyor kıyıdaki sarp kayalıkları, bulanık gölgeler bacadan, cehenneme doğru uzanan uzun kuyudan giriyor içeri ve ağlıyor ateş, sönerek... Hava aydınlanıyor. Sirenlerin, motorların, beni çevreleyen kalabalığın sesleri kuşatıyor çevremi. "Korkunç vahşi!" Bağırıyorlar bana, "Kundakçı canavar!" Soğuk bir titreme sarıyor beni baştan ayağa, vahşice atlıyorum insan duvarına, devasa böcek yığınına, kafataslarını eziyorum, ısırıyor, sıkıştırıyorum. Dövüyorlar beni, boynuzlarımı ve kanlı saçlarımı yoluyorlar. "Linç edin şunu Tanrı aşkına!" Sonunda başarıyorum bir boşluk bulmayı devasa karıncalar arasında, yıkıyorum etten duvarı. Sürüklene sürüklene varıyorum deniz kıyısına. Kurtuluyorum kömürleşmiş derimden, kuyruğumdan, sivri tırnaklarımdan. Harap olmuş evim gibi düşüyor maskem, çıplak bedenim iki zümrütlü bir kar tepesine benziyor ve böyle yürüyorum denizin üstünde. Yüzümü dönüyorum: Beyaz yasın kurumu geriye kalan tek şey.

Dalgalar tenimi yarıyor, şeytanın leş kokulu kabuğu kıyı halkıyla mahvoluyor, çünkü taşlamaya başlıyorlar beni. Sanki bir bahçıvan ayrık otu budadı içimde, öyle yerleşiyor içime tatlılık, yanıklarımsa sadece bir gıdıklama yaratır oldu artık.

Şafağın göğü pembemsi. Güneş iki sarp kayalık arasında. Kitleleri, polisleri, itfaiyecileri duymaz oldum... Sadece kalbimin müziği dolup taşıyor içimden.

47

Başım sığmıyor parmaklıklar arasına, ancak elimle okşuyorum çiseleyen yağmuru ve avucum yağmurla yumuşuyor sanki. Manzara bir avlu dolusu zanlı, kazınmış kafalar, çıkık elmacık kemiklerinden oluşuyor, havayı okşuyorlar anımsayarak bir kadının göğüslerini... Buzdan suratlar bunlar. Gözlerim acıyla dolaşıyor hücremin duvarlarında, yalnızca, kapının ardında dolanan lanet olası güvenlik görevlisinin gözbebekleriyle aydınlatılan bir mezar burası. Karanlık, sanki gecenin midesi kalkmış da içindekiler sağa sola saçılmış gibi, denizaltındaki bir savaş gemisinin kamarası misali. Süzülen bedenimi bulduklarından beri durmaksızın işkence ediyorlar bana. Ve yargıcın öfkeli dudakları tadını vardı hükmün: Boğularak idam edilsin sefil, gözlüklü ve çekiçli iğrenç denizayısı. Savunma avukatımın deliliğimi öne süren yoğun mücadelesi söz konusuydu bir de, fakat doktorlara verdiğim cevaplar öylesine yerindeydi ki kalmadı en ufak bir şüphe durumum üzerine: Aklı başında bir suçlu.

Aklımda dönüp duruyor arkadaşlarımın başları, ziyaret ediyorlar beni her gece, dört uyku boyunca. Ve zaman akıp giderken gitgide daha da fazla baş birikiyor elimde; ama yalnızca birkaç tanesi belirgin artık, gerisi sonsuz bir bulanık hayalet geçişinden ibaret, hepsi bu. Ne kadar iğrençleşirse o kadar eğlenceli! Şayet ömür boyu hapse mahkûm etselerdi beni, benden önce ölürdü tüm bu peş para etmez yetkililer... Belki de

hapishane müdürü olurdum, zanlılarsa öz çocuklarım. Ölüm cezasıyla hayal kırıklığı daha da derinleşecek. On kez boğacaklar beni, kendi gazlarıyla zehirleyecekler ve oturacaklar, bende hiçbir işe yaramayan, elektrikli iskemlelere dinlenmek üzere. Ne kadar da heyecan verici! Yüzler sayısız dirilişimin şeklini alacak!

Günlüğümü tutmama izin verdiler, 2 Aralık tarihli son yazdığım sayfanın üzerinden geçiyorum. Şeytanın perdeyi kaldırışının üstünden tam olarak üç ay geçti... Ve bu süre zarfında, şimdi hiç pişmanlık duymadığım, kararlar almak durumunda kaldım. 4 Mart'ta ilk idamım gerçekleşecek; moronlar gülünç yasalarına uygun bir şekilde birkaç ceza verdiler bana. Eğlenceye iki gün kaldı yalnızca.

Bazen, sessiz ve solgun, yer ve duvar arasındaki gölgeme bakıyorum, gölgemi bir cennete çıkarıyor, bir cehenneme indiriyorum, sıçrıyorum ve gölgem bir tırpana dönüşüyor, işte o zaman başımı uçuruyorum kendi gölgemle.

Her şey planlandığı gibi gelişti: İnsansı zayıflıklarımı bilen her kim varsa, yok oldu.

Yeni benin ilk gülümsemesi demir halka boynumu sıkıştırdığında ve cellat dehşet içinde ellerini başına götürdüğünde belirecek.

Karşı hücrede soluk soluğa kır saçlı bir adam, yüzü son derece ilgi çekici. Geceleri, elleri şakaklarında, kahn bir kitap okuyor, her satırın üstünden tutkuyla geçiyor.

"İlginç mi?" diye soruyorum, parmaklıklara tutunarak.

"Matbaanın ilk döneminden kalma, genç adam. Yarın bu köpekler beni öldürecekler... Ve bu kitabı bitirmek son arzum... Gerçi bir yandan da biliyorum tüm kederlerimin kaynağının bu kitap olduğunu."

"Neden mahkûm oldun?"

"Gerçeğin farkına vardığımdan beri, her ne kadar 'gerçek' diğerleri kadar aptalca bir sözcük olsa da benim durumumda

bir istisna söz konusu; kaderimin parmağına bir yüzük gibi oturuyor çünkü... Durum şu ki, ölümsüzlüğe erişmek istiyordum –her şey birbirine karıştı, benim gibi birisi daha olduğunu sanmıyorum- yani şöyle ki, sanatçıyım ben... Hem de çok iyi bir tanesi, şayet bu iyilik bir fayda sağlıyor mu, bilemiyorum tabii. Gelecek kuşaklar da ölümlü olduğu sürece eserlerimin gelecek nesillere kalmasının bir anlamı yok. Tüm gizemler bu kitapta yer alıyor, gardiyanlar kitabı elimden almadılar çünkü dini bir metin olduğunu sandılar. Başka bir şey inşa etmekten vazgeçtiğim an anladım ki asıl değerli olan "şimdi"dir, ne de olsa hatıralar da o anı uzatmaktan başka bir şey değildir. O zaman ilk aklıma geleni yaptım ve..."

"Dur, anlatma, suçlar ve diğer barbarlıklar beni ilgilendirmiyor, kendiminkiler bana yetiyor da artıyor."

"Peki, sen kimin nesisin?"

"Santiago Moreno."

Mahkûm, sanki adımı -yeni adımı- biliyormuş gibi kahkahalarla gülüyor.

"Öyleyse kalbi topraktan da kara olan piç bir şairden başka bir şey değilsin."*

Gardiyanlar akşam yemeğini getirdiğinde bedenim hasta bir çocuğunki gibi sendeliyor. Hiçbir şey anlamıyorum. Yaşlı adam bana sanki beni yıllardır tanıyormuş gibi bakmayı sürdürüyor. Beynim bir bataklığın içinde hareket ediyor, düşünceler çamurla kaplanıp batıyor, bacaklarım yeniden titremeye başlıyor, topalladığımı düşünen bir gardiyan bana koltuk değneklerini andıran bir çift tahta veriyor; mazinin çöküntüsü bu.

"Ne oldu?" diye soruyor zanlı, ağzındaki püreyle, "Bir anda değişiverdin; gözaltı torbaların belirdi, kırış kırış oldun, evlat... Ve bembeyaz dudakların. Cádiz şarabını, Rocío'nun, Jane'in, Virginia'nın öpücüklerini nerede bıraktın? Altına işiyorsun, gardiyanları kızdıracaksın."

---

* 'Esmer', 'kara', 'kara tenli' gibi anlamlara gelen 'Moreno' sözcüğüne gönderme yapılmıştır. -çn

Bu kadarı da fazla artık, bulanık görüyorum, bir sinek ordusu üzerime yerleşiyor. Yolun sonundaki yapraksız bir ağaç olmalıyım, yalnızca delilerin dinlendiği kasvetli mesken. Değersiz, işe yaramaz bir çöp.

Defalarca yalvarmama rağmen kitabı bana vermiyor. Bu el yazmasının büyükbabasından, büyükbabasına kendi büyükbabasından kaldığını söylüyor ve bu böyle, en uzak nesillere kadar devam edip gidiyor.

Şafakla eş zamanlı geliyor zanlının hücresine giren bir rahiple, yaşlı adam hızla kapatıyor kitabı. Rahip şefkatle götürüyor ellerini mahkûmunkilere ve ağız hizasında bir tespih tutuyor. Zanlı, cüppedeki yağı temizleyerek, "Bu boncuklar bezelye olsaydı onları yerdim," diyor. Sonra fısıldaşmaya başlıyorlar, ancak birkaç cümle seçebiliyorum aralarından, "Bu kitap benim felaketim oldu. Gerçek onun içinde. Değmiyor hayat yaşamaya, ne bir amaç barındırıyor ne de idoller, adımlarını takip edebileceğimiz biri bile yok." Rahip ona İsa'dan bahsediyor ve tutsak, gözünden yaşlar akarak gülüyor, "Kitapta onun mahrem hayatı, gerçek düşünceleri de anlatılıyor... Ama siz vazgeçmeyin bu alışkanlığınızdan sırf benim sözlerim yüzünden, sırf bir gerçek uğruna." Rahip titreyen ellerle kitabın sayfalarını karıştırıyor, sulu kahve cüppesine dökülüyor, bir gardiyan mahkûma yumruk atıyor ve o gülerek öbür yanağını çeviriyor. Rahip haykırıyor, "Bir mucize bu!" Ve temin ediyor mahkûmu, ruhunun kurtulduğuna. "Neden kurtuldu?" diye karşılık veriyor yaşlı adam.

Kader anı geldiğinde parmaklar arasından uzatıyor bana kitabı ve okuduktan sonra bu saçma hayatı sürdürmektense ölmeyi yeğleyeceğimi fısıldıyor.

İlk bakışta *Evrenin Biyografisi*'nin başka bir kopyasına benziyor ama parantez içlerinde, altın harflerle Gerçek yer alıyor. Merakla ilk biyografiyi okumaya başlıyorum; Santiago Moreno önceki el yazmasındakiyle aynı değil şimdi, burada gerçek

düşünceleri anlatılıyor, en gizli eylemleri... Benim kadar gaddarmış o da! Rocío'yu öldürüyor, dini şiirleriyle dalga geçerek Donne'yi kahrediyor ve yığınla İskoç kızın kalbini kırıyor. Sevgilisi Jane'i gemi kazası üzerine bir şiir yazabilmek adına denize itiyor. Tıpkı benim Débora'dan kurtulduğum anki gibi bir soğukkanlılıkla hem de! Şiirleri hâlâ güzel, ancak aynı değil artık. Ayrıca rüzgârın ruhunu neşeyle taşıyabilmesi için kendisini yel değirmeninin kanatlarına bağlamalarını söyleyen o değil, karısı ve çocuklarıymış; bıkmışlar tiranlığının köleleri olmaktan ve zalimce bağlamışlar onu oraya, soğuk ve fırtına bedenini parçalara ayırsın diye. Diğer biyografilere bakıyorum, bu kitapta sadece tanınmayan dahiler yer almıyor, tanıdığımız gerçek suretler de var (zaten bendekine oranla oldukça kalın bir cilt). Tüm ölümsüzler çok daha kötüler geri kalan insanlardan. Gerçekten yok adımlarını takip edebileceğim hiç kimse.

Gözlerimi rahatlatacak yağmur bile yağmıyor üstelik, öylece beliriyor ay. Bu karmaşa her zaman hissettiğimden daha farklı, boğulmak gibi bir çıngıraklı yılan denizinde. Üstelik bir de cam dişlerini gıcırdatıyor o yaratıklar, çanları çalan, hayaletlerle dolu bir köy misali. Labirent büyüyor eğreltiotları ve küflü dillerle, mor okyanustan çıkan zambaklarla. Hadım edilmiş kelebek avucumun içinde yatıyor... Ve hafif aralık büyük, çelik kapı; parçalara ayrılan ve merdivenlerde yuvarlanan yoğun bir ışık süzülüyor içeri. Parıldayan kafalar bunlar, biri bin parçaya ayrılıyor... Alevden camlar. Bilmecenin parçalarını birleştiriyorum, yavaş yavaş oluşuyor yüz fakat sadece parlak bir top ve gözlerimi kör eden ateşten bir erbezi görebiliyorum... Gölgeye ihtiyacım var, karanlık görünür kılacaktır bu yüzün hatlarını. Diğer ışıltılı özler dönmeye devam ediyor ve fark edebiliyorum ne olduklarını; eski tanıdıklarım onlar... Ama bunca acıya değdi mi yaşananlar? Kendisi bile zannettiğim kişi olmadığına göre biliyorum artık Moreno gibi olmak istemediğimi. Ve yatağımda ağır ağır gezinen, alev tabakasıyla örtülü bu hamam-

böceği az önce birleştirdiğim aynadaki suretimden başka bir şey değil. Dairemdeki pencereden aşağı düşüyorum, caddeler, arabalar, insanlar onlara yaklaştığım hızda büyüyorlar. Kuru bir çarpma; titriyor kemikler rüzgârın salladığı bir armut ağacı gibi, meyveyse kararsız kalıyor düşmek ve direnmek arasında. Kırmızı kapsüller nane tadında değiller, danstaki farenin dudakları gibi kiraz tadı da vermiyorlar. Bir daha ağzınıza atıncaya dek ne olduğunu bir türlü bilemediğiniz o şeyin tadındalar. Daireler göldeki dalgalar gibi genişliyor, saçlarım bir nehir kıyısı şakağımda delik açan tabancanın namlusundan taşan... "Uçmama engel olur, ağır dev kanatların."

Deniz kenarındaki evimdeki kafesteki kara başlı iskete geliyor aklıma. Er geç ben de seveceğim tutsaklığı, şayet kabul edersem diğer herkesin en karanlık zindanda mahpus yattığını.

Yıldızlar belirdiğinde annem şarkı söylüyor aya, yatağımdan dinliyorum su gibi sesini. Yorgun bedeninin bir ileri bir geri gidip geliyor sallanan sandalyede ve bir bitki özü gibi kıyıyı uyutuyor dalgalar. Bir ziyaretçiye tükürdüğümden beni kilere kapattılar. Zihnimde ölümsüz olan ailem de ölüp gitti. Çelik kapı birden kapandığında bir gölge dikiliyor ışık küresinin tepesinde, o zaman fark ediyorum bilmecenin dalgalarıyla ayrılan yüz hatlarımı. Mideye indirmeye başlıyorum onu, parmaklar ve dil kanıyor ayna parçalarıyla.

48

Yeni bir kriz, başka bir delilik nöbeti geçirdim herhalde. Cam yemek sağlıklı bir şey değil ne de olsa, hele de kişi kendi kendini yok etmeye böylesi açsa. Şüphesiz bir hastaneye ait bu beyaz duvarlar, çenemi ve parmaklarımı saran bu bandajlar. Dilim korkunç yanıyor. Ölüm döşeğindeki neşeli tipler gibi gülümsüyorum yeniden. Şeytanlar! Öldürebilmek için iyileştiriyorlar beni! (Bunu dile getiriyor muyum, yoksa yalnızca düşünüyor muyum, bilmiyorum.) Masumlar! Ben de bağışlıyorum sizleri çünkü bilmiyorsunuz ne yaptığınızı! Ona, yirmiye kadar sayıyor ve kendimi öne doğru itiyorum. Terli bedenim kalın, beyaz battaniyelerle bağlı. Boğulma hissi, ışıldamamı sağlayan ateş. Şişelerin etiketlerini okuyamıyorum, çelik gibi ağır kapıyı açmak için canla başla uğraşıyorum. Şiddetli bir ışık dalgası çarpıyor gözlerime, spiral merdivende dönüyorum, daireler, küçük çanlar, aslen uzun bir kaleydoskop olan bir koridor. Hemşireler beni sürüklüyor, Bayan Beltrán'ı ısıran köpeği görüyorum, beni koklayan bir Alman kurdu o artık. Hayvanların kahkahaları, giysilerin altındaki eller. Bir fare kıllı boynunu sunuyor bana, bir doktoru ısırıyorum, yargıcın çekici merhametsizce parçalıyor beni, annem bir yas şarkısı söylüyor denizin altında, en büyük korkumda boğularak... Babamın gözyaşları piposuna akıyor, tütsü kokuyor duman, engel

olamıyorum titrememe. Aslan bir kütüphanede soyuyor beni, çizgili defterimi kanla boyuyor, kalkan gibi sert göğüslerini tepiyorum. Melek karnımda ağlıyor: "Zavallı ben, ben de bir fareye dönüşüyorum, sesim köreliyor... Senin günahvavın beni dönüşüme suvükvüyov!"

Bir akarsu ışık kafalarını göz çukurlarımdaki şelaleye sürüklüyor.

Uyanıyorum! Neredeyim? Neler oluyor? Etrafı hemşirelerle çevirili bir polis, sanatoryumun merdivenlerinden yuvarlandığımı söylüyor. Birkaç saatlik bir bilinç kaybı yaşanmış. Hücremdeki aynanın farkına varmayan gardiyan ağır bir şekilde cezalandırılmış, tabii aynı adam koltuk değneği vazifesi gören tahtalar nedeniyle de nasibini almış çünkü ölüm cezasına çarptırılmış mahkûmlara intihar etmelerine yardımcı olabilecek hiçbir şey verilemezmiş... Ama ben hiçbir şey hatırlamıyorum, kim olduğumu bile bilmiyorum... İdamın bir gün ertelendiğini söylüyorlar. Ne idamı?

Detaylı bir muayeneden sonra adli tıp doktorları tam bir hafıza kaybı yaşadığım tanısını koydular, kafalarını kaşıyarak bunun, her ne kadar sonuç değişmese de, belki de istisnai bir yargı süreci gerektireceğini söylediler. Sabırla bana tüm yaptıklarımı açıkladılar; sanki ünlü bir suçlunun maceralarını radyodan dinlemek gibiydi. Yarın öğlen idam gerçekleştirilecek. Tıpkı doğurdukları gibi ölümü verecekler bana, ancak içimde korkmamı engelleyen bir şey, ölümü yenebileceğimi fısıldayan tuhaf bir güç var.

Okumam için bana günlüğümü veriyorlar, sanki kötü yazılmış bir suç romanı gibi; ara ara berrak bir ruhun tefekkürlerini ortaya seren güzel şiirler var gerçi, bir de kendi kusurlarını alaya alan korkunç ironik şiirler. Ailesine hayran bir yabancının hayatını keşfediyorum; annesi kendini denize atarak intihar ediyor, babası üzüntüden ölüyor, "böylece annemin gözlerindeki ışık sakin ve engin salıma yol gösterecek." İlk sayfalarda

bir aziz olduğum izlenimine kapılıyorum ancak atalarıma dair en ufak bir şey hatırlamıyorum. Bir dizi zihin tutulması yaşıyor, depresif hissediyor ve defalarca intihara kalkışıyor. Her seferinde de hayatta kalıyor, bu herif gerçekten ölümsüz. Son sayfada bir kez daha denemeye karar veriyor ve şeytana yaşam perdesini tekrar kaldırmaması için yalvarıyor... Kalkmış bir de bu delinin ben olduğuma inanmamı istiyorlar! Üstelik bana beni iyi tanıyan insanları kasten öldürdüğümü itiraf ettiğim imzalı polis raporlarını gösteriyorlar. Onları tuzağa düşürmüş ve canlı canlı yakmışım. Ne büyük zalimlik! Ayrıca, her ne kadar bu ölümlerden bazıları doğal yollarla olsa da, David Peces, Débora Beltrán ve annesi gibi kimi şahısların ölümlerinden de sorumlu olduğumu açıklamışım.

Yeniden hücremdeyim; ben ve eski sert yatağım. Başka bir deliliğe daha kalkışmayayım diye giysilerimdeki lastikleri bile çıkardılar. Gece boyu gözümü bile kırpmıyorum. Korkunç bir migren ağrısı çekiyorum, deri parçaları dökülüyor üzerimden, halkalar var gözlerimin beyaz çukurlarında. Çekiçler. Sapkın aklım bir karmaşa ormanında kayboluyor, migren artıyor. Meyveleri bulanık yüzler olan bir ağaç görüyorum: Kaplan, fare, fil... Anlamıyorum. Büyük, demir bir kapı aralanıyor, sanki içinde bir dünya doğuyormuş gibi dışarı kör edici bir ışık süzülüyor. Spirallere tırmanmaya başlıyorum, bir alev yağmuru yüzümü kavuruyor, yanan bir ışık kütlesinden başka bir şey değil bu. Sonra kapı eşiğindeyim, bulutlar ve keskin bir rüzgâr var gözlerimde. Eşiği aşıyorum. Minyatür, cam bir tapınağın frizini buluyorum karşımda. Bakışlarımı indirdiğimde baş dönmesi çullanıyor üstüme, burası evrenin en yüksek zirvesi. Sonsuz sütunlar denizin üzerinde tutuyor onu. Dehşet içinde yapışıyorum duvarlara ve dökülmeye devam ediyor derim. Frizin bir yerinde bir rakip beliriyor, alev saçları rüzgârda dalgalanıyor, ağır ağır bana doğru yürüyor. Kafatası bir başka alev topu. Bütün kuvvetimizle tutunuyoruz birbirimize, mücadele başlıyor,

elleri keskin baltalar gibi tenimi parçalıyor, çenesi göğsüme gömülüyor. Nefesini ağzımda hissediyorum, yüzüne dikkatle baktığımda o yüzün zalimce gülümseyen yüzüm olduğunu görüyorum. Bacaklarım bükülüyor, havaya kaldırılıyor ve uçurumdan aşağı atılıyorum. Bulutları aralıyorum, içlerindeki kaynar su derimden geriye kalan son parçaları kucaklıyor. Şiş kafalı bir iskeletim; aldığım her nefes omurgalarımı yerinden oynatıyor. Denize düştüğümde her bir kemiğim farklı köpekbalıklarının ağzına saçılıyor. Suyun söndürdüğü alevden bir kafadan ibaretim sadece, bu sırada darbenin etkisiyle oluşan ve okyanusu dolanan dalgalar, kıyıları ve sakinlerini yok ediyor. Sersemlemiş öz, denizin dibindeki kuma çöküyor. Burun deliklerine küçük su fareleri yerleşiyor, göz çukurlarıma bir dizi mikroskobik hayvan: baykuşlar, kediler, penguenler...

Uyku şafakla geliyor. Yoğun bir uyku bütün hücrelerimi kaplıyor, hatırlamadıklarımı yaşama yorgunluğu, mükâfatsız ölümün yorgunluğu. Anların herhangi bir ruh tarafından doldurulmayı beklediği ve tüm eylemlerin bir sona, belki de yıkıma vardığı mutlak boşluktayım. Mahkûm yaşamak yalnızca vade bitimine alıştırıyor insanı. Bu düşüncelerin yabancısıyım ancak günlükte yazanlar ve bu saçma itiraf içimde bir şekilde. Bir caddeyi geçtiğimi biliyorum, doğan bir kalbin atışları rehberlik ediyordu bana, ancak birden onların bana ait olduklarını fark ettim, yavaş yavaş duruyorlardı, gizlemeyi bıraktığım iki akım arasında yitip gidiyorlardı.

Hâlâ biraz uyuyabilirim. Uykusuzluktan gözlerim kapanır bir şekilde gitmek istemiyorum idamıma. Bu tuhaf güç o anı neşeyle beklememi sağlıyor, hiçbir korku duymadan.

Yastığa dayalı baş, gözkapaklarını kapamadan önce odaya bir göz atıyor... Şu köşede oturan biri mi var yoksa? Yarı karanlıkta, on adım ötemde başını öne eğmiş, gözlerini bana dikmiş. Bu mümkün değil!

"Başına gelenlerden sonra hâlâ 'mümkün değil' deme cüretini gösteriyor musun gerçekten?"

"Kimsin sen?"

"Mesela koruyucu meleğini ele alalım... Olayı daha da derinleştirmek istiyorsan şayet ben senin diğer beninim... İkimizden biri gidecek ve diğeri kalacak yalnızca."

"Peki, ne yapıyorsun?"

"Sana göz kulak oluyorum, sevgiyle hem de, başına diktikleri diğer gardiyan gibi değil."

"Peki kim gidecek, kim kalacak?"

"Öncelikle seni gitmenin kötü olduğu konusunda uyarayım ama kalmak daha da kötü. Kısa bir süre sonra sınıra varacağız. Asıl amacımız, her ne kadar gümrük memuruyla alay etmeyi gerektirse de, beraber geçmek. Beni cam bir kutuya, ağzının ya da avucunun içine koyacaksın. Senin yaşadıklarının arasına saklanarak gideceğim. Eğer gümrükte bunu fark ederlerse işte o zaman ayvayı yeriz: Beni çamurlu nehre atarlar ve sen çelik kapıdan tek başına geçersin."

Yorgun argın ayağa kalkıyorum, yoğun bir sis tabakası zihnimi örtüyor, köşeye gidiyorum ama kimse yok orada. Aklımı oynatıyorum herhalde. Yatağa geri dönüyorum, kulak zarımda tiz bir ıslık: Yüzümü döndüğümde yeniden bana bakan şahısla karşılaşıyorum. Migren doruk noktasına ulaşıyor, başımı yastığın altına gömüyorum, gözlerimi kapayacağım... Ama birden duvarın dibinde oturduğumu fark ediyorum, gölgelerin arasına kıvrılmış, kötücül bir gülümsemeyle yatağa bakıyorum.

Kapı açılıyor, bir rahip tespihini neredeyse ağzıma sokuyor ve duvar dibinden kalkmama yardımcı oluyor.

"Bu kitabı sen de okudun mu?" diye soruyor *Biyografi bilmem ne...* adlı kalın kitabı göstererek. (Birden ellerini başına götürüyor.) "Ah, sen hafıza kaybı yaşayan kişisin, buralarda nam saldın ama kitabı okuduğunu biliyorum, ne de olsa daha bir iki gün önce sahibi onu sana verdi!"

"Peki ne anlatıyormuş bu kitap?"

"Şeytan'ın İncil'i," diye fısıldıyor kulağıma.

"Ah!" Sayfaları karıştırıyor ve tanımadığım insanların biyografilerini görüyorum... Ama içlerinden biri sinirlerimi yerinden oynatıyor, Moreno bilmem ne...

"Hafıza kaybı yaşadıktan sonra işlediğin günahları itiraf etmek ister misin? Son mahkûmun ruhu Hıristiyanlığa kökten bağlı bir davranış sayesinde kurtuldu: Bir gardiyan yanağına vurdu ve o diğer yanağını çevirdi. Anladın mı?"

"Mazoşist miydi?"

Rahip yüksek sesle dua etmeye başlıyor, sonra gardiyana hafıza kaybımın başka bir mucize olduğunu mırıldanıyor, çünkü artık başka bir insanmışım ben, Tanrı'ya açıkmışım. Tepkimi görmek için onu bana tokat atmaya teşvik ediyor fakat gardiyan kıpkırmızı kesiliyor.

"Sevgili evladım, senin vaizin olacağım, ruhunu göz açıp kapayıncaya kadar kurtaracağım." Bana her konuşmada çeşitli notlar içeren eskimiş bir defter gösteriyor. "Bazı insanları kurtarmak dakikalar sürerken diğerlerinde bu süreç uzun yıllara yayılır (müebbet hapse mahkûm olanlarda mesela) ve bir çelişki olarak mucize eseri affedilenler Hıristiyanlığı seçmezler."

"Öğlene kadar uyumam lazım peder ve siz bana engel oluyorsunuz, gitseniz daha iyi olacak."

"Ah, hayır, hayır, bu şimdiye kadar elde ettiğim en büyük fırsat, elimden almaya kalkma!"

Arzulu gözleri benimkileri yaralıyor, hevesle konuşurken tükürükler saçıyor. "Endişelenme," diyor mendiliyle üzerimi silerken, "kutsal tükürük bu." Deliye dönüyorum. Onu tespihiyle boğuyorum, sanki içine cin kaçmış gibi tekmeler savurup çığlıklar atıyor, gardiyan beni yakalıyor, bir yığın coplu gardiyan beliriyor.

Köşeme çekilerek son saatlerimde beni huzur içinde bırakmalarını haykırıyorum. Kapıyı kapamadan önce rahip bir yandan ajandasına bir isim not ederken diğer yandan da tespihinin saçılmış boncuklarını topluyor.

Dinlenmek için can atıyorum. Kendimi idam cezasına çarptırılmış insanlarla dolu devasa bir salonda görmek istiyorum. Caddeden motor, traktör ve matkap sesleri geliyor. Sınav kâğıdıma baktığımda sadece hiyeroglif görüyorum. Başım çatlıyor, şakaklarımdan ter akıyor ve bir yara izi sırılsıklam oluyor. Her şey benim çevremde dönüyor, parmaklıklar fitillerinden utanan alevlere dönüşüyor, devasa bir insan duvarı yerle bir oluyor, bana bahçedeki dalların arasından bakan bir köpeğin gözbebeklerinin havuzunda su sıçratıyorum etrafa. Kafatasım deniz kıyısında yanan bir malikâne, korkunç çığlıklar kaçıyor pencereye dönüşen gözlerimden. Ağır bir uyku hali hakim. Tüm renkleri içinde barındırıyor bir halka. Deri parçalı asma filizler. Saydamlık portakal dilimleri gibi yayılıyor, bir su kuşu sürüsü kanat çırpıyor.

Gardiyanlar karşı hücreye genç bir mahkûmu kapatıyorlar, içlerinden biri, parmaklıkların ardından, "Sen bu aşamadan geçtin," diyor. Sonra yeni mahkûma dönüyor, "Ve sen, çok geçmeden o tarafa taşınacaksın, ve orada... Gürm!" "Evet, sırayla gidiyorlar, ölüm zinciri bu," diyor bir başka gardiyan.

Demek başka bir mahkûmla bu hücredeydim ben, şüphesiz bana kitabı veren de oydu zaten, tıpkı rahibin de dediği gibi. Aramız nasıldı acaba? Neredeyse ayakta bile duramayan o oğlanı ürkütmemek için sakinleşmeli ve korkuyormuşum hissi vermemeliyim.

Gardiyanlar gittiğinde genç adam doğruluyor ve başını parmaklıkların arasına sokmaya çalışıyor. "Imkânsız," diyorum, hiç düşünmeden.

"Havayı kucaklayan mahkûmlar var dikkat ettiniz mi?"

"Bu zindanda hava olsaydı ben de kucaklardım."

"En azından siz yaşlısınız, ölmek çok da umurunuzda olmamalı..."

"Ne dedin, ne dedin? Senden en fazla beş yaş büyüğümdür."

"Bu imkânsız, ben yirmi bir yaşındayım, sizse ellilerinizdesiniz."

"Bana baksana sen!" diyorum, köşemden kalkarak.

"Yüzünüz siğil dolu, deriniz soyulmuş, ağzınızda korkunç bir kesik var, gözleriniz iltihaplanmış. Çenenizde sargılar var dostum... Ayrıca topalsınız, öyle değil mi?"

Ya bu oğlan benimle dalga geçiyor ya da gerçekten yaşlının biriyim ben. Yaşımı hatırlamadığım doğru ama günlükte yazılanlara göre... Birden bana böylesi merhametsiz davranan, aciz görüntümle dalga geçen bu gence acı çektirme arzusuyla dolup taşıyorum. "Çok geçmeden sen de böyle olacaksın, evlat. Ölümü beklemek siğillere neden oluyor."

"Bu doğru olsaydı tüm insanlık siğillerle kaplı olurdu, ayrıca beni bağışlayacaklarından eminim..."

"Ah, seni canavar!"

Genç adam, parmaklıkların ardından, elini kazınmış başıma uzatıyor. "Dinlen, dede."

Avluda büyük bir karmaşa kopuyor, bir zil çalıp duruyor.

"Biri kaçmaya çalışıyor!" diye haykırıyor komşum.

Gardiyanlar ve mahkûmlar arasında şiddetli bir mücadele başlıyor, mahkûmlar kanlar içinde yere yığılıyor. Kurt köpeklerinin havlayışları bile polislerin seslerinden daha az vahşi. Genç adam mırıldanıyor ve katliam karşısında ellerini ovuşturuyor.

Her şey bittiğinde tehditkar bir sessizlik beliriyor, gardiyan kapıdan sadece üç saatimin kaldığını haykırıyor, gerçi bu karmaşa idamı biraz geciktirebilir, ya neyse. Hâlâ dinlenecek vaktim var, aklımdan sadece bu geçiyor. Kendimi yaşlı hissediyorum. "Hey baksana, gözlerim nasıl peki?"

"Beyaz... Köpek gözlerine benziyorlar, dede, süt havuzları ya da benzeri bir şey gibi. Gerçi muhtemelen," diye ekliyor bana yanaşarak, "bir zamanlar içlerinde yeşil gölgeler varmış... Ancak şimdi yosun tutmuş bir havuzu andırıyorlar."

Esniyorum, genç adam, ağzı bir karış açık, çenemi tutuyor. "Ara ara dilinizi yıkayın, üzerinde tüyler çıkmış..."

"O mahkûmları nasıl dövdüklerini izlemek hoşuna gitti, değil mi domuz?" diyorum, ellerini çenemden çekerken.

"Şu konuşana bir bakın hele... Soykırım gerçekleştiren, defalarca kez ölüm cezasına çarptırılan o meşhur sadist sen değil misin?"

"Yanılıyorsun... Beni bir başkasıyla karıştırıyorlar!"

"Korkudan ölmek üzere olduğunuz her halinizden belli... Ama bırakın da önce uzaklaşayım, iğrenç tükürüğünüzle beni zehirlemeyin."

Dizlerimin üzerine çöküyorum, parmaklıklardan biri şakağımdaki kabuk bağlamış yarayı kanatıyor. Birden kendimi bu saçma gezegendeki en çaresiz insan gibi hissediyorum, hatırlamadığım bir şey yüzünden öldürecekler beni ve serbest bırakacaklar bu canavarı...

"En iyi yargıç kişinin kendisidir ve ben masum olduğumu söylüyorum."

"Kendine karşı fazla anlayışlısın, ancak siğillerin ölüm vidasına kara kan sıçratacak, ne iğrenç! Yakıldığın zaman kuru ve kırışık boynun çatırdayacak..."

Bu alaycı laflar kalbimi sıkıştırıyor ama günlüğümdeki beni kahkahalara boğuyor. Yüzümde var olabilecek en acı ifadeyle yatağa çöküyorum. Genç adam beni fazlasıyla yaraladığını zannederek parmaklıklardan uzaklaşıyor.

Gözkapaklarım acıdan kapanmıyor. Yeniden daireler görmeye başlıyorum, bir örümcek ağı yırtılıyor. Engin bir mum vadisi açılıyor önümde, mumların hepsi yanıyor, kanayan kayalarla dolu bir dağın zirvesindeyim şimdi. Yüzlerce ışıltılı asa gizli bölgemde sakladığım sonsuz bir iple bağlı birbirine. Dağdaki yamaçlardan birinden farklı hayvanlardan oluşan bir sürü iniyor sessizce, üzerlerinde toprağa değen bir kuş sürüsü var bir de. Vadiye giriyorlar, mumların ışığı soğuk nefeslerini görünür kılıyor. İnsan gibi oturuyorlar, ateş buketleri sarıyor çevrelerini. İçlerinden biri kalkıp dans etmeye başlıyor, bitkin

düştüğünde yerini bir başkası alıyor. Çok uzaktayım ama yine de yüzlerini net bir şekilde görebiliyorum, farenin boynundaki, bir sakız gibi çiğnediğim, derinin bir parçası kopmuş. İpi çekmemle mumlar devriliyor, alevli gece duvarları iniyor aşağı, yıldız perdeleri, lav nehirleri. Yanmaya başlıyor bedenleri, yine de sessiz hepsi, kıpırtısız. Birden hayvan yüzleri şeytan suretlerine dönüşüyor. Eriyorlar, boynuzları birbirlerine saplanıyor... Maskeleri düşüyor ve yüzleri çıkıyor ortaya, hepsi bir kopyası benimkinin. Ve onlar vadide yanarken benim yüzüm gülüyor tepede.

"Neden bağırıyorsun, kâbus mu gördün yoksa?"

Uyuyamadım, akın edip durdu görüntüler zihnime, tuhaf dairesel labirentler eşliğinde.

"O senin bilincin, ihtiyar. Hatırlamaya başladın, öyle değil mi?"

"Her şey o kadar karışık ki, uyuyabilseydim bu imgeleri zihnimden silebilirdim belki."

"Sadece ölüm silebilir onları."

Ayağa kalktığımda güneş yüzüme vuruyor. Birtakım bayrakların üstüne yerleşmiş kuşlar görüyorum, bulutlar hayvan şeklinde.

"Dikkatli ol, bu güneş ışınları derini parçalayabilir, kırışıklıkların derinleşebilir."

"Bulutlar hayvan."

"Hayır, kadın."

Kapıyı açıyorlar, özel bir şey yemek isteyip istemediğimi yahut son bir arzum olup olmadığını soruyorlar. Her ne kadar ışık artık gözlerimi acıtsa da yerimden kımıldamıyor ve başımı iki yana sallıyorum. Rüzgâr bayrakları dalgalandırdığında kuşlar havalanıyor. Gardiyanın arkamdan el şakaları yaptığına eminim, genç adam gülüyor çünkü. "Kör olacaksın ve sana uygulanacak olan güzel adaleti göremeyeceksin."

Gardiyan kulağıma pederin beni bağışlamaya, içeri girmek-

ten korktuğu için parmaklıklar ardından günahlarımı affetmeye hazır olduğunu fısıldıyor.

Onaylıyorum. Anında pederin beni çağıran sesi duyuluyor. Yavaşça kapıya yanaşıyorum, güneş imgesi yerini günlükteki adıma bırakıyor, "Evladım, nihayet!" diye yakarıyor bana yeniden.

Büyük bir ustalıkla parmaklarımı alev alev yanan gözlerine sokuyorum, tırnaklarımın arasında, kırık yumurtayı andıran pelte gibi bir sıvı hissediyorum. "Siz diğer yanağınızı çevirmiyor musunuz?"

"Başka gözü yok ki!" diye haykırıyor komşum.

İlk kez gülüyorum bunun üzerine, yeni bir his. Kahkahalarıma engel olamıyorum, genç adam da katılıyor nöbete, sanki bir Charlie Chaplin parodisi izliyoruz. Gardiyan dayanamıyor ve o da patlıyor, rahip cam gözbebekleriyle not defterinin sayfasını yırtıp buruşturuyor. "Bu seni doğrudan cehenneme gönderecek, lanet olası!"

"Dünya yuvarlak bir çöl, gökyüzü kapalı ve cehennem boş." Genç adam Paz mı ne, birini yorumladığını söylüyor.

Tükenmiş bir şekilde yere yığıldığımda karnım mutlulukla işkence ediyor bana, yoldaşımın beyaz dişleri parıldıyor, gardiyanın sallanan karnındaki anahtarlar da kendilerince gülüyorlar, bulutlardaki hayvanlar bile neşeyle ağızlarını açıyorlar.

Yeniden güneşin karşısına geçiyor ve kımıltısız duruyorum, kuşlar çok uzaklarda artık. "Yalnızca bir buçuk saat kaldı," diyor gardiyan bana, sanki umurumdaymış gibi.

"Bunların hiçbiri adil değil, kartaloz toplum bizi mahvetmek istiyor." Genç adam artık gülmüyor.

"Yaşlılar artık kötü örnek olmayacaklarından iyi tavsiyelerde bulunuyorlar."

Daireler. Dağlardan birinin içindeki bir oyukta gizli yemlikte hayvanlar zihnimi yiyor, soğuktan kendi besinleriyle korunuyor. Kar vadisinde ayak izlerim, gece olduğunda onları bir

fenerle arıyorum... Yok etmek gerek hepsini, fakat etten duvar tüm ovaya yayılıyor. Ve uçuruma geri dönüyorum, bulut tapınağından denize düşüyorum... ve sönüyor başım, fener...

"Tekrarlıyorum; kör olabilirsiniz."

"Kısa bir süre sonra gözlerim açık uyuyacağım."

İçimi yakan bir sıcaklık kaybetmiş olmaktan korktuğum neşeyi bana geri veriyor. Korkmuyorum, aksine, memnuniyetle bekliyorum. Güneş okları alnımdaki kemikler, tıpkı bir sümüklüböceğin çıkıntıları gibi. Artık biliyorum başıma hiçbir şeyin gelemeyeceğini, günlükte yazılanların doğru olduğunu. Derim dökülebilir ama deri altında bulunan güç, içteki ışık yenilmezdir. Bu aptal zanlının sözleri, her ne kadar onun gibi olsam da, kırmadı hevesimi.

Birden inlemeler duyuyor ve bakışlarımı karşı hücreye çeviriyorum: Bulanık bir şekilde genç adamın diz çökmüş ağladığını görüyorum.

"Korkuyorum, gardiyan affımın pek de olası olmadığını söyledi!"

"Zavallı canavar, nereye kayboldu o şakaların?"

Yere yığılıyor, kolları titriyor, güzel gözleri kırışıyor. Yeniden güneşe dönüyorum, kuş sürüsü geri geliyor; hapishane duvarlarından içeri nüfuz ediyorlar ve sanki olgun meyveler gibi yarılıyorlar, özgürlük saçıyorlar mahkûmların üzerine. İçlerinden biri hücremdeki pencereye kadar geliyor. Sanki bir öküzün gözünden görüyorum artık; her şey su, gökyüzü deniz. En büyük korkumda boğuluyorum, bana kadar uzanıyor daimi yeşillikler, devasa şebboylar, inanılmaz bitkiler kurtarmaya çalışıyorlar beni, bir sinir daha atıyor hafızamda, zindanın leş kokusunu taze kokularıyla dolduruyorlar. Altımda engin bir düş, bir ölüm bahçesi, suda yetişen ağaçlar susuzluğumu dindirmek üzere dallarını uzatıyorlar. Çürük rutubette rüzgâr uğulduyor ve canavarların ruhları alkış tutuyor, vişne bahçelerinde dişi gölgeler korkunç bir parti için meyve topluyor, rahip

yardımcısı ışık kütlesini koridordan geçiriyor, başımdan aleyden bir hale, kollarım açık bekliyorum gelişini. Sonra yüzlerce hizmetçi yanan mumları dünyaya doluyor, hayvan kostümleri giyiyor ve fitilin ucunu elime tutuşturuyor. Otlaya otlaya gücümü yiyorlar zevk içinde, yanan bedenleri kahkahalar atıyor. Ölümsüz tanrıya kurban.

Kuşu yakalıyorum, parmaklarımda tüyleri. Yalnızca cam bir kutu o, işaret parmağımla karnını yarıyorum, camdaki kan mora kesiyor, altınların saklı olduğu küçük bir dolaba dönüşüyor hâlâ atan kalbi. İçine üflüyorum, rüzgâr elmas sakatatlarını yerinden oynatıyor, ruh, zamanın uçağındaki dokunulmaz yolcu, besin arayışına çıkıyor. Cam yastığı kapatıyorum ve kuşu sivri kemerden fırlatıyorum, eminim uçacaktır yeniden büyük sınıra.

Parmaklıklara sarılan genç adam çaresizce haykırıyor, "Ne yaptın sen!"

"Ben mi? Hiç..."

Bu geri zekâlı bana ellerimle bir kuş öldürdüğümü, parçalara ayırdıktan sonra onu öptüğümü, ardından bir şaplak atarak gökyüzüne fırlattığımı söylüyor... Hayaller. Yerimden bile kımıldamadım, neredeyse hiçbir şey görmüyorum, güneş gözbeklerimin içinde.

Bir sürüngen gibi sürünüyor, yeri öpüyor ve Tanrı'dan onu almamasını istiyor, dünyayı sevdiğini ve ölmek istemediğini söylüyor. Zavallı kurtçuk, ona en ufak bir şefkat duymuyorum, sıradan bir ölümlü, hepsi bu. Büyüyorum, güneş gibi her şeyi örtüyorum, şehirlerin, ormanların, uzanın tepesinde saltanat sürüyorum, kanatlarımı açtığımda dünyayı karanlığa boğuyorum, hem ışığım ben hem de gece. Hafıza her şeyin izini sürmeye başlıyor: Güneşten şişmiş gözlerimde deniz kenarındaki yanan bir ev yıkılıyor, bunu yapan benim. Bir köprünün üzerinde yürüyen bir gölgeyi suya atıyorum, soğuk adalarda altın saçlı bir silüeti denizdeki kayalara çarpıyorum, kalbe

benzer haplar kusuyorum, kafatası son kez vurulan bir davul gibi gümbürdeyerek patlıyor, gong dalgaları kulak zarlarını parçalıyor. Gizemli bir şehrin dar sokaklarında yaşlı bir köpek gibi geziniyorum başıboş, kendi yalnızlığından tahliye edilmiş, üzerime tükürüyorum, dönüşüyorum hamamböceğine... Ve bir değirmenin kanatlarına bağlı bedenim buzlu rüzgârlarla parçalanıyor. Keskin dişleriyle beni kemiren böcek insan duvarını aşmayı başarıyorum ve soyuyorum kokuşmuş derimi, düşüyor şeytanın maskesi...

Gardiyan kapıyı açıyor. "Seni izliyordum... Derhal giyin!"

Bana ne oldu, bilmiyorum. Giysilerim ayaklarımın dibinde bir göl oluşturuyor, yanlarında bandajlar ve deri parçaları. Çıplak beden güneşle doluyor... Acaba kuş gitmek istediği yere varmış mıdır?

Genç adam çıplaklığım karşısında gülünç bir şekilde hıçkıra hıçkıra ağlarken gardiyan beni giyinmeye zorluyor. "Sadece yarım saat kaldı, bırak artık bu saçmalıkları."

"Kör adamcık darağacına gidiyor!" Komşum gözyaşlarıyla sümükleri birbirine karışmış bir halde, parmaklıklar ardından beni okşuyor.

Kaygılanmıyorum. Kim olduğumu çok iyi biliyorum: Ölümsüz Vorace. Gülünç bu idam, huzurları kaçacak yeniden dirilişlerimle. Artık dinlenebilirim işte, uyuyabilirim. Gözlerimi kapatıyorum, gece oldu şüphesiz çünkü doldurdum gözlerime tüm gün ışığını.

49

Kelimenin tam anlamıyla düş görüyorum:

ADLİ TIP MEMURU: Zavallı deli, idamı sırasında hâlâ gülüyordu.

KOMİSER: Evet, tam bir kayıp vakaydı.

RAHİP: (Elinde ölü kuşla) Bakın, eminim bunu o yaptı!

Bu kitabı yazdığında on yedi yaşındaydı.
Bitirmesi sadece kırk dört gün sürdü.
Eserinin kahramanı bir ölümsüzdü.
Ancak o, on dokuz yaşında trajik bir şekilde öldü.
İsmi Félix Francisco Casanova'ydı,
"İspanya'nın Rimbaud'su" dediler ona...

Genç yaşında birçok ödül kazanan hayalperest kalemden, çarpıcı ve ilham verici imgelerle örülü, deha ve çılgınlık arasında gidip gelen, defalarca okunacak şiirsel bir eser. Félix Francisco Casanova'nın sürrealist ve tekinsiz evrenine girmeye hazır olun!

ithaki
www.ithaki.com.tr
facebook.com/ithakiyayin
twitter.com/ithakiyayinlari

9 786053 752714